

Kwartalnik Łódzki

BIULETYN ŁÓDZKIEJ OKRĘGOWEJ IZBY INŻYNIERÓW BUDOWNICTWA

ISSN 1732-1328

nr 1/2017 (54)

W numerze:

15-lecie
powstania
ŁOIIB

oraz:

- Kolejna nowelizacja ustawy Prawo budowlane
- Nowy wymiar BIM
- Deontologia „budowlana”

Kwartalnik Łódzki nr I/2017 (54)

WYDAWCA:

Łódzka Okręgowa Izba
Inżynierów Budownictwa

REDAKTOR NACZELNA:

Renata Włostowska
(redakcja@lod.piib.org.pl)

PROJEKT I PRZYGOTOWANIE DTP:

Janusz Kaczorowski

DRUK:

READ ME (Łódź, ul. Olechowska 83)

NAKLAD: 7300 egz.

DATA ZAMKNIĘCIA: 18 II 2017 r.

NA OKŁADCE: AGRAF – nowy budynek biurowo-usługowy przy ul. Żeromskiego 94b/94c w Łodzi (fot. Jacek Szabela).

Publikowane artykuły prezentują stanowiska, opinie i poglądy ich autorów. Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i adiacji publikowanych tekstów. Materiałów niezamówionych nie zwracamy. Przedruki i wykorzystanie opublikowanych materiałów mogą odbywać się wyłącznie za zgodą redakcji.

Rada Programowa Wydawnictw ŁOIIB:

PRZEWODNICZĄCA:

dr inż. Danuta Ułańska

WICEPRZEWODNICZĄCY:

inż. Roman Kostyła

SEKRETARZ:

dr inż. Elżbieta Habiera-Waśniewska

CZŁONKOWIE:

inż. Andrzej Gorzkiewicz
dr inż. Wiesław Kaliński
mgr inż. Jolanta Orechwo
mgr inż. Piotr Parkitny
inż. Wiesław Sienkiewicz

Łódzka Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa

ADRES SIEDZIBY: 91-425 Łódź, ul. Północna 39, **TELEFON:** 42 632 97 39
wewn. 1: sprawy członkowskie, **wewn. 2:** kursy i szkolenia, **wewn. 3:** praktyki zawodowe, nadawanie i interpretacja uprawnień budowlanych, **wewn. 4:** porady prawne, **wewn. 5:** redakcja „Kwartalnika Łódzkiego”, **wewn. 6:** faks, **WWW:** lod.piib.org.pl,
E-MAIL: lod@piib.org.pl

Biuro ŁOIIB czynne jest od poniedziałku do piątku w godz. 11.00-17.00

Rozkład dyżurów działaczy w siedzibie ŁOIIB

BARBARA MALEC

czw 15.30-18.00*

Przewodnicząca Rady ŁOIIB

AGNIESZKA JOŃCA

czw 15.30-18.00*

Wiceprzewodnicząca Rady ŁOIIB

PIOTR PARKITNY

czw 15.30-18.00*

Wiceprzewodniczący Rady ŁOIIB

GRZEGORZ RAKOWSKI

czw 15.30-18.00*

Sekretarz Rady ŁOIIB

CEZARY WÓJCIK

czw 15.30-18.00*

Skarbnik Rady ŁOIIB

RYSZARD MES

czw 15.30-18.00*

Wiceprzewodniczący Komisji Kwalifikacyjnej ŁOIIB

KRZYSZTOF KOPACZ

czw 15.30-18.00*

Przewodniczący Sądu Dyscyplinarnego ŁOIIB

BEATA CIBORSKA

czw 15.30-18.00*

Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej ŁOIIB

PIOTR FILIPOWICZ

czw 15.30-18.00*

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej ŁOIIB

* lub w terminie uzgodnionym telefonicznie z Biurem ŁOIIB

Placówki terenowe ŁOIIB

BELCHATÓW: organizator: Sławomir Najgiebauer, tel. 661 618 080, e-mail: placowka.belchatow@loiib.pl; **KUTNO:** organizator: Jan Stocki, e-mail: placowka.kutno@loiib.pl; **PIOTRKÓW TRYBUNALSKI:** organizator: Adam Różycki, tel. 601 361 013, e-mail: placowka.piotrkow@loiib.pl; **SIERADZ:** organizator: Ryszard Gierak, tel. 601 225 397, e-mail: placowka.sieradz@loiib.pl; **SKIERNIEWICE:** organizator: Wojciech Hanuszkiewicz, tel. 601 287 020, e-mail: wojciech.hanuszkiewicz@interia.pl; **WIELUŃ:** organizator: Zygmunt Adamski, tel. 500 282 828, e-mail: placowka.wielun@loiib.pl

Szanowne Koleżanki,
Szanowni Koledzy!

23 marca 2017 roku mija 15 lat od momentu powstania Łódzkiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa. To kolejny rok naszej intensywnej pracy, który z pewnością przyniesie także wiele nowych wyzwań.

Rada i pozostałe organy ŁOIIB na początku roku podsumowują swoją ubiegłoroczną pracę i przygotowują sprawozdania, które są przedmiotem oceny delegatów na corocznych zjazdach sprawozdawczych lub sprawozdawczo-wyborczych. W „Kwartalniku Łódzkim”, który Państwu przesyłamy, zamieszczone są skróty sprawozdań z działalności w 2016 roku. Za suchymi sformułowaniami ukryta jest intensywna praca organów, komisji i innych jednostek organizacyjnych Izby. Jestem przekonana, że każdy z nas wykonuje swoje obowiązki najlepiej jak potrafi – staramy się, aby oferta dla członków Izby była wszechstronna i urozmaicona.

Obszarem szczególnej troski Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa i Łódzkiej OIIB jest podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób wykonujących samodzielne funkcje techniczne w budownictwie. I chociaż nie jesteśmy w tej kwestii jednomyślni, to konieczność nakreślenia formuły skutecznego doskonalenia zawodowego inżynierów budownictwa wydaje się nieunikniona. Formy mogą być różnorodne – szkolenia, kursy zawodowe, studia podyplomowe, konferencje i seminaria, a także wykorzystywanie specjalistycznych audycji i prezentacji, czytanie czasopism technicznych, wykorzystywanie oferty szkoleniowej prezentowanej w Internecie. Oferta jest wszechstronna i musimy wypracować formułę, która doprowadzi do tego, że poszerzanie wiedzy zawodowej stanie się nawykiem. Krajowa Rada PIIB przygotowuje się do przyjęcia uchwały, na początek o charakterze intencyjnym, która ma doprowadzić do precyzyjnego ustalenia zasad, zobowiązujących nas do podnoszenia kwalifikacji. Łódzka OIIB

systematycznie poszerza ofertę szkoleniową – informujemy o tym naszych członków wszystkimi możliwymi sposobami i drobnymi krokami powiększamy liczbę uczestników szkoleń. Ankiety, które wypełniają uczestnicy szkoleń, są dokładnie analizowane, będąc źródłem do wzbogacania proponowanej tematyki. Wszyscy wiemy, że stanie w miejscu, bez poszerzania swojej wiedzy jest równoznaczne z cofaniem się. Zachęcam Was, Koleżanki i Koledzy, do poszerzania swojej wiedzy zawodowej, korzystajcie z naszych propozycji.

Na chwilę zatrzymam się przy wydarzeniach ze stycznia br. opisanych w kalendarium. Jednego dnia gościliśmy naszych seniorów, którym w podziękę za aktywność wręczyliśmy „złote uprawnienia”, drugiego zaś z dużą satysfakcją słuchaliśmy młodzieży inżynierskiej PZITB, która podsumowywała swoją pracę w ramach Workcamp. To jest doskonałe, że nie ma barier wiekowych dla aktywności zawodowej i zaangażowania w życiu budowlanego środowiska. Będziemy to pielęgnować.

Barbara Malec
Przewodnicząca
Rady ŁOIIB

Spis treści

KALENDARIUM	2
SPRAWOZDANIA	5
XVI Zjazd ŁOIIB	5
Sprawozdania z działalności: Rady ŁOIIB	5
Komisji Kwalifikacyjnej ŁOIIB	13
Sądu Dyscyplinarnego ŁOIIB	14
Rzeczników Odpowiedzialności Zawodowej ŁOIIB w 2016 r.	15
SAMORZĄDNOŚĆ	17
To już 15 lat! / Barbara Malec	17
Złote uprawnienia budowlane	18
W NAJWIĘKSZYM SKRÓCIE	19
Deontologia „budowlana”?! / Andrzej Bratkowski	19
BUILDING INFORMATION MODELING	20
Weryfikacja techniczno-prawna projektu – nowy wymiar BIM? / Agata Glinkowska-Musiałek	20
PRAWO DLA INŻYNIERA	26
Kolejna nowelizacja ustawy Prawo budowlane / Jan Michajłowski	26
Odbiory instalacji elektrycznych ppoż. / Paweł Gąsiorowicz	28
KĄCIK ARCHITEKTÓW	33
Wielka płyta. Wielkie nadzieje, niespełnione oczekiwania / Mariusz Gaworczyk	33
Budowniczości Łodzi. Dawid Landé – nestor architektury łódzkiej / Wojciech Walter	37
Z ŻYCIA WYDZIAŁU	38
Jubileusz 60-lecia Wydziału / Monika Grabarczyk	38
INWESTYCJE ŁÓDZKIE	39
AGRAF / oprac. Renata Włostowska	39
Dworzec Łódź Fabryczna. Założenia i realizacja / Łukasz Majchrzak	40
SZKOLENIA	46
SKŁADKI I UBEZPIECZENIA	42
Ubezpieczenie członków PIIB	42
Informacje o składkach	48

Kalendarium

17 listopada 2016 r. w siedzibie Izby Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej ŁOIIB-koordynator Beata Ciborska oraz Przewodniczący Sądu Dyscyplinarnego ŁOIIB Krzysztof Kopacz poprowadzili panel dyskusyjny pod hasłem „Etyka zawodowa w procesie inwestycyjnym”. Szkolenie o tej samej tematyce zostało powtórzone dla 13 osób 15 grudnia br. w Bełchatowie.

18 listopada 2016 r. egzaminem pi-semnym rozpoczęła się XXVIII sesja egzaminacyjna na uprawnienia budowlane. Na 166 osób dopuszczonych do egzaminu test zdało 149. Do egzaminu ustnego przystąpiły 174 osoby, w tym 25 zdających powtórnie tylko ten egzamin. Ostatecznie jesienną sesję egzaminacyjną pozytywnie zakończyły i tym samym uzyskało decyzje o nadaniu uprawnień budowlanych 146 osób.

Tego samego dnia w Piotrkowie Trybunalskim radca prawny Anna Łukaszewska przeprowadziła szkolenie pt. „Umowy zawierane z inwestorem przez projektanta, kierownika budowy lub kierownika robót oraz inspektora nadzoru inwestorskiego – aspekty prawne i praktyczne”.

23 listopada 2016 r. wiceprzewodnicząca Rady ŁOIIB Agnieszka Jońca reprezentowała naszą Izbę podczas spotkania podsumowującego działania promocyjno-promocyjne realizowane w roku 2016 przez Okręgowy Inspektorat Pracy w Łodzi.

Tego samego dnia 47 osób wzięło udział w zorganizowanym przez naszą Izbę szkoleniu na terenie najstarszej Łódzkiej Elektrowni EC1. Uczestnicy pod przewodnictwem pani Magdaleny Prasol mieli okazję zwiedzić m.in. secesyjną halę maszyn w EC1 Wschód, nowoczesne przestrzenie budynku N, zbudowanego na śladzie dawnej kotłowni, oraz wjechać na punkt widokowy, znajdujący się na tarasie (poziom 6) i zobaczyć panoramę miasta, a także przebudowany Dworzec Łódź Fabryczna.

24 listopada 2016 r. po raz dziewiętnasty w czwartej kadencji obradowało Prezydium Rady ŁOIIB. Podczas posiedzenia omówiono sprawy finansowe, wysłuchano informacji na temat projektów: Kodeksu urbanistyczno-budowlanego, ustawy o zawodzie architekta oraz inżyniera budownictwa i samorządzie zawodowym oraz rozporządzenia

w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie. Ponadto podsumowano panel dyskusyjny pt. „Nowoczesne technologie w budownictwie. BIM – rewolucja nadchodzi”. Na koniec omówiono projekty uchwał Rady ŁOIIB oraz bieżącą działalność Izby.

28 listopada 2016 r. w siedzibie Izby 21 osób skorzystało ze szkolenia pt. „Nowelizacja ustawy Prawo zamówień publicznych w ujęciu konieczności określania kosztu cyklu życia obiektu budowlanego – praktyczne aspekty kalkulacji”, które przeprowadził Maciej Sikorski (Orgbud-Serwis).

2 grudnia 2016 r. Wydział Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska Politechniki Łódzkiej obchodził jubileusz 60-lecia powstania. Uroczystości jubileuszowe rozpoczęły się od nadania Biblioteczki Wydziałowej imienia Jerzego Samujły. Po wystąpieniu Dziekana Wydziału oraz honorowych gości nastąpiło wręczenie Medali Honorowych. Spotkanie uświetnił występ Akademickiego Chóru PŁ. Szerzej na ten temat piszemy na str. 36.

8 grudnia 2016 r. po raz dwunasty w czwartej kadencji obradowała Rada

W grudniu odbyło się uroczyste wręczenie decyzji o nadaniu uprawnień budowlanych po jesiennej sesji egzaminacyjnej

ŁOIIB. Zebrani m.in. zapoznali się z informacją na temat: spraw finansowych, w tym z realizacją budżetu za 10 miesięcy, korektą budżetu na rok 2016 i preliminarzem budżetu ŁOIIB na rok 2017 oraz z informacją na temat przebiegu przygotowań do XVI Zjazdu ŁOIIB. Wysłuchano także informacji przewodniczących o działalności organów ŁOIIB oraz Zespołu ds. Doskonalenia Zawodowego w sprawie ustawicznego doskonalenia zawodowego i powołania Centrum Informacyjno-Szkoleniowego BIM. Na koniec zatwierdzono uchwały Prezydium Rady ŁOIIB oraz przyjęto uchwały Rady ŁOIIB.

12 grudnia 2016 r. przewodniczący Komisji Rewizyjnej ŁOIIB Piotr Filipowicz reprezentował naszą Izbę podczas spotkania wigilijnego zorganizowanego przez Oddział Łódzki PZITB.

16 grudnia 2016 r. w siedzibie ŁOIIB jak co roku odbyło się spotkanie opłatkowe z udziałem osób zaprzyjanych z Izbą, członków organów ŁOIIB i pracowników Biura. Wśród zaproszonych gości byli m.in.: dr inż. Jacek Szer, Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego; prof. Marek Lefik, dziekan Wydziału Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska PŁ; Ilona Podwysocka i Jan Wroński z Wojewódzkiego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Łodzi, Jacek Janiec, przewodniczący Łódzkiej Okręgowej Izby Architektów RP; Jarosław Chudzik, prezes INTERsoft, Mariusz Mazepus, członek Okręgowej Rady Adwokackiej w Łodzi.

19 grudnia 2016 r. w siedzibie ŁOIIB odbyło się uroczyste wręczenie decyzji o nadaniu uprawnień budowlanych osobom, które zakończyły XXVIII jesienną sesję egzaminacyjną wynikiem pozytywnym. W uroczystości uczestniczyli: prof. Marek Lefik, dziekan Wydziału Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska PŁ, Jan Wroński z Wojewódzkiego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Łodzi, Barbara Malec, przewodnicząca Rady ŁOIIB oraz Wacław Sawicki, zastępca przewodniczącego Komisji Kwalifikacyjnej ŁOIIB.

*Wiele radości,
pokoju, nadziei i miłości
na nadchodzącą
Święta Wielkiej Nocy
wszystkim
Czytelnikom i Przyjaciółom
życzą
Działacze i Pracownicy
Łódzkiej Okręgowej Izby
Inżynierów Budownictwa*

22 grudnia 2016 r. wiceprzewodnicząca Agnieszka Jońca reprezentowała ŁOIIB podczas Wigilii zorganizowanej przez Izbę Adwokacką w Łodzi.

10 stycznia 2017 r. w naszej Izbie mgr inż. Jacek Janota Bzowski poprowadził panel dyskusyjny pod hasłem „BIM w praktyce”, w którym udział wzięło 15 osób.

12 stycznia 2017 r. w siedzibie ŁOIIB odbyło się uroczyste wręczenie „Złotych uprawnień budowlanych” członkom Izby, którzy uzyskali te decyzje ponad pół wieku temu. Podczas spotkania zebrani wysłuchali również okolicznościowego wykładu wygłoszonego

przez pana Bartosza Poniatowskiego z Biura Architekta Miasta pt. „Wybrane aspekty aktualnej problematyki rozwoju centrum Łodzi”. W uroczystości wzięło udział 29 osób.

Tego samego dnia w siedzibie Izby 31 osób wysłuchało wykładu mec. Edyty Głowińskiej z Kancelarii Radcy Prawnego Tomasza Madejczyka pt. „Nowelizacja Prawa zamówień publicznych w praktyce wykonawców”.

13 stycznia 2017 r. w hotelu DoubleTree by Hilton Łódź przy ul. Łąkowej 29 odbyła się konferencja WORKCAMP MK PZITB, podsumowująca działalność społeczną młodej kadry inżynierskiej

W styczniu symboliczne „Złote uprawnienia budowlane” otrzymali członkowie ŁOIIB, którzy uzyskali te decyzje ponad 50 lat temu

fot. Renata Wistowska

Seminarium szkoleniowe dla delegatów Łódzkiej OIIB odbyło się w lutym w Smardzewicach

zrzeszonej w PZITB, która w 2016 roku zaowocowała przeprowadzeniem prac remontowych w sześciu placówkach w Polsce.

Tego samego dnia Przewodnicząca Rady ŁOIIB uczestniczyła w spotkaniu noworocznym Oddziału Piotrkowskiego Stowarzyszenia Elektryków Polskich.

17 stycznia 2017 r. w siedzibie ŁOIIB dr inż. Grzegorz Bajorek oraz mgr inż. Marta Kiernia-Hnat z Politechniki Rzeszowskiej przeszkolili 50 osób z następującego tematu: „Wyroby budowlane – aktualne zasady wprowadzania do obrotu i stosowania”.

20 stycznia 2017 r. 18 osób zwiedziło Zakład Badań Ogniowych w Instytucie Techniki Budowlanej w Pionkach oraz wysłuchało interesujących wykładów dr inż. Pawła Sulika na temat znaczenia w praktyce określeń klasyfikacyjnych dotyczących bezpieczeństwa pożarowego materiałów, wyrobów budowlanych oraz elementów budynku, a także wybranych ciekawych przypadków z zakresu badawczej weryfikacji odporności ogniowej w odniesieniu do Eurokodów.

25 stycznia 2017 r. w siedzibie Łódzkiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa dr inż. Wojciech Grodecki z Politechniki Warszawskiej przeszkolił 23 osoby z tematu: „Doświadczenia z awarii przy budowie drugiej linii metra w Warszawie”.

26 stycznia 2017 r. w naszej Izbie 10 osób wysłuchało wykładu pana Gerarda Korbela pt. „Nieskutecznie wykonana izolacja wtórna powodem zawilgocenia i zagrzybienia ścian w mieszkaniu”.

W dniach **3-5 lutego 2017 r.** nasza Izba zorganizowała dla 17 osób warsztaty z oprogramowania AutoCAD na I poziomie zaawansowania. Kolejne szkolenia z tego zakresu odbyły się w Izbie w dniach 10-12 lutego (II stopień) oraz 17-19 lutego (III stopień).

W dniach **7-10 lutego 2017 r.** w Poznaniu odbywały się Międzynarodowe Targi Budownictwa i Architektury BUDMA. Nasza Izba zorganizowała wyjazd szkoleniowy na Targi 8 lutego br., z którego skorzystało 16 członków. Uczestnicy mogli również w ramach I Forum Gospodarczego Budownictwa i Dnia Inżyniera Budownictwa wysłuchać podsumowania konsultacji społecznych na temat „Kodeksu urbanistyczno-budowlanego jako rozwiązania systemowych problemów prawnych w budownictwie”, którego dokonał Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury i Budownictwa pan Tomasz Żuchowski.

9 lutego 2017 r. nasza Izba we współpracy z PZITS Oddział Toruń zorganizowała seminarium w ramach cyklu „Akademia Inżyniera – nowe rozwiązania w technice drogowej”, w którym uczestniczyły 54 osoby. Wśród tematów

poruszanych podczas spotkania znalazły się m.in.: „Koncepcja siatek przesączających asfaltem”; „Siatki z wiązek włókien szklanych i szklano-węglowych”; „Budowa i zastosowanie urządzeń do prawidłowego rozkładania siatek” czy „Drobne oraz niewybaczalne błędy podczas stosowania siatek dozbrających”.

Tego samego dnia gościliśmy w siedzibie Łódzkiej Okręgowej Izby Architektów RP przy ul. Północnej 12. Kodeks urbanistyczno-budowlany, zamówienia publiczne, dumping cenowy – to tylko część poruszanych tematów, w których zarówno łódzcy inżynierowie budownictwa, jak i inżynierowie architekci mają podobne spostrzeżenia i chcą mówić jednym głosem, domagając się stosownych regulacji, należytego traktowania i zapewnienia odpowiednich warunków pracy osobom wykonującym te zawody.

15 lutego 2017 r. w Bełchatowie radca prawny Anna Łukaszewska przeszkoliła 21 osób z tematu: „Umowy zawierane z inwestorem przez projektanta, kierownika budowy lub kierownika robót oraz inspektora nadzoru inwestorskiego – aspekty prawne i praktyczne”.

W dniach **17-18 lutego 2017 r.** w Smardzewicach nasza Izba zorganizowała seminarium szkoleniowe dla delegatów ŁOIIB. Pierwszego dnia uczestnicy wysłuchali następujących wykładów: Jana Wrońskiego i Jana Michajłowskiego pt. „Kolejna nowelizacja ustawy Prawo budowlane”; Jacka Szera (GINB) pt. „Nowe regulacje prawne związane z wprowadzeniem wyrobów budowlanych do obrotu obowiązujące od 01.01.2017 r.” oraz Artura Kosturka pt. „Dylematy decyzyjne – jak skutecznie podejmować decyzje”. Drugiego dnia mec. Jolanta Szewczyk przeszkoliła zebranych z tematu: „Problemy prawne i organizacyjne funkcjonowania samorządu zawodowego oraz etyka zawodowa i odpowiedzialność dyscyplinarna w budownictwie w świetle projektu ustawy o zawodzie architekta oraz inżyniera budownictwa”. W seminarium uczestniczyło 76 osób.

oprac. Monika Grabarczyk

XVI Zjazd

Łódzkiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa

8 kwietnia 2017 r. w Łodzi odbędzie się XVI Zjazd Łódzkiej OIIB, zwołany przez Radę ŁOIIB uchwałą nr 29/R/16 z dnia 10 grudnia 2016 r. jako zjazd sprawozdawczy. Poniżej publikujemy skróty sprawozdań Rady, Komisji Kwalifikacyjnej, Sądu Dyscyplinarnego oraz Rzeczników Odpowiedzialności Zawodowej ŁOIIB, które zostaną zaprezentowane podczas obrad. Pełne ich wersje zostaną opublikowane na www.lod.piib.org.pl w zakładce „Organizacja ŁOIIB/Zjazdy”.

Sprawozdanie

z działalności Rady ŁOIIB za 2016 r.

1. Informacje wstępne

Łódzka Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa 31 grudnia 2016 roku liczyła 6744 czynnych członków.

W 2016 r. nastąpiły kolejne zmiany w obszarze prawa związanego z wykonywaniem zawodu inżyniera budownictwa. Przede wszystkim trwały prace nad Kodeksem urbanistyczno-budowlanym (KUB) i przeprowadzono w związku z tym konsultacje społeczne. Rada ŁOIIB brała intensywny udział w opiniowaniu projektów KUB i innych aktów prawnych, przekazując swoje uwagi.

W 2016 r. kontynuowane były w powiatach organizowane wraz ze Starostwami Powiatowymi narady szkoleniowe, których celem było poszerzenie wiedzy z zakresu zmian w prawie budowlanym oraz usprawnienie komunikacji pomiędzy osobami pełniącymi samodzielne funkcje techniczne w budownictwie a organami administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego. 10 marca odbyło się w Łodzi spotkanie podsumowujące te narady i wypracowano ustalenia, które jako materiał pomocniczy do wykorzystania w codziennej praktyce zostały zamieszczone na stronie internetowej ŁOIIB.

W 2016 r. rozpoczęliśmy też w województwie cykl paneli dyskusyjnych dotyczących etyki i odpowiedzialności zawodowej podczas wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w procesie budowlanym. Problem ten jest też rozpatrywany w różnych aspektach na łamach „Kwartalnika Łódzkiego”. Te działania wiążą się z tematem planowanej na 16 marca 2017 r. konferencji PIIB pt. „Etyka i odpowiedzialność zawodowa inżynierów budownictwa – fundamentem zaufania społecznego”.

Od 2016 r. członkowie ŁOIIB korzystający z różnych form doskonalenia zawodowego mogli już otrzymać zwiększone dofinansowanie do szkoleń, kursów, konferencji oraz do zakupu publikacji i programów komputerowych związanych z wyko-

nywaniem zawodu inżyniera budownictwa. Członkowie Izby w sprawach zawodowych, organizacyjnych i prawnych mogą także uzyskać informacje i porady w czasie cotygodniowych dyżurów działaczy ŁOIIB w siedzibie Izby.

W 2016 r. Łódzka OIIB zorganizowała dwa ważne wydarzenia o zasięgu ogólnopolskim: w dniach 3-4 marca 2016 r. podczas XXIII Targów Budownictwa INTERBUD w Łodzi odbyła się zorganizowana przez Łódzką OIIB przy współpracy z Interservis Sp. z o.o. konferencja pt. „Nowoczesne technologie w budownictwie – wybrane zagadnienia”. Natomiast 14 listopada 2016 r. zorganizowaliśmy przy współpracy ze Smart Engineering Cluster (SEC) podczas Europejskiego Forum Gospodarczego panel dyskusyjny pt. „Nowoczesne technologie w budownictwie. BIM – rewolucja nadchodzi”. Oba te wydarzenia cieszyły się dużym zainteresowaniem,

Delegaci ŁOIIB na seminarium szkoleniowym

fot. Renata Wiosłowska

uzyskały wysoką ocenę ich uczestników i zostały odnotowane w mediach.

Rada poza działalnością merytoryczną prowadziła działalność związaną z funkcjonowaniem obsługi administracyjno-gospodarczej, księgowej, prawnej oraz informacyjnej dla członków oraz organów Izby.

W niektórych miastach województwa łódzkiego, tj. w Bełchatowie, Kutnie, Piotrkowie Trybunalskim, Sieradzu, Skiernewicach i Wieluniu, funkcjonują Placówki Terenowe, których zadaniem, między innymi, jest współpraca przy organizowaniu szkoleń oraz działalność integracyjna i informacyjna dla członków zamieszkałych w rejonach tych miast.

2. Skład osobowy Rady

W 2016 r. Rada ŁOIIB obradowała w następującym składzie: Barbara Malec – przewodnicząca, Agnieszka Jońca i Piotr Parkitny – zastępcy przewodniczącej, Grzegorz Rakowski – sekretarz, Cezary Wójcik – skarbnik, Jan Wójt – zastępca sekretarza, Urszula Jakubowska – zastępca skarbnika, członkowie Prezydium Rady: Bogdan Krawczyk, Sławomir Najgiebauer, Danuta Ulańska oraz pozostali członkowie Rady: Zygmunt Adamski, Włodzimierz Babczyński, Bogumił Cudzych, Krzysztof Dybała, Bogdan Janiec, Wiesław Kaliński, Roman Kałuża, †Ryszard Kaniecki, Aleksandra Kik, Roman Kostyła, Piotr Kubicki, Tadeusz Miksa, Leszek Przybył, Krzysztof Siekiera, Karol Starczewski, Jan Stocki i Tomasz Wolski. 29 stycznia 2016 r. zmarł mgr prawa inż. budownictwa Ryszard Kaniecki – członek Rady ŁOIIB, aktywnie pracujący w wielu zespołach problemowych Rady. Zgodnie z decyzją XV Zjazdu ŁOIIB, podjętą w związku ze śmiercią członka Rady, nie uzupełniano składu tego organu.

3. Kalendarz posiedzeń Rady ŁOIIB i Prezydium Rady ŁOIIB

Odbyły się cztery posiedzenia Rady ŁOIIB, w dniach: 17 marca (nr 9/IV), 16 czerwca (nr 10/IV), 22 września (nr 11/IV), 8 grudnia (nr 12/IV). Prezydium Rady ŁOIIB spotykało się na ośmiu posiedzeniach w dniach: 21 stycznia (nr 12/IV), 8 marca (nr 13/IV), 28 kwietnia (nr 14/IV), 7 czerwca (nr 15/IV), 28 lipca (nr 16/IV), 8 września (nr 17/IV), 28 października (nr 18/IV), 24 listopada (nr 19/IV).

4. Uchwały Rady ŁOIIB w 2016 roku

Rada ŁOIIB w 2016 r. podjęła 933 uchwały, w tym 899 indywidualnych uchwał w sprawach członkowskich, Prezydium Rady ŁOIIB podjęło 11 uchwał. Wszystkie zostały zatwierdzone przez Radę. Na posiedzeniach Prezydium Rady ŁOIIB i posiedzeniach plenarnych Rady omawiane były sprawy i podejmowane uchwały związane z gospodarką finansową i bieżącą

działalnością Izby, zadaniami statutowymi, ze sposobem załatwienia wniosków zjazdowych oraz innymi bieżącymi sprawami związanymi z funkcjonowaniem ŁOIIB. Treść uchwał Rady i Prezydium Rady ŁOIIB (oprócz uchwał w sprawach członkowskich) jest dostępna na stronie internetowej ŁOIIB w Biuletynie Informacji Publicznej.

5. Informacja o pracy Zespołów

Działalność merytoryczna Łódzkiej OIIB prowadzona jest przez Zespoły Rady ŁOIIB, których sprawozdania (prezentujemy ich skróty) przedstawione są poniżej.

5.1. Zespół ds. Prawno-Regulaminowych i Ochrony Zawodu

W 2016 r. Zespół działał w następującym składzie: Bogdan Krawczyk – przewodniczący, Karol Starczewski – wiceprzewodniczący, †Ryszard Kaniecki, Jerzy Wereszczyński, Andrzej Gorzkiewicz, Krzysztof Stelągowski.

Zespół Prawno-Regulaminowy i Ochrony Zawodu pracował w sposób ciągły przez cały rok, skupiając się na opiniowaniu nowych aktów prawnych związanych z procesem budowlanym. Posiedzenia Zespołu dotyczyły przede wszystkim konsultacji w sprawie ustaw: Kodeks urbanistyczno-budowlany; o zawodzie architekta i inżyniera budownictwa; rozporządzenia w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie; uregulowań w sprawie normalizacji dotyczących wyrobów budowlanych i innych aktów prawnych niżej wymienionych.

W 2016 roku Zespół w ramach PIIB prowadził w środowisku członków i działaczy ŁOIIB konsultacje:

- projektu zmiany ustawy Prawo zamówień publicznych;
- ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych;
- poselskiego projektu ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych;
- rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie;
- rozporządzenia w sprawie wzorów wniosków budowlanych;
- rządowego projektu ustawy o warunkach koncesji na roboty budowlane lub usługi;
- projektu rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Budownictwa ws. zaliczania do danej kategorii dróg;
- rozporządzenia Ministra Cyfryzacji w sprawie określenia wzoru wniosku o udostępnienie kanału technologicznego przez zarządców dróg publicznych oraz wysokości stawek opłat za udostępnienie kanału;
- dotyczące przygotowania stanowiska RP ws. projektu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady, zmieniającej dyrektywę 2010/31/UE ws. charakterystyki energetycznej budynków;
- projektu ustawy o Narodowym Funduszu Mieszkaniowym i przekazaniu nieruchomości gruntowych Skarbu Państwa

na cele budownictwa mieszkaniowego wraz z uzasadnieniem i oceną skutków regulacji;

- projektu rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie wykazu zawodów regulowanych i działalności regulowanych, przy wykonywaniu których usługodawca posiada bezpośredni wpływ na zdrowie lub bezpieczeństwo publiczne;
- rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Budownictwa w sprawie wykazu dróg krajowych oraz dróg wojewódzkich o dopuszczalnym nacisku pojedynczej osi do 10 t, oraz dróg krajowych o nacisku pojedynczej osi do 8 t.

Opinie, uwagi i propozycje wypracowane przez Zespół kierowane były do Komisji Prawno-Regulaminowej Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa, skąd zbiorcze opracowania przekazywano do autorów tych aktów prawnych.

W konsultacjach tych aktywnie uczestniczyli też koledzy spoza Zespołu: Waclaw Sawicki, Andrzej Sułkowski, Janusz Skupiński, Piotr Filipowicz, Piotr Parkitny.

W sprawie ustawy Kodeks urbanistyczno-budowlany ŁOIIB współpracowała w ramach PIIB z tzw. grupą B-21, skupiającą 21 organizacji i instytucji związanych z budownictwem. Konsultacje zaowocowały 84 stronami uwag, a stanowisko ŁOIIB przedstawił kol. Krzysztof Stelągowski na spotkaniu w siedzibie PIIB (październik 2016 r.).

5.2. Zespół Rady ŁOIIB ds. Członkowskich

Zespół Rady ŁOIIB ds. Członkowskich pracuje w składzie: Urszula Jakubowska – przewodnicząca, Bogdan Janiec, Tadeusz Miksa, Leszek Przybył, Karol Starczewski, Jan Stocki.

Zespół z upoważnienia Rady zajmuje się wszystkimi czynnościami związanymi z przynależnością do Izby osób wykonujących samodzielne funkcje w budownictwie, a więc ich przyjmowaniem, zawieszaniem i skreślaniami.

Według stanu na 31 grudnia 2016 r. stan liczbowy członków ŁOIIB przedstawia się następująco: łączna liczba członków – 8141, w tym czynni – 6744, zawieszeni – 1397.

W 2016 r. wpisano po raz pierwszy na listę 248 członków (w tym dwóch przeniesionych z Opolskiej i Wielkopolskiej OIIB), a po raz drugi – 19 członków. Zawieszono 297 osób, w tym na własny wniosek 184.

Skreślono z listy członków 175 osób, w tym na własny wniosek zainteresowanych – 24 członków. Czterech członków zostało przeniesionych do innych izb (w tym dwie osoby do Mazowieckiej OIIB, po jednej osobie do: Dolnośląskiej i Opolskiej OIIB). Zmarło 56 członków. Natomiast członkostwo wznowili 82 osoby.

5.3. Zespół Rady ŁOIIB ds. Działalności Samopomocowej

Zespół w 2016 r. pracował w następującym składzie: Jan Wójt – przewodniczący, Bogumił Cudzych – zastępca przewodniczą-

cego, Krzysztof Siekiera – sekretarz, Tadeusz Miksa, Sławomir Najgiebauer, Leszek Przybył, Krzysztof Dybała.

Zespół w 2016 r. odbył osiem posiedzeń. Na posiedzeniach rozpatrzono wnioski o udzielenie zapomóg losowych, które złożyli członkowie ŁOIIB, oraz wnioski o udzielenie zapomóg pośmiertnych złożone przez rodziny zmarłych członków ŁOIIB. Po wnikliwym zapoznaniu się z każdym wnioskiem Zespół przyznał zapomogi losowe dziewięciu członkom ŁOIIB oraz 31 zapomóg pośmiertnych rodzinom zmarłych członków. Zespół rozdzielił środki finansowe przeznaczone na tę formę działalności w następujących kwotach: zapomogi losowe – 27 500 zł, zapomogi pośmiertne – 62 000 zł. Razem wydatkowano 89 500 zł. W budżecie ŁOIIB na rok 2016 przewidziano środki na ten cel w wysokości 90 000 zł.

5.4. Zespół ŁOIIB ds. Doskonalenia Zawodowego

Zespół ds. Doskonalenia Zawodowego działał w 2016 r. w składzie: Agnieszka Jońca (przewodnicząca), Wiesław Kaliński (zastępca przewodniczącej), Tomasz Wolski (sekretarz), Zygmunt Adamski, Włodzimierz Babczyński, Wojciech Hanuszkiewicz, Bogdan Janiec, Roman Kałuża, Aleksandra Kik, Jan Stocki. Na posiedzenia Zespołu zapraszani są również opiekunowie Placówek Terenowych: Ryszard Gierak, Sławomir Najgiebauer, Adam Różycki.

W 2016 r. Zespół obradował czterokrotnie: 2 lutego, 27 kwietnia, 6 września, 22 listopada. Główną tematykę posiedzeń Zespołu stanowiło określanie form oraz zakres działalności szkoleniowej ŁOIIB.

Szkolenia, wykłady, seminaria, narady

Szkolenia zorganizowane w siedzibie Izby oraz w Placówkach Terenowych dotyczyły zarówno tematów prawnych, ogólnobu-

dowlanych, jak i specjalistycznych, promujących nowoczesne technologie w budownictwie czy rozwijających kompetencje językowe.

Niezmiennie dużym zainteresowaniem cieszyły się wykłady dotyczące Prawa budowlanego, w tym rozpoczęty w 2015 r. cykl narad szkoleniowych, organizowanych przy współudziale Starostów Powiatowych województwa łódzkiego. Narady miały na celu poszerzenie wiedzy w zakresie zmian w prawie budowlanym oraz usprawnienie komunikacji pomiędzy osobami pełniącymi samodzielne funkcje techniczne w budownictwie a administracją i władzami lokalnymi.

Łącznie odbyło się 87 szkoleń, w których uczestniczyło 2851 osób. Wybór tematyki szkoleń podyktowany był wynikami analizy ankiet przeprowadzanych wśród uczestników szkoleń oraz wywiadów w Placówkach Terenowych.

Szkolenia wyjazdowe, konferencje

Atrakcyjną formą doskonalenia zawodowego, dostarczającą cennej wiedzy inżynierskiej, okazały się wyjazdy szkoleniowe. Pozyskiwanie wiedzy technicznej odbywało się na przykładzie zrealizowanych już obiektów. ŁOIIB zorganizowała pięć szkoleń wyjazdowych i jedną konferencję ogólnopolską. Inżynierowie szkolili się: w Katowicach (siedziba Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia, historyczne osiedla Nikiszowiec i Giszowiec oraz kopalnia węgla kamiennego Guido); w Toruniu (Centrum Kulturalno-Kongresowe Jordanki, hala sportowa Arena Toruń oraz most drogowy im. E. Zawadzkiej); w Elektrowni Bełchatów (elektrownia wraz z nowym blokiem energetycznym 858 MW); w Opolu (elektrownia, budowa bloków energetycznych nr 5 i 6, zabytki miasta i Muzeum Polskiej Piosenki).

Zorganizowano też wyjazd szkoleniowy na Targi Budownictwa i Architektury BUDMA w Poznaniu i na XXIV Międzynarodowe Targi Maszyn i Urządzeń dla Wodociągów WOD-KAN w Bydgoszczy.

Popularyzacja czytelnictwa branżowej prasy naukowo-technicznej

W celu wypełnienia przez członków obowiązku stałego podnoszenia kwalifikacji zawodowych, m.in. poprzez czytelnictwo prasy branżowej, ŁOIIB corocznie udziela dofinansowania do prenumeraty czasopism technicznych. Członkowie ŁOIIB mają możliwość wyboru dwóch tytułów czasopism spośród dziewiętnastu. W 2016 r. z tej możliwości skorzystało 281 osób.

Dofinansowania kursów, konferencji oraz szkoleń językowych

Z możliwości uzyskania dofinansowania uczestnictwa w konferencjach, szkoleniach, kursach językowych dla inżynierów budownictwa, kursach projektowania oraz do zakupu publikacji o charakterze naukowo-technicznym skorzystało 26 członków ŁOIIB.

Porady techniczne

W roku 2016 udzielono 6 porad technicznych. Porady udzielane były podczas osobistych spotkań, telefonicznie i mailowo.

Reasumując, rok 2016 zakończył się 95 szkoleniami stacjonarnymi i wyjazdowymi, które zgromadziły 3105 uczestników. Z analizy danych z poprzednich lat wynika, że liczba szkoleń oraz uczestników rośnie (w 2015 r. odbyło się 76 szkoleń, które zgromadziły 2546 osób).

Oferta szkoleniowa kierowana jest do wszystkich członków naszego samorządu. Informacje o harmonogramie szkoleń zamieszczane są w „Kwartalniku Łódzkim”, na bieżąco aktualizowane na stronie internetowej Izby oraz przekazywane drogą mailową, a także za pośrednictwem Portalu Członkowskiego.

5.5. Zespół ŁOIIB ds. Integracji Środowiska oraz Kontaktów z Zagranicą

Zespół działał w 2016 roku w niezmiennym składzie: Piotr Parkitny – przewodniczący, Sławomir Najgiebauer – sekretarz, Zygmunt Adamski, Włodzimierz Babczyński, Krzysztof Dybała, Krzysztof Siekiera.

W 2016 r. Zespół zebrał się trzykrotnie. Poza tymi spotkaniami praca Zespołu odbywała się poprzez kontakty mailowe i telefoniczne.

Integracja środowiska budowlanego w skali lokalnej i wojewódzkiej

Wzorem lat poprzednich zgłoszono Radzie propozycję wydzielenia z budżetów Placówek Terenowych kwoty 2 000,00 zł, przeznaczonej na organizację spotkań szkoleniowo-integracyjnych. Lokalne spotkania koleżeńskie odbyły się w formie obchodów Święta Budowlanych lub spotkania wigilijnego.

Zespół wspierał też lokalne inicjatywy rekreacyjno-sportowe, m.in. zawody żeglarskie organizowane przez sekcję żeglarską działającą przy Placówce Terenowej w Bełchatowie. W 2016 była to już IV edycja regat. Zawody rozegrano w klasie OMEGA, nagrodę dla zwycięskiej załogi i inne drobne upominki ufundowała Izba. W sierpniu 2016 roku odbył się kolejny spływ kajakowy dla członków ŁOIIB i ich rodzin. Tym razem w Parku Krajobrazowym Warty i Widawki. W 2016 roku drużyna ŁOIIB wzięła udział w V Mistrzostwach Polski PIIB w Brydżu Sportowym organizowanych przez Śląską OIIB.

Członkowie Zespołu, jak co roku, zachęcali Koleżanki i Kolegów, również tych spoza Łodzi, do udziału w Pikniku Inżynierskim oraz Wojewódzkim Święcie Budowlanych.

Działania na rzecz młodych inżynierów, studentów i uczniów techników

Od kilku lat PIIB obejmuje patronatem Olimpiadę Wiedzy i Umiejętności Budowlanych dla uczniów techników budowlanych. W 2016 roku odbyła się XXIX edycja OWiUB.

Członkowie Zespołu uczestniczyli w organizacji konkursu na szczeblu okręgowym, który odbył się w Wieluniu, jak też ogólnopolskim, który odbył się w Ostrzeszowie. ŁOIIB ufundowała nagrody dla laureatów konkursu na szczeblu okręgowym i ogólnopolskim. Przedstawiciele Izby uczestniczyli w podsumowaniu etapu okręgowego i wręczeniu nagród.

Wzorem lat ubiegłych ŁOIIB otwiera swe podwoje przed młodymi inżynierami i studentami. Kolejny raz gościliśmy na Pikniku Inżynierskim członków studenckich kół naukowych i młodych inżynierów. Zapewniono młodym inżynierom dostęp do łamów „Kwartalnika Łódzkiego”.

Działania na rzecz seniorów

Od 2015 roku przy ŁOIIB istnieje Koło Seniorów. Spotkania Koła w 2016 roku odbywały się cyklicznie. Seniorzy mieli możliwość zapoznania się z aktualną problematyką działań Izby, osiągnięciami budownictwa regionu łódzkiego oraz zagadnieniami ważnymi dla jakości życia na emeryturze. Fakt istnienia Koła zyskał uznanie wśród izbowych seniorów, czego potwierdzeniem są liczne plany na rok 2017.

5.6. Zespół ŁOIIB ds. Ekonomiczno-Finansowych

W 2016 r. Zespół pracował w składzie: Piotr Kubicki – przewodniczący, Zygmunt Adamski, Bogumił Cudzych, Bogdan Janiec, Sławomir Najgiebauer, Jerzy Wereszczyński.

Zespół w roku 2016 spotkał się na czterech posiedzeniach. Na zebraniu 10 marca 2016 r., w którym wziął udział Skarbnik Rady ŁOIIB, pozytywnie zaopiniowano projekt budżetu na 2016 rok oraz realizację preliminarza budżetowego na 2016 rok. Ze względu na niepełne wykorzystanie środków na dofinansowanie szkoleń wnioskowano o przeanalizowanie regulaminu ich przyznawania.

Na zebraniu 14 czerwca analizowano realizację budżetu w trakcie roku 2016. Zwrócono uwagę na konieczność szczegółowego rozpisywania wydatków oraz przychodów.

Na zebraniu 20 września, w którym wziął udział Skarbnik Rady ŁOIIB, przeanalizowano realizację budżetu w trakcie roku. Zwrócono uwagę na niskie przychody z tytułu działalności gospodarczej oraz ponownie – na brak szczegółowego rozpisanie wydatków. Uwagi te zostały przyjęte przez służby finansowe Izby. Zespół pozytywnie zaopiniował propozycję dopłat do prenumerat czasopism technicznych na 2017 rok.

Na zebraniu 1 grudnia z udziałem Skarbnika Rady ŁOIIB przeanalizowano realizację budżetu w trakcie roku. Jednocześnie oszacowano możliwość powstania nadwyżki budżetowej w granicach 190 tys. zł, którą można przeznaczyć na zakup tabletów na potrzeby działalności członków organów Izby. W kolejnym punkcie posiedzenia Skarbnik Rady przedstawił preliminarz budżetowy ŁOIIB na rok 2017. Członkowie Zespołu zwrócili uwagę na duży wzrost kosztów w poz. 15a (wynagrodzenia

pracowników z ZUS) oraz 20% wzrost kosztów w poz. 1 (Rada i Prezydium). Zespół proponował pozostawienie ryczałtów na poziomie dotychczasowym, a zaoszczędzone w ten sposób środki (około 44 tys. zł) przenieść do pozycji 19 (rezerwa).

5.7. Zespół ŁOIIB ds. Konkursów, Odznaczeń i Wyróżnień

W 2016 r. Zespół pracował w składzie: Tadeusz Miksa – przewodniczący, Jan Stocki – zastępca przewodniczącego, Leszek Przybył – sekretarz, †Ryszard Kaniecki, Sławomir Najgiebauer, Jan Wójt.

Zespół odbył cztery posiedzenia. Wytypowano członków do nadania srebrnej i złotej Honorowej Odznaki PIIB za szczególne osiągnięcia w pracy na rzecz Izby, badając zgodność z wymogami określonymi w regulaminie. Nazwiska wskazanych osób zostały przekazane odpowiednim organom ŁOIIB w celu nadania biegu procedurom wynikającym z regulaminu. Zespół zajął się również zaproponowaniem firm, które kwalifikowałyby się do wyróżnienia odznaką „Zasłużony dla Budownictwa”. Po zaakceptowaniu przez kapitułę firmy te zostały odznaczone w czasie uroczystych obchodów Wojewódzkiego Święta Budowlanych. Na kolejnych spotkaniach Zespół ogłosił konkurs pod nazwą „Fotografujemy Budownictwo Województwa Łódzkiego 2014-2016”. Ogłoszenie konkursu było poprzedzone opracowaniem regulaminu, który został zatwierdzony przez Radę ŁOIIB. Na konkurs wpłynęło 26 prac, z których komisja, powołana zgodnie z regulaminem, wyróżniła cztery zdjęcia. Członkom naszej Izby, których zdjęcia zostały wyróżnione, wręczono nagrody podczas Wojewódzkiego Święta Budowlanych, a fotografie opublikowano w „Kwartalniku Łódzkim”.

5.8. Rada Programowa Wydawnictw ŁOIIB

W 2016 r. Rada Programowa Wydawnictw ŁOIIB pracowała w następującym składzie: Danuta Ułańska – przewodnicząca, Roman Kostyła – wiceprzewodniczący, Elżbieta Habiera-Waśniewska – sekretarz, Andrzej Gorzkiewicz, Wiesław Kaliński, †Ryszard Kaniecki, Jolanta Orechwo, Piotr Parkitny, Wiesław Sienkiewicz. Rada Programowa współpracuje ściśle z Działem Wydawnictw ŁOIIB: Renatą Włostowską – redaktorką naczelną i Moniką Grabarczyk – starszym redaktorem. Członkowie RPW ŁOIIB spotykają się na ośmiu zebraniach plenarnych w ciągu roku.

Głównym celem naszej pracy jest informowanie o działalności ŁOIIB oraz jej promocja, pomoc w ustawicznym kształceniu członków Izby oraz podnoszenie prestiżu zawodu inżyniera budownictwa.

Program ten Rada Programowa wraz z Redakcją realizują, opracowując i wydając: „Kwartalnik Łódzki”, „Kalendarz ŁOIIB” z wkładką techniczną, kalendarz ścienny ŁOIIB, folde-ry i publikacje reklamowe Łódzkiej OIIB, wydawnictwa oko-

licznościowe (zaproszenia, programy, dyplomy, foldery, wizytówki itp.). W minionym roku wydaliśmy również książkę pt. *Przykłady projektowania konstrukcji według Eurokodów*. Rada Programowa Wydawnictw sprawuje również pieczę nad elektronicznymi wydawnictwami Łódzkiej OIIB: stroną internetową i facebookiem.

• „Kwartalnik Łódzki”

W roku 2016 wydano cztery numery „Kwartalnika Łódzkiego”. Nakład każdego numeru biuletynu wynosi 7300 egzemplarzy i jest rozsyłany nieodpłatnie do wszystkich członków ŁOIIB. Artykuły zamieszczane w kwartalniku z uwagi na treść podzielone są na działy tematyczne, za które odpowiedzialni są członkowie Rady Programowej w zależności od specjalizacji i branży, którą reprezentują.

Pierwszy numer „Kwartalnika Łódzkiego” wydany w 2016 r. był numerem pięćdziesiątym. Z okazji małego jubileuszu zamieszczono w nim obszerny artykuł o historii pisma, zmianach oraz celach naszych wydawnictw. Z okazji jubileuszu Rada Programowa Wydawnictw ŁOIIB ustanowiła nagrodę – „Złote Pióro” dla autora najlepszej publikacji (lub cyklu publikacji) w minionym roku. Decyzję tę poparła Rada ŁOIIB, a Przewodnicząca Rady ŁOIIB zaproponowała, by nagroda była wręczana podczas Wojewódzkiego Święta Budowlanych.

17 października 2016 r. wręczono dwie nagrody: „Złote pióro” za długoletnią i cenną współpracę Andrzejowi Bratkowskiemu i za najlepszy cykl artykułów w roku 2015 – Wiesławowi Kalińskiemu.

• „Kalendarz ŁOIIB” na rok 2017

„Kalendarz ŁOIIB” na rok 2017 z „Wkładką techniczną” jest oryginalnym wydawnictwem naszej Izby. Kalendarz liczy 160 stron, a wkładka ok. 60 stron. Kalendarz wydrukowano w 7100 egzemplarzach i został on rozesłany do wszystkich członków ŁOIIB. Tegoroczne wydanie „Wkładki technicznej” zawiera przepisy dotyczące prowadzenia robót ziemnych i linii elektroenergetycznych napowietrznych. W ostatnim rozdziale zamieszczono słowniczek budowlany polsko-angielsko-niemiecki.

Wydawnictwo opracowało również w celach promocyjnych kalendarz ścienny ŁOIIB na 2017 r. (nakład: 300 egzemplarzy).

• Książka *Przykłady projektowania konstrukcji według Eurokodów*

W październiku 2016 r. została opublikowana książka techniczna *Przykłady projektowania konstrukcji według Eurokodów* (304 str., nakład 1000 egzemplarzy) wydana przez Łódzką OIIB, a opracowana przez Redakcję Wydawnictw ŁOIIB i Radę Programową Wydawnictw ŁOIIB. Książka jest pracą zbiorową dziesięciu autorów – doktorów oraz profesorów uczelni i instytutów. Opracowanie redakcyjne (redakcję merytoryczną)

wykonali dr inż. Danuta Ulańska i dr inż. Wiesław Kaliński, adiustację i korektę wykonały Monika Grabarczyk i Renata Włostowska, która była również redaktorem prowadzącym tej publikacji.

Inspiracją do powstania książki były drukowane od 2012 r. „Wkładki techniczne” załączane do „Kwartalnika Łódzkiego”, w których omawiane były przykłady projektowania konstrukcji wg norm europejskich. Ponieważ „Wkładki techniczne” cieszyły się dużą popularnością, podjęliśmy decyzję o ich uzupełnieniu i wydaniu w formie książki. Zaletą proponowanej pracy, różniącą ją od dostępnych na rynku książek technicznych, jest to, że w jednym zbiorze zebrano przykłady obliczania elementów konstrukcji wykonanych z różnych materiałów: drewna, stali, żelbetu itp.

Cały nakład książki został sprzedany w ciągu kilku tygodni, a jego odbiorcami były osoby z różnych stron Polski.

• Internet i Facebook ŁOIIB

Na bieżąco aktualizowana i rozbudowywana jest strona internetowa Łódzkiej OIIB (www.lod.piib.org.pl). W 2016 r. odnotowano 436 852 odsłony, co stanowi wzrost o ponad 40% w stosunku do roku ubiegłego.

W 2016 r. stworzony w 2015 r. fanpage ŁOIIB (dostępny pod adresem: <https://www.facebook.com/LodzkaOIIB/>) zanotował ponad 1100 fanów stale subskrybujących/obserwujących zamieszczane tam posty.

• Konferencje i filmy reklamowe

4 maja 2016 r. TVP Łódź wyemitowała w ramach „Strefy Biznesu” film o doskonaleniu zawodowym w Łódzkiej OIIB, w którym zamieściła m.in. relację z konferencji ŁOIIB oraz szkolenia na budowie Zatoki Sportu.

TVP Łódź przygotowała również relację z organizowanego przez ŁOIIB w listopadzie w ramach Europejskiego Forum Gospodarczego Łódzkie 2016 panelu pt. „Nowoczesne technologie w budownictwie. BIM rewolucja nadchodzi” (emisja 23 listopada, informacja o naszym panelu ukazała się również w „Wiadomościach TVP Łódź” 14 listopada 2016 r.).

• Współpraca z wydawnictwami innych okręgowych izb

Od 2016 r. odbyły się cztery spotkania przedstawicieli wydawnictw okręgowych izb dotyczące współpracy przy redakcji biuletynów i wkładek technicznych. Nasza Rada Programowa i Redakcja Wydawnictw ŁOIIB przystąpiły do tej współpracy.

Ustalono zasady dotyczące przedruków artykułów w biuletynach oraz opracowano wzory umów.

Zestawiono propozycje zawartości, tytuły i ramowy plan publikacji wkładek, zgłoszone przez poszczególne wydawnictwa. Są one kolejno opracowywane. Nasz zespół pomaga w recenzowaniu kilku wkładek technicznych. Opracowane wkładki o różnej tematyce możemy udostępnić członkom Izby w wersji elektronicznej.

6. Informacja o realizacji budżetu w 2016 r. – podsumowanie

XV Zjazd Łódzkiej OIIB uchwalił budżet ŁOIIB na rok 2016 o zbilansowanej wysokości przychodów i kosztów 2 905 000,00 zł.

8 grudnia Rada ŁOIIB dokonała korekty budżetu uchwałą nr 26/R/16, która zwiększyła wysokość przychodów do 3 055 000,00 zł: przychody z tytułu opłaty za postępowanie kwalifikacyjne i egzaminy na uprawnienia budowlane oraz na działalność statutową, jednocześnie zmniejszając przychody z działalności gospodarczej i odsetek.

Korekta zwiększyła wydatki do 3 020 000,00 zł. na: wydawnictwa własne Izby, działalność szkoleniową, samopomocową, świadczenia na rzecz członków, pozostałe koszty statutowe, działalność bieżącą biura. Obniżyła kwoty pierwotnie zaplanowane na: organizację okręgowego Zjazdu ŁOIIB, zakup środków trwałych oraz prace remontowe w siedzibie ŁOIIB.

Skorygowane pozycje budżetowe zostały ściśle przypisane poszczególnym organom i strukturom, opisując w wartościach przychody i wydatki dla realizacji zadań statutowych ŁOIIB. Zestawienie przychodów i wydatków wykonane na koniec roku finansowego potwierdziło prawidłowość przyjętych założeń budżetowych, które w całości zrealizowano.

Sumarycznie zmniejszono wydatki Łódzkiej OIIB o kwotę 108 065,21 zł z planowanej wysokości 3 020 000,00 zł do kwoty 2 911 934,79 zł.

W pozycjach przychodów ustabilizowały się wpływy z opłat za postępowanie kwalifikacyjne i egzaminy na uprawnienia budowlane, które osiągnęły wartość zbliżoną do ubiegłego roku – 577 330,00 zł – wykonanie roczne w wysokości 99,88% kwoty budżetowej, przy jednoczesnym wzroście przychodów ze składek członkowskich – wykonanie roczne w wysokości 101,24% kwoty budżetowej. Łącznie przychody budżetowe wyniosły 3 087 546,95 zł.

Podsumowując, planowane wydatki budżetu ŁOIIB zostały zrealizowane w wysokości 96,42%, a roczne przychody wykonane w zwiększonej wysokości 101,05% planowanej kwoty budżetowej. Zgodnie z rachunkiem zysków i strat za rok obrotowy od 01.01.2016 r. do 31.12.2016 r. Łódzka OIIB kończy wynikiem dodatnim.

7. Współpraca z organizacjami i instytucjami

7.1. Współpraca z administracją państwową i samorządową

W marcu 2016 r. we współpracy z Łódzkim Urzędem Wojewódzkim (ŁUW) oraz Wojewódzkim Inspektorem Nadzoru Budowlanego (WINB) odbyło się spotkanie podsumowujące dotychczasowe narady szkoleniowe w sprawie zmian

w Prawie budowlanym w praktyce, które wcześniej odbyły się w kilkunastu powiatach województwa łódzkiego. Na podstawie najczęściej pojawiających się pytań i wątpliwości uczestników wypracowano wspólnie z ŁUW i WINB ustalenia, które jako materiał pomocniczy do wykorzystania w codziennej praktyce zostały zamieszczone na stronie internetowej Izby.

Przedstawiciele Urzędu Marszałkowskiego, Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego i Wojewódzkiego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego uczestniczą w ważnych wydarzeniach naszej Izby (m.in. Zjeździe Łódzkiej OIIB, Wojewódzkim Święcie Budowlanych). Bardzo dobrze układa się współpraca z Głównym Inspektorem Nadzoru Budowlanego – funkcję tę pełni od 1 września 2016 r. dr inż. Jacek Szer – członek Łódzkiej OIIB oraz delegat ŁOIIB na Krajowe Zjazdy PIIB. Przedstawiciele ŁOIIB uczestniczyli w dniach 22-23 stycznia 2016 r. w IV Ogólnopolskiej Konferencji Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego pt. „Problemy techniczno-prawne utrzymania obiektów budowlanych”.

W dniach 2-3 czerwca odbyła się narada służbowa współorganizowana przez Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej (wzięli w niej udział m.in. przedstawiciele PINB, WINB, Wydziału Infrastruktury ŁUW, Barbara Malec, p.o. GINB Jacek Szer).

7.2. Współpraca ze stowarzyszeniami, samorządami zawodowymi oraz samorządami gospodarczymi

Stowarzyszenia naukowo-techniczne są stałymi partnerami Rady ŁOIIB w organizowaniu szkoleń, seminariów i spotkań integracyjnych.

31 maja w siedzibie ŁOIIB Oddział Łódzki Stowarzyszenia Elektryków Polskich, PGE Dystrybucja SA Oddział Łódź-Miasto, Oddział Łódź-Teren oraz nasza Izba wspólnie zorganizowali seminarium pt. „Wyzwania związane z zapewnieniem ciągłości dostaw energii elektrycznej”. Wzięliśmy też udział 3 czerwca w pikniku z okazji Międzynarodowego Dnia Elektryki zorganizowanym przez OŁ SEP.

Z Polskim Związkiem Inżynierów i Techników Sanitarnych współpracujemy ściśle w zakresie organizacji szkoleń i kursów, które odbywają się w ramach „Akademii Inżyniera”.

8 listopada 2016 r. Oddział Łódzki Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Komunikacji RP w Łodzi z okazji 70-lecia swojej działalności zorganizował konferencję pt. „Łódź i województwo łódzkie inwestuje w transport”. W uroczystości wzięła udział wiceprzewodnicząca Rady ŁOIIB Agnieszka Jońca. W uroczystych obchodach 70-lecia działalności Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT 29 września uczestniczyła także Wiceprzewodnicząca Rady ŁOIIB.

W 2016 r. odbył się Zjazd Sprawozdawczo-Wyborczy PZITB, podczas którego wybrano nowe władze. Przewodniczącym PZITB został ponownie Ryszard Trykosko, a w Zarządzie

Głównym znaleźli się przedstawiciele ŁOIIB. Nowe władze wybrano także w Oddziale Łódzkim i Piotrkowskim PZITB.

W 2016 r. Łódzka OIIB wsparła kilka nowych inicjatyw związanych z młodą kadrami budownictwa, np. projekt Workcamp Młodej Kadry PZITB realizowany z coraz większym rozmachem i zasięgiem, polegający na bezpłatnych remontach placówek opiekuńczych i pożytku publicznego przez młodych inżynierów. Nasza Izba objęła także honorowym patronatem konferencję „Jak to się robi? – Sukces w branży budowlanej” zorganizowaną 28 kwietnia na WBAIŚ PŁ z okazji 5-lecia działalności Studenckiego Koła Naukowego „Żuraw”.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom młodych inżynierów w 2016 r. zorganizowaliśmy w siedzibie ŁOIIB Dzień Otwarty dla osób, które zamierzają ubiegać się o uprawnienia budowlane.

Uczestniczymy w pracach Łódzkiego Porozumienia Samorządów Zawodów Zaufania Publicznego, biorąc udział w kolejnych spotkaniach, współuczestniczyliśmy także w organizacji konferencji, która odbyła się 11 maja 2016 r. pod hasłem „Rola samorządów zawodów zaufania publicznego w demokratycznym porządku państwa prawnego” z licznym udziałem przedstawicieli Łódzkiej OIIB.

Staramy się uczestniczyć w ważnych dla Łódzkiej Okręgowej Izby Architektów wydarzeniach, udostępniamy także architekturę łamy „Kwartalnika Łódzkiego”.

Podtrzymujemy również kontakty z innymi organizacjami działającymi na rzecz budownictwa, Regionalną Izbą Budownictwa oraz Związkiem Zawodowym „Budowlani”, który w 2016 r. obchodził uroczyste 125-lecie powstania Ruchu Zawodowego Budowlanych, a także Oddziałem Łódzkim Polskiego Stowarzyszenia Dekarzy.

Na podkreślenie zasługuje bardzo dobra współpraca z Izbą Projektowania Budowlanego. Członkowie ŁOIIB mogą bezpłatnie korzystać ze Środowiskowych Zasad Wyceny Prac Projektowych dostępnych w Portalu Członkowskim ŁOIIB.

W 2016 r. Przewodnicząca Rady ŁOIIB brała również udział w posiedzeniach Rady ds. Bezpieczeństwa w Budownictwie w Okręgowym Inspektoracie Pracy w Łodzi. Na łamach „Kwartalnika Łódzkiego” opublikowaliśmy cykl artykułów dotyczących BHP, opracowanych przez przedstawiciela OIP.

7.3. Współpraca z Polską Izbą Inżynierów Budownictwa i Okręgowymi Izbami Inżynierów Budownictwa

W XV Krajowym Zjeździe PIIB, który odbył się w dniach 24-25 czerwca 2016 roku, uczestniczyło 12 delegatów ŁOIIB. Zjazd wyróżnił doc. dr. inż. Ksawerego Krassowskiego – delegata ŁOIIB – najwyższym odznaczeniem Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa – Medalem Honorowym.

Bardzo dobrze należy ocenić współpracę z krajowymi organami PIIB oraz okręgowymi izbami inżynierów budow-

nictwa. 29 stycznia gościliśmy w siedzibie ŁOIIB inżynierów z Mazowieckiej OIIB, uczestników wycieczki technicznej po największych inwestycjach łódzkich. W maju wzięliśmy udział w uroczystym przeniesieniu siedziby Śląskiej OIIB do nowego obiektu. Przewodnicząca Rady ŁOIIB uczestniczyła 2 września w Mazowieckim Dniu Budowlanych.

W organizowanych w 2016 roku przez Polską Izbę Inżynierów Budownictwa szkoleniach brali udział członkowie organów ŁOIIB oraz pracownicy biura.

7.4. Współpraca z Politechniką Łódzką

Kontynuowana była współpraca z Politechniką Łódzką, w szczególności z Wydziałem Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska (WBAIŚ), który w 2016 r. obchodził jubileusz 60-lecia powstania. Kadra naukowa Wydziału prowadzi często dla członków naszej Izby szkolenia i kursy (w 2016 r. w ramach porozumienia z WBAIŚ przeprowadzone zostały dwie edycje trzydniowego 20-godzinnego szkolenia dla projektantów pt. „BIM w teorii i praktyce”), publikuje artykuły na łamach „Kwartalnika Łódzkiego”. Przedstawiciele ŁOIIB uczestniczyli w organizowanych przez Wydział konferencjach (m.in. 4-6 kwietnia „Next Generation Design Guidelines for Composites in Construction” – poświęconej kompozytom w budownictwie).

Warto dodać, że w 2016 r. odbyły się wybory nowego rektora Politechniki Łódzkiej na kadencję 2016-2020, którym został prof. Sławomir Wiak. Natomiast nowym dziekanem WBAIŚ PŁ został 20 maja prof. Marek Lefik, a dotychczasowy dziekan prof. Dariusz Gawin został prorektorem ds. innowacji i rozwoju uczelni.

Łódzka OIIB była w 2016 r. współorganizatorem (wraz z Oddziałem Łódzkim PZITB oraz WBAIŚ) Konkursu im. profesora Władysława Kuczyńskiego na najlepszą pracę dyplomową wykonaną przez studentów Wydziału. 24 maja Przewodnicząca Rady ŁOIIB wzięła udział w uroczystym posiedzeniu Senatu PŁ z okazji 71. rocznicy powstania Politechniki Łódzkiej (podczas którego m.in. wręczono nagrody pracownikom, studentom i absolwentom PŁ, w tym laureatom Konkursu im. prof. W. Kuczyńskiego).

Przewodnicząca Rady Izby uczestniczyła w spotkaniach Rady Naukowo-Gospodarczej przy WBAIŚ PŁ, w uroczystości inauguracji roku akademickiego 2016/2017 na Politechnice Łódzkiej oraz w inauguracji na Wydziale BAIŚ i na Wydziale Chemicznym, a także w konferencjach organizowanych przez WBAIŚ.

Kontynuujemy finansowanie prenumeraty wybranych czasopism naukowo-technicznych dla Wydziału BAIŚ oraz Wydziału Elektrotechniki, Elektroniki, Informatyki i Automatyki PŁ.

Barbara Malec
Przewodnicząca Rady ŁOIIB

Sprawozdanie

z działalności Komisji Kwalifikacyjnej ŁOIIB w 2016 r.

Komisja Kwalifikacyjna ŁOIIB w 2016 r. rozpoczęła swoją działalność w 17-osobowym składzie: Zbigniew Cichoński – przewodniczący, Waław Sawicki – zastępca przewodniczącego, Tomasz Kluska – sekretarz oraz członkowie: Jan Cichocki, Cecylia Galińska, Wiktor Jakubowski, Zofia Kosz-Koszevska, Józef Kucharski, Kazimierz Kucharski, Ryszard Mes, Józef Nowak, Bogusław Orzeł, Ewa Potańska, Zdzisław Soszkowski, Andrzej Sułkowski, Tadeusz Wilczyński, Bogdan Wrzeszcz. W 2016 roku zmarło dwóch członków Komisji: mgr inż. Bogdan Wrzeszcz oraz przewodniczący Komisji – mgr inż. Zbigniew Cichoński. Zgodnie z Regulaminem okręgowych komisji kwalifikacyjnych PIIB obowiązki przewodniczącego Komisji przejął zastępca przewodniczącego – mgr inż. Waław Sawicki.

Głównym zadaniem Komisji Kwalifikacyjnej ŁOIIB było prowadzenie postępowań kwalifikacyjnych, przeprowadzanie egzaminów na uprawnienia budowlane oraz wydawanie decyzji o ich nadaniu, względnie o odmowie ich nadania.

W 2016 r. odbyły się dwie sesje egzaminacyjne: XXVII sesja wiosenna – od 20 maja do 3 czerwca i XXVIII sesja jesienna – od 18 listopada do 1 grudnia 2016 r. Obie poprzedził czteromiesięczny okres postępowań kwalifikacyjnych. Komisyjnie kwalifikowano dopuszczenie do egzaminu testowego, względnie wydawano postanowienia i wezwania do uzupełnienia dokumentów. Po rozpatrzeniu uzupełniających dokumentów, ostatecznie wydawano decyzję o dopuszczeniu do egzaminu lub decyzję o odmowie dopuszczenia do egzaminu.

Na sesję wiosenną i jesienną powołano po pięć trzy- i czteroosobowych zespołów kwalifikacyjnych. W celu przeprowadzenia egzaminów na sesję wiosenną i jesienną powołano po 13 zespołów egzaminacyjnych w składach odpowiednich do przydzielonych im specjalności. W obu sesjach w egzaminach uczestniczyli egzaminatorzy, w tym członkowie KK ŁOIIB i osoby z listy egzaminatorów KK ŁOIIB, oraz protokolanci zespołów egzaminacyjnych.

Łącznie w 2016 r. w egzaminach testowych na uprawnienia budowlane uczestniczyło 369 osób, a w ustnych 324 osoby. Wyniki przeprowadzonych w 2016 r. egzaminów na uprawnienia budowlane w poszczególnych specjalnościach zaprezentowane zostały w tabeli.

Krajowa Komisja Kwalifikacyjna przygotowywała, na wniosek Komisji Kwalifikacyjnej ŁOIIB, odpowiednie testy dla poszczególnych specjalności i zakresów uprawnień budowlanych, natomiast zestawy pytań na egzamin ustny przygotowywali uprawnieni członkowie KK ŁOIIB w oparciu o Centralny Zasób Pytań Egzaminacyjnych.

Tak jak w roku 2015 połowę pytań na egzaminie ustnym stanowiły pytania z wiedzy praktycznej, przygotowane przez członków KK ŁOIIB. Ten rodzaj pytań został pozytywnie oceniony przez Komisję Kwalifikacyjną ŁOIIB jako umożliwiający zdającym wykazanie się wiedzą i umiejętnościami nabytymi w czasie odbywania praktyki.

W 2016 r. odbyły się cztery posiedzenia Specjalistycznego Zespołu Kwalifikacyjnego Komisji Kwalifikacyjnej ŁOIIB dla

Specjalność	Sesja wiosenna	Sesja jesienna	Wyniki łącznie
konstrukcyjno-budowlana	47	63	110
instalacyjna w zakresie sieci, instalacji i urządzeń ciepłych, wentylacyjnych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych	31	25	56
instalacyjna w zakresie sieci, instalacji i urządzeń elektrycznych i elektroenergetycznych	19	31	50
drogowa	9	15	24
mostowa	8	1	9
telekomunikacyjna	3	7	10
kolejowa	5	4	9
Łącznie w 2016 r.	122	146	268

potrzeb postępowania w sprawie nadania tytułu rzeczoznawcy budowlanego. Wszystkie złożone wnioski zostały zaopiniowane pozytywnie i następnie, zgodnie z Regulaminem postępowania kwalifikacyjnego w sprawach nadawania tytułu rzeczoznawcy budowlanego, przesłane do Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej PIIB celem dalszego procedowania i nadania tytułu rzeczoznawcy budowlanego.

Na bieżącą działalność Okręgowej Komisji Kwalifikacyjnej ŁOIIB złożyły się m.in.: cztery posiedzenia plenarne, przyjęcie zarządzeń Przewodniczącego Komisji Kwalifikacyjnej ŁOIIB dotyczących organizacji sesji egzaminacyjnych i wyznaczających składy zespołów: orzekających, opiniujących i specjalistycznych KK ŁOIIB w sprawie wydawania postanowień i opinii.

Udzielono odpowiedzi członkom Izby na zapytania dotyczące interpretacji posiadanych przez nich uprawnień budowlanych lub możliwości ich rozszerzenia. Dokonano 41 interpretacji uprawnień budowlanych w formie pisma informacyjnego. W 2016 r. w KK ŁOIIB zarejestrowano 944 pisma przychodzące oraz 483 pisma wychodzące.

Przewodniczący KK ŁOIIB lub jego Zastępca pełnili stałą dyżur w siedzibie Izby w czwartki w godzinach 15.30-18.00. Przewodniczący OKK ŁOIIB lub/i jego Zastępca uczestniczyli

w 2016 r. w posiedzeniach Rady ŁOIIB oraz w posiedzeniach Krajowej Komisji Kwalifikacyjnej z udziałem przewodniczących OKK.

Bieżącą obsługę administracyjną Komisji Kwalifikacyjnej ŁOIIB prowadziło trzech pracowników w wymiarze czasu pracy 2,5 etatu. Należy podkreślić również znaczny wkład pracy i zaangażowanie wszystkich członków Okręgowej Komisji Kwalifikacyjnej oraz pracowników biura ŁOIIB w skuteczne realizowanie zadań Komisji.

Na ostatnim posiedzeniu plenarnym Komisji Kwalifikacyjnej ŁOIIB, przeprowadzonym w grudniu 2016 r., dokonano wyboru drugiego zastępcy przewodniczącego OKK w osobie dr. inż. Ryszarda Mesa. Dotychczasowy zastępca przewodniczącego OKK – mgr inż. Waław Sawicki – złożył rezygnację z pełnionej funkcji z dniem 31 grudnia 2016 r. Od 1 stycznia 2017 r. obowiązki przewodniczącego OKK pełni zastępca przewodniczącego – dr inż. Ryszard Mes.

Ryszard Mes

Zastępca przewodniczącego Komisji

Tomasz Kluska

Sekretarz Komisji

Sprawozdanie

z działalności Sądu Dyscyplinarnego ŁOIIB w 2016 r.

W omawianym okresie nie uległ zmianie skład osobowy Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego: Krzysztof Kopacz – przewodniczący, Andrzej Krzesiński – zastępca, Jarosław Bednarek, Włodzimierz Bojanowski, Piotr Paweł Garwolski, Tadeusz Gruszczyński, Bogusława Gutowska, Juliusz Kopytowski, Witold Nykiel, Grażyna Orzeł, Andrzej Potański, Adam Różycki, Janusz Skupiński, Krzysztof Werner, Henryk Więckowski, Andrzej Jan Wybór.

W analizowanym okresie do Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego wpłynęły: 2 wnioski o zatarcie kary, 3 wnioski o ukaranie z tytułu odpowiedzialności zawodowej złożone przez Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej ŁOIIB, 1 wniosek Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej ŁOIIB złożony w sprawie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego.

W analizowanym okresie odbyło się 6 posiedzeń składów orzekających oraz 6 rozpraw.

Łącznie w 2016 r. OSD ŁOIIB zajmował się w sumie 7 sprawami, w tym:

a) 1 sprawą kontynuowaną na podstawie wniosku o ukaranie OROZ ŁOIIB złożonego w 2015 r.;

b) 3 sprawami wszczętymi na podstawie wniosków pochodzących od Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej ŁOIIB złożonych w 2016 r.;

c) 2 sprawami wszczętymi na podstawie wniosków o zatarcie kary złożonych w 2016 r.;

d) 1 sprawą wszczętą na podstawie wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego złożonego przez OROZ ŁOIIB.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny prawomocnie rozstrzygnął w 2016 r. 6 spraw w następujący sposób: a) 1 postępowanie zakończyło się wydaniem decyzji uznającej obwinionego za winnego popełnienia zarzucanych czynów i orzekającej karę upomnienia; b) 2 postępowania zakończyły się wydaniem decyzji o zatarcu kary; c) 3 postępowania zakończyły się wydaniem decyzji umarzającej postępowanie w sprawie odpowiedzialności zawodowej wobec uznania obwinionego za niewinnego zarzucanych mu czynów.

Wśród spraw nierozstrzygniętych w 2016 roku są następujące: a) 1 postępowanie wszczęte na podstawie wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego złożonego przez Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej ŁOIIB w 2016 r. – w toku; b) 2 postępowania zawieszono w 2014 r.

W dniach 5-7 maja 2016 r. w Jadwisinie Przewodniczący OSD wziął udział w naradzie szkoleniowej pt. „Warsztaty na bazie dotychczasowych spraw wpływających do sądów dyscyplinarnych i rzeczników odpowiedzialności zawodowej”, zorganizowanej przez KSD i KROZ PIIB. W dniach 9-11 czerwca 2016 r. w Rytrze w naradzie szkoleniowej zorganizowanej przez Małopolską OIIB wziął udział zastępca przewodniczącego OSD – Andrzej Krzesiński. W dniach 15-17 czerwca 2016 r. w Lidzbarku Warmińskim członkowie Sądu wzięli udział w naradzie szkoleniowej pt. „Przepisy prawa dotyczące odpowiedzialności zawodowej i dyscyplinarnej członków izb samorządu zawodowego. Zmiany w trybie postępowania w sprawach odpowiedzialności zawodowej i dyscyplinarnej.” Naradę szkoleniową zorganizowała Warmińsko-Mazurska OIIB. W dniach 15-17 września 2016 r. w Czarnej k. Ustrzyk Dolnych członkowie Sądu wzięli udział w naradzie szkoleniowej zorganizowanej przez Podkarpacką OIIB. Ponadto, w dniach 26-28 października 2016 r. Przewodniczący Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego brał udział w szkoleniu organizowanym przez KROZ i KSD w Warszawie, podczas którego odbyło się spotkanie z przedstawicielami Głównego Urzędu Nadzoru Budowlanego oraz Wojewódzkimi Inspektorami Nadzoru Budowlanego. Przewodniczący OSD ŁOIIB był moderatorem panelu dyskusyjnego pt. „Etyka zawodowa w procesie inwestycyjnym”, zorganizowanego w Placówkach Terenowych: w Wieluniu (7.04.2016 r.), w Piotrkowie Trybunalskim (22.04.2016 r.), w Skierniewicach (06.10.2016 r.), w Łodzi (17.11.2016 r.) oraz w Bełchatowie (15.12.2016 r.).

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny w lutym 2016 r. został poddany kontroli Okręgowej Komisji Rewizyjnej – nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości.

Współpraca Sądu z Okręgowymi Rzecznikami Odpowiedzialności Zawodowej ŁOIIB, jak również z Radą ŁOIIB oraz Biurem Izby, przebiegała w 2016 r. bez zakłóceń.

Informacja

o działalności Rzeczników Odpowiedzialności Zawodowej ŁOIIB w 2016 r.

Skład organu prezentuje się następująco: Beata Ciborska (OROZ-koordynator), Wojciech Hanuszkiewicz, Małgorzata Suchanowska, Jacek Kałuszka, Grzegorz Rudzki.

Utrzymany jest stały cotygodniowy dyżur Okręgowego Rzecznika-koordynatora (każdy czwartek od godz. 15.30 do godz. 18.00).

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 roku Okręgowi Rzecznicy Odpowiedzialności Zawodowej ŁOIIB wszczęli 16 postępowań, w tym 13 w sprawach odpowiedzialności zawodowej i 3 w sprawach odpowiedzialności dyscyplinarnej.

Analiza postępowań prowadzonych przez OSD ŁOIIB w 2016 r.

Łącznie w analizowanym okresie OSD ŁOIIB zajmował się 7 sprawami, co stanowi znaczne zmniejszenie liczby prowadzonych spraw w porównaniu z 2015 r. (12 spraw).

Nadal jest też zauważalna mała liczba spraw z tytułu odpowiedzialności dyscyplinarnej. W 2015 r. OSD ŁOIIB zajmował się jedną taką sprawą, zakończoną orzeczeniem kary upomnienia. W roku 2016 OSD ŁOIIB także rozpatrywał 1 sprawę z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej, która nie została zakończona i będzie kontynuowana w roku 2017.

Natomiast nie uległ zmianie fakt, iż zdecydowana większość postępowań w sprawie odpowiedzialności zawodowej (3 z 4) dotyczy osób pełniących funkcję kierownika budowy. W 2016 roku toczyło się zaledwie jedno postępowanie w sprawie odpowiedzialności zawodowej w stosunku do osoby pełniącej funkcję projektanta.

Niezmiennie, najczęściej w postępowaniach w sprawach odpowiedzialności zawodowej, stwierdzone zostały naruszenia podczas pełnienia funkcji kierownika budowy obowiązków kierowania robotami budowlanymi zgodnie z projektem, a tym samym z decyzją o pozwolenie na budowę, a więc czynny wypełniający dyspozycję przepisu art. 95 pkt 4 w związku z art. 22 pkt 3 ustawy Prawo budowlane oraz naruszenia obowiązku prawidłowego dokumentowania przebiegu budowy zgodnie z przepisami ustawy Prawo budowlane i rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie dziennika budowy, montażu, rozbiórki, tablicy informacyjnej oraz ogłoszenia zawierającego dane dotyczące bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia.

Krzysztof Kopacz
Przewodniczący OSD ŁOIIB

Analiza spraw

1) Analiza ilościowa

- a) Odpowiedzialność zawodowa – 13 spraw, w tym: umorzone – 8, wnioski o ukaranie – 2, sprawy w toku – 3;
- b) Odpowiedzialność dyscyplinarna – 3 sprawy, w tym: wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego – 1, przekazanie do KROZ PIIB ze względu na wyłączenie całego składu organu – 1, sprawy w toku – 1;

c) Ponadto rozstrzygnięto 6 postępowań z zakresu odpowiedzialności zawodowej, które rozpoczęto w 2015 r., a nie zostały w 2015 r. zakończone, w tym: umorzone – 4, wnioski o ukaranie – 1, przekazanie sprawy wg właściwości do Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej Łódzkiej Okręgowej Izby Architektów – 1.

W roku 2016 odnotowano nieznaczny spadek wszczętych postępowań (16) w stosunku do roku 2015 (18). Zmalała liczba wniosków wnoszonych przez Okręgowych Rzeczników Odpowiedzialności Zawodowej do Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego ŁOIIB. W 2015 r. Rzecznicy wnieśli 5 wniosków do Sądu Dyscyplinarnego ŁOIIB, w tym 4 w sprawach odpowiedzialności zawodowej oraz 1 w sprawie odpowiedzialności dyscyplinarnej. W roku 2016 natomiast zostały wniesione 3 wnioski do Sądu Dyscyplinarnego ŁOIIB, w tym 2 w sprawach odpowiedzialności zawodowej oraz 1 w sprawie odpowiedzialności dyscyplinarnej. Nieznacznie zwiększyła się liczba wydawanych rozstrzygnięć kończących postępowanie na etapie OROZ ŁOIIB w sprawach odpowiedzialności zawodowej. Okręgowi Rzecznicy Odpowiedzialności Zawodowej wydali 8 decyzji o umorzeniu postępowania wyjaśniającego w sprawach odpowiedzialności zawodowej (przy 7 decyzjach wydanych w 2015 r.). Natomiast w sprawach odpowiedzialności dyscyplinarnej nieznacznie zmalała liczba wydawanych rozstrzygnięć. Podobnie jak w roku 2015 Rzecznicy rozpatrywali 3 sprawy z zakresu odpowiedzialności dyscyplinarnej. Został skierowany do OSD jeden wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego przed sądem I instancji (podobnie jak w roku 2015). Jedna sprawa zakończyła się przekazaniem KROZ PIIB ze względu na wyłączenie całego organu (podobnie jak w roku 2015), a jedna przeszła na rok 2017.

Do końca 2016 r. rozstrzygniętych zostało 12 spraw, pozostałe (4) z 2016 r. będą dalej prowadzone w 2017 r.

2) Analiza merytoryczna wybranych zagadnień

Podobnie jak w latach ubiegłych widoczny jest brak świadomości ze strony kierowników budów co do rodzajów i zakresu odpowiedzialności, jaką ponoszą za daną inwestycję. Często bowiem wytłumaczeniem kierownika budowy dla nieprawidłowości (np. w zakresie poczynionych odstępstw od projektu i pozwolenia na budowę) jest życzenie inwestora czy też zakres zawartej z nim umowy. Dotyczy to zwłaszcza budów małych, w szczególności domków jednorodzinnych lub niewielkich obiektów gospodarczych, pomimo tego, że są one prowadzone przez osoby z wieloletnim stażem na budowach jako kierownicy budów i inspektorzy nadzoru inwestorskiego. W sprawie odpowiedzialności dyscyplinarnej była rozpatrywana m.in. sprawa związana z podrobieniem podpisu na dokumentacji projektowej, zakończona skierowaniem wniosku do Sądu Dyscyplinarnego ŁOIIB o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego.

W dniach 5-7 maja 2016 r. Okręgowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej ŁOIIB-koordynator brał udział w szkoleniu pt. „Warsztaty na bazie dotychczasowych spraw wpływających do sądów dyscyplinarnych i rzeczników odpowiedzialności zawodowej”, zorganizowanym przez PIIB w Jadwisinie. Okręgowi Rzecznicy Odpowiedzialności Zawodowej wzięli udział w dniach 9-11 czerwca 2016 r. w naradzie szkoleniowej zorganizowanej przez Małopolską OIIB w Rytrze. Następnie w dniach 15-17 czerwca 2016 r. w Lidzbarku Warmińskim Rzecznicy wzięli udział w naradzie szkoleniowej pt. „Przepisy prawa dotyczące odpowiedzialności zawodowej i dyscyplinarnej członków izb samorządu zawodowego. Zmiany w trybie postępowania w sprawach odpowiedzialności zawodowej i dyscyplinarnej”, zorganizowanej przez Warmińsko-Mazurską OIIB. Ponadto, w dniach 26-28 października 2016 r. OROZ-koordynator brał udział w szkoleniach organizowanych przez KROZ i KSD PIIB w Warszawie, podczas którego odbyło się spotkanie z przedstawicielami Głównego Urzędu Nadzoru Budowlanego (GUNB) oraz Wojewódzkimi Inspektorami Nadzoru Budowlanego. OROZ-koordynator Beata Ciborska była moderatorem panelu dyskusyjnego pt. „Etyka zawodowa w procesie inwestycyjnym” zorganizowanego w Placówkach Terenowych w Wieluniu (07.04.2016 r.), w Piotrkowie Trybunalskim (22.04.2016 r.), w Skierniewicach (06.10.2016 r.), w Łodzi (17.11.2016 r.) oraz w Bełchatowie (15.12.2016 r.).

Okręgowi Rzecznicy Odpowiedzialności Zawodowej współpracowali i współdziałali w różnym stopniu z częścią organów i Biurem ŁOIIB oraz Krajowym Rzecznikiem Odpowiedzialności Zawodowej PIIB.

Współpraca z Radą ŁOIIB na płaszczyźnie administracyjnej układała się poprawnie. Rada ŁOIIB zapewniła stałą obsługę dla Okręgowych Rzeczników przez pracownika biura ŁOIIB w wymiarze 1 etatu. W posiedzeniach Rady Okręgowych Rzeczników Odpowiedzialności Zawodowej reprezentował OROZ-koordynator.

W toku prowadzonych postępowań wzajemne wywiązywanie się z obowiązków przez OROZ i OSD ŁOIIB nie budzi żadnych zastrzeżeń.

W zakresie obowiązków sprawozdawczości i udzielania informacji OROZ-koordynator wywiązał się, udzielając stosownych informacji na posiedzeniach Rady ŁOIIB oraz poprzez złożenie sprawozdania z działalności organu w 2016 r. do Krajowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej PIIB, a także informacji z działalności organu w 2016 r. do Rady ŁOIIB. Sprawozdanie roczne organu było również przekazane Zjazdowi ŁOIIB. Ponadto w związku z XII posiedzeniem Rady ŁOIIB 8 grudnia 2016 r. przedstawione zostało sprawozdanie z działalności organu w 2016 r.

To już 15 lat!

Czas szybko płynie. W tym roku samorząd zawodowy inżynierów budownictwa obchodzi swój mały jubileusz, a 23 marca mija 15 lat od momentu powstania Łódzkiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa.

W myśl Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (art. 17): *W drodze ustawy można tworzyć samorzady zawodowe, reprezentujące osoby wykonujące zawody zaufania publicznego i sprawujące pieczę nad należytych wykonywaniem tych zawodów w granicach interesu publicznego i dla jego ochrony.* Niewątpliwie zawód inżyniera budownictwa jest zawodem zaufania publicznego i powstanie w 2002 r. samorządu zawodowego inżynierów budownictwa (na mocy Ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów) umożliwiło przejście od państwa części zadań dotyczących przede wszystkim przyznawania uprawnień budowlanych, kontroli wykonywania zawodu oraz doskonalenia zawodowego.

Praca trwa

W jaki sposób realizowane są te zadania? Tak się składa, że bieżący numer „Kwartalnika Łódzkiego” jest numerem sprawozdawczym, przygotowywanym przed XVI Zjazdem Sprawozdawczym Łódzkiej OIIB. Już pobieżna lektura zamieszczonych tu skrótów sprawozdań czy wydawanych co kwartał biuletynów pozwala zauważyć, że Łódzka Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa nie poprzestaje na realizacji podstawowych działań, wynikających z ustaw czy Statutu PIIB, i z roku na rok stara się rozwijać i zintensyfikować działalność na rzecz środowiska kadry technicznej budownictwa, a samorząd zawodowy inżynierów budownictwa staje się coraz bardziej rozpoznawalny, także na zewnątrz. Jednym z zasadniczych celów jest dążenie do wysokiej oceny pracy inżynierów budownictwa, wykonujących zawód zaufania publicznego. Stąd nacisk na kwalifikacje i etykę zawodową członków samorządu.

Samorząd otwarty

Nie ulega wątpliwości, że samorząd zawodowy inżynierów budownictwa jest otwarty na ludzi młodych. W ciągu 15 lat egzaminy na uprawnienia budowlane zdało w Łódzkiej OIIB około 2,5 tysiąca osób (Polska Izba Inżynierów Budownictwa wydała w tym okresie kilkadziesiąt tysięcy decyzji o nadaniu uprawnień budowlanych). Warto przypomnieć, że pierwsza sesja egzaminacyjna na uprawnienia budowlane w Łodzi została przeprowadzona w dniach 16-22 września 2003 r., a przystąpiło do niej 55 spośród 75 zakwalifikowanych osób, natomiast egzamin zdało 31 osób, czyli 56,4%. Dla porównania, w wyniku przeprowadzonej jesienią 2016 r. XXVIII sesji egzaminacyjnej decyzje o nadaniu uprawnień budowlanych uzyskało 146 osób.

Niektóre korzyści z przynależności

Przynależność do Izby to nie tylko korzystne ubezpieczenie. Z roku na rok rozszerzana jest oferta dla członków samorządu zawodowego inżynierów budownictwa. Każdy z nich może bezpłatnie korzystać z przygotowanej przez Łódzką OIIB oferty szkoleniowej, czy też z rabatów i dofinansowań do szkoleń, kursów czy konferencji organizowanych przez inne podmioty. Członkowie naszej Izby mogą także skorzystać z dofinansowania zakupu programów komputerowych czy specjalistycznych publikacji związanych z wykonywanym zawodem oraz z ulgowej prenumeraty czasopism naukowo-technicznych. Wszyscy zainteresowani otrzymują bezpłatnie ogólnopolskiego „Inżyniera Budownictwa” i „Kwartalnik Łódzki” czy zawierający ciekawe wkładki techniczne „Kalendarz ŁOIIB”.

23 marca 2002 r. odbył się I Zjazd Łódzkiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa, podczas którego dokonano wyboru składów osobowych organów Izby. Spośród 201 delegatów obecnych było 182. Wybrano 29-osobową Radę ŁOIIB. Pierwszym przewodniczącym Rady ŁOIIB został dr inż. Andrzej B. Nowakowski (2002-2009), w latach 2009-2014 funkcję tę pełnił śp. mgr inż. Grzegorz Cieśliński, a od 2014 r. przewodniczącą Rady ŁOIIB jest mgr inż. Barbara Malec.

W wyniku pozostałych głosowań na I Zjeździe ŁOIIB wybrano sześcioosobową Okręgową Komisję Rewizyjną, 12-osobową Okręgową Komisję Kwalifikacyjną, 13-osobowy

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny oraz Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej i 5 zastępców. Wybrano także 14 delegatów na Krajowe Zjazdy PIIB.

4 kwietnia 2002 r. ukonstytuowała się Rada Łódzkiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa w I kadencji. Powołano 7-osobowe Prezydium Rady oraz Zespół Rady ŁOIIB ds. Członkowskich.

27-28 września 2002 r. odbył się I Krajowy Zjazd Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa, podczas którego Prezesem Krajowej Rady został wybrany prof. Zbigniew Grabowski. Wybrano także składy osobowe krajowych organów.

Poza tym w Portalu Członkowskim ŁOIIB dostępna jest uaktualniana na bieżąco obszerna baza materiałów szkoleniowych i „Środowiskowe Zasady Wyceny Prac Projektowych”. Rozbudowywana jest ogólnopolska oferta szkoleń e-learningowych, z której można skorzystać za pośrednictwem Portalu PIIB. Ponadto członkowie Izby mają tam bezpłatny dostęp do: Polskich Norm, E-SEKOCENBUD-u, Serwisu Budowlanego w wersji Platinum, największej bazy cen w budownictwie BISTYP, Serwisu BHP w wersji Silver, Serwisu Prawo Ochrony Środowiska, praktycznego przewodnika po aktualnych procedurach prawa budowlanego (Nawigator Procedury Budowlane) itd.

Nasza Izba stara się także rozwijać działalność samopomocową, oferując swoim członkom, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji życiowej z powodu choroby lub ich rodzinom różne rodzaje zapomóg. To tylko kilkanaście wybranych przykładów

oferowanych członkom samorządu zawodowego inżynierów budownictwa możliwości.

Samorząd zawodowy inżynierów budownictwa to przede wszystkim ludzie, którzy go tworzą. Także ci, którzy tworzyli ten samorząd. W ciągu ostatnich 15 lat pożegnaliśmy wiele Koleżanek i Kolegów. Nie zapominajmy o nich.

Z okazji małego jubileuszu życzymy wszystkim członkom młodego samorządu zawodowego inżynierów budownictwa wszelkiej pomyślności w działalności zawodowej. Pamiętajcie, że należycie do zawodów zaufania publicznego, a „inżynier budownictwa” to brzmi dumnie!

*Barbara Malec,
Przewodnicząca Rady LOIIB*

Złote uprawnienia budowlane

W roku jubileuszu 15-lecia powstania Łódzkiej OIIB pamiętamy także o tych inżynierach, którzy tworzyli historię łódzkiego budownictwa. 12 stycznia 2017 r. symboliczne „Złote uprawnienia budowlane” wraz z pamiątkowym medalem jubileuszowym wręczono tym osobom, które swoje uprawnienia zdobyły ponad 50 lat temu i do tej pory są czynnymi członkami LOIIB. Była okazja do wspomnień i spotkań, często po latach.

„Złote uprawnienia budowlane” wraz z pamiątkowymi medalami otrzymali Koleżanki i Koledzy:

Andrzej Bąkowski, Eugeniusz Bąkowski, Zygfryd Bodecki, Romuald Bojarski, Janusz Buczyński, Marek Bulzacki, Zbigniew Chortyński, Józef Czarny, Waclaw Defiński, Zbigniew Dembiński, Jerzy Drażkiewicz, Władysław Drzymała, Janusz Frej, Czesław Gabrych, Ignacy Galiński, Zbigniew Górski, Marek Graczyk, Bogumił Haraziński, Andrzej Hozyasz, Zdzisław Jakubowski, Janusz Jaraczewski, Stanisław Jęczkowski,

Marian Kamiński, Jerzy Koćwin, Ryszard Kopka, Zdzisław Kopka, Jerzy Kośny, Józef Kowalczyk, Maria Kozłowska-Bartków, Władysław Król, Zygmunt Kudlik, Wiesław Lipiński, Jan Lorentowicz, Kazimierz Łysiak, Jerzy Maciaszek, Edward Maciejek, Antoni Makowski, Edmund Marcinek, Gorgoniusz Markiewicz, Jan Mastalski, Jerzy Matera, Henryk Nowak, Stanisław Ochmański, Ryszard Otwinowski, Henryk Piasecki, Henryk Przybył, Andrzej Przygodzki, Ryszard Rozwandowicz, Wiesław Sienkiewicz, Sylwester Śłodkiewicz, Grzegorz Sroczyński, Mieczysław Stróżny, Jerzy Szeler, Czesław Szmaja, Kazimierz Szopiński, Andrzej Szymczewski, Zbigniew Ścibiorek, Jerzy Tomaszewski, Czesław Tomczyk, Edmund Tyc, Tadeusz Wcisło, Jan Wiatrowski, Henryk Wójtowicz, Wiesława Wypych, Mieczysław Zieliński, Kazimierz Ziółkowski.

Gratulujemy!

„Złote uprawnienia budowlane” wraz z pamiątkowym medalem jubileuszowym wręczono osobom, które uprawnienia zdobyły ponad 50 lat temu

Deontologia „budowlana”?!

Gdy kilka lat temu, z racji przekroczenia wieku kardynalskiego, zdecydowałem się złożyć obowiązki krajowego rzecznika odpowiedzialności zawodowej, napisałem kilkudziesięciostronicowe studium podsumowujące pierwsze dziesięć lat doświadczeń naszego samorządu w kwestii szeroko rozumianej odpowiedzialności zawodowej (*Samorządowa odpowiedzialność inżynierów budownictwa*, Warszawa, kwiecień 2011). Nie zostało ono jednak rozpowszechnione, choć, moim zdaniem, temat to na tyle trudny i ciekawy, że wart głębszego zainteresowania się nim w naszym kręgu zawodowym i przekonania przynajmniej części z nas do zastanowienia się, a może w jakiejś perspektywie i do wypracowania pewnego rodzaju izbowej doktryny etyki i odpowiedzialności inżynierskiej. Rzecz by należało ująć formalnie w postaci odpowiednich zmian w dzisiejszych ustawach, statucie i regulaminach naszego samorządu. Rozwiązania w tej kwestii zaproponowałem już w mym opracowaniu, w odrębnym rozdziale *de lege ferenda*. Cała ta sprawa może mieć bowiem wymierne skutki praktyczne, nawet w zakresie praw gwarantowanych postanowieniami konstytucji.

Nawiązał ostatnio do tej tematyki prof. Andrzej Borowicz (w artykule: *Nowelizacja Pzp a etyka i profesjonalizm inżynierów budownictwa*, „Kwartalnik Łódzki”, Nr IV/2016), zwracając uwagę na poziom zawodowy inżynierów działających w imieniu i na rzecz budowlanych inwestorów, przede wszystkim zleceniodawców zadań realizowanych w ramach zamówień publicznych. Autora, znanego mi z dawnych kontaktów osobistych, mam za następcę wielkich autorytetów ekonomiki budownictwa, trojga profesorów: Henryka Hajduka, Leszka Kałkowskiego i Ingi Ogonowskiej, z dawnego Instytutu Organizacji, Zarządzania i Ekonomiki Przemysłu Budowlanego,

skądinąd również członków Komitetu Ekonomiki Budownictwa ZG PZITB w latach 1960-70. I nie mam wątpliwości, że słusznie dzisiaj dowodzi, a raczej wprost przestrzega, że bez profesjonalnej rzetelności i przestrzegania zasad etyki zawodowej inżynierów budownictwa nie osiągniemy w kraju ekonomicznych sukcesów w sferze zamówień publicznych i nie tylko.

Rzecz jednak w tym, że problematyka deontologiczna w odniesieniu do zawodów technicznych praktycznie była dotąd zupełnie marginalizowana. Jeśli nawet kogoś interesowała, to raczej tylko w kategoriach ogólnej etyki inżynierskiej, zatem bez uwzględnienia specyfiki zawodu inżyniera budownictwa. Samo słowo „deontologia” (gr. *deon* = ‘obowiązek, to, co niezbędne, właściwe’; *dei* = ‘potrzeba, powinność’ + *logos* = ‘słowo, mowa, nauka’) brzmi raczej obco w uszach techników, a oznacza przecież, tylko i aż, pogląd, że jeśli chce się osiągnąć dobry rezultat, należy do niego dojść dobrą drogą. Według definicji encyklopedycznych reguły deontologiczne *formułowane są ze szczególnym uwzględnieniem aspektu moralnego, ale za podstawę mają normy prawne. Nakazy kodeksów etycznych mają charakter imperatywu ustalanego przez oficjalne władze (w przypadku zawodów o wysokim stopniu zorganizowania) lub przez obyczaj (w przypadku zawodów mniej zorganizowanych) i odnoszą się do rozwiązań w konkretnych sytuacjach danego zawodu.*

Mimo więc, że nasz zawód inżyniera budownictwa jest z pewnością wysoce zorganizowany w ustawowych ramach samorządu zawodowego, to, penetrując różne encyklopedie, leksykony i słowniki, nigdzie nie znalazłem pojęcia deontologii techniczno-budowlanej czy w ogóle inżynierskiej. Oczywiście najczęściej wymieniana jest deontologia prawnicza lub lekarska. Szczególnie eksponowana

jest ta ostatnia, jako „najstarszy spośród grup zawodowych zbiór przepisów i norm moralnych”. Co zresztą ciekawe, od razu widać, że przetłumaczenie deontologicznych reguł uprawiania zawodu lekarza na reguły odniesione do zawodu inżyniera budownictwa oznacza analogiczne powinności – do stosunków z klientami i współpracownikami, do zgłębiania wiedzy zawodowej i dbałości o autorytet zawodu, do postaw lojalności, skromności, sprawiedliwości itp.

Kierunkowym zadaniem naszego środowiska jest racjonalne sformalizowanie deontologii zawodu inżyniera budownictwa i jej pochodnych w postaci czytelnych zasad odpowiedzialności zawodowej. Niestety, w tej dziedzinie od teorii do praktyki droga jest dla nas daleka, tym bardziej, że po drodze rozstrzygnąć musimy wiele dylematów. Weźmy choćby sprawę zróżnicowania naszej grupy zawodowej, nazwanej ustawowo łącznie „inżynierami budownictwa”. Lekarze czy prawnicy są absolwentami tylko szkół wyższych i tylko tych samych kierunków studiów. W naszym samorządzie natomiast zrzeszone są osoby i z wyższym (inżynierowie), i ze średnim (technicy), i nawet bez średniego wykształcenia (majstrowie), i do tego kształcone zawodowo w różnych specjalnościach (budownictwo lądowe i wodne, instalacje elektryczne i sanitarne), a także z podziałem na uprawnionych do projektowania i do kierowania robotami. Czy w tej sytuacji można przyjąć, że przyjmujemy takie same dla wszystkich normy kodeksu etycznego i wprowadzimy jednolite kryteria odpowiedzialności zawodowej? Już sam tylko ten problem wymaga szerokiej dyskusji i decyzji, a to dopiero wstęp do deontologii „budowlanej” w zakresie przez życie oczekiwanym. Początek, ale z nadzieją, że niedługo ciąg dalszy nastąpi.

Weryfikacja techniczno-prawna projektu – nowy wymiar BIM?

Wprowadzenie – czy technologie BIM wspierają projektantów?

Przełom XX i XXI w. to okres rozwoju narzędzi i technologii, określanych wspólnym mianem BIM (*Building Information Modeling*), pozwalających tworzyć i analizować wirtualny model obiektu oraz gromadzić w nim dane powstałe podczas analiz. Dzięki temu budowana jest baza informacji o budynku, która może towarzyszyć obiektowi w całym cyklu jego „życia” – od idei projektowej po rozbiórkę.

Jeden z elementów wspomagających tworzenie projektu jest jednak jeszcze we wczesnej fazie rozwoju, na etapie *proof of concept*. Mam tu na myśli automatyzację weryfikacji zgodności projektu z przepisami różnego typu. Nieliczne próby wdrożeń w dziedzinie bezpieczeństwa użytkowania, czyli przepisów przeciwpożarowych czy ewakuacji, to na razie jaskółki tego, co, mam nadzieję, niedługo nadejdzie. Stopień rozwoju technologii BIM już na to pozwala. Bariere stanowi natomiast samo prawo, jego konstrukcja i metody „przetwarzania” regulacji prawnych na informatyczny język reguł.

W zintegrowanym procesie inwestycyjnym (IPD)¹ ciężar podejmowania decyzji projektowych przenoszony jest na jak najwcześniejszy etap, czyli fazę koncepcji, projektu wstępnego i budowlanego. Powód jest oczywisty – im wcześniej wybierzemy wersję projektu do realizacji i wykryjemy ewentualne błędy, tym prostsze i tańsze będzie wprowadzenie

zmian. Pozwala to uniknąć wzrostu kosztów realizacji, co ma miejsce, gdy zmiany są dokonywane na etapie przygotowania projektów wykonawczych albo, co gorsza, podczas budowy.

Analityczne narzędzia BIM, symulujące budynek w sferze rzeczywistości wirtualnej, dają możliwość przebadania projektu, zanim powstanie jego fizyczna forma, w stopniu niemożliwym do osiągnięcia tradycyjnymi metodami (w akceptowalnym czasie). Jest to korzystne przede wszystkim dla inwestorów i wykonawców, pozwala bowiem zaoszczędzić środki na etapie projektów wykonawczych i realizacji. Od projektantów wymaga natomiast wzmożonego wysiłku i większego nakładu pracy.

Wyniki ankiety z 2016 r., przeprowadzonej w ramach ekspertyzy, dotyczącej możliwości wdrożenia metodyki BIM w Polsce (wykonanej na zlecenie Ministerstwa Infrastruktury i Budownictwa)² zdają się to potwierdzać. Na pytanie *Czy wdrożenie metodyki BIM spowodowałoby zmianę czasu realizacji Państwa typowych usług?* jedynie 6% polskich projektantów odpowiedziało, że czas ten skróciłby się. 31% badanych prognozowało, iż nie uległby zmianie. Znaczna większość uważała jednak, że w ich przypadku czas realizacji typowych usług wydłużyłby się. W związku z tym warto się zastanowić, jakie narzędzia powinny się

pojawić w „koszyku” technologii BIM, aby także środowisko projektantów miało z jej stosowania większe korzyści.

Co mogłoby przyspieszyć i ułatwić pracę projektową?

Z punktu widzenia projektanta przyspieszyć i ułatwić pracę w początkowych fazach projektowania mógłby mechanizm, który nazwałam „interaktywnym asystentem projektanta”. „Asystent” ten na bieżąco, podczas tworzenia projektu, czuwałby nad jego zgodnością z przepisami prawa, normami budowlanymi czy wewnętrznymi standardami firmy. Nawigacja w gąszczu przepisów i norm budowlanych jest złożonym procesem. Młodzi projektanci, ze względu na brak doświadczenia, często skupiają się właśnie na tych zagadnieniach kosztem czasu potrzebnego na kreowanie formy i planowanie układu funkcjonalno-przestrzennego obiektu. Podobnie rzecz się ma z projektantami przystępującymi do tworzenia budynku takiego typu, z jakim wcześniej nie mieli okazji się zmierzyć. „Interaktywny asystent projektanta” byłby programem/modułem opartym na mechanizmie analitycznym systemu eksperckiego³, korzystającego z bazy wiedzy, zawierającej m.in. zbiory reguł (przepisów prawa, norm itp.). System analizowałby powstający model i wpro-

² KPMG Advisory, Arup. *Metodyka BIM. Obecny stan wdrożenia w polskich zamówieniach publicznych. Wrzesień 2016*, <http://mib.gov.pl/files/0/1797347/Prezentacja270916.pdf>,

Metodyka BIM. Listopad 2016, <http://mib.gov.pl/files/0/1797409/KPMGAdvisory.pdf>

³ System ekspercki (ekspertowy) – pojęcie z zakresu sztucznej inteligencji, oznaczające system komputerowy, który emuluje proces podejmowania decyzji przez człowieka-ekspercia na podstawie analizy baz wiedzy, https://pl.wikipedia.org/wiki/System_ekspertowy

¹ IPD – ang. *Integrated Project Delivery*

wadzone przez projektanta dane, konfrontując je z danymi zgromadzonymi w bazie wiedzy systemu eksperckiego. Dzięki temu, potencjalne problemy byłyby wykrywane i sygnalizowane już na etapie projektowania.

Przykładem niech będzie proces wstawiania okna do projektowanego właśnie pomieszczenia, przeznaczonego m.in. dla osób niepełnosprawnych. Jeśli pomieszczenie zostanie zakwalifikowane jako „pomieszczenie dla niepełnosprawnych”, fakt wstawienia w jego ścianę okna wywoła w module bazy wiedzy operację analizującą przepisy, w wyniku której projektant otrzyma od „asystenta” odpowiedź, że mechanizm umożliwiający otwarcie okna powinien być umieszczony na wysokości maks. 120 cm. Jest to najprostszy przykład wykorzystania systemu. W bardziej złożonych przypadkach mógłby on analizować także zależności pomiędzy poszczególnymi częściami budynku i sugerować zmiany pozwalające zoptymalizować projekt.

Czy stworzenie „interaktywnego asystenta projektanta” jest wykonalne na obecnym etapie rozwoju technologii BIM?

Technicznie jest to wykonalne, co starałam się dowiedzieć w rozprawie doktorskiej⁴. Mamy już bowiem do dyspozycji narzędzia, umożliwiające wykrywanie kolizji geometrii, a przepisy w większości wypadków określają wymagane odległości, wymiary, zależności przestrzenne między poszczególnymi elementami projektu. Wystarczyłoby zatem wyekstrahować z przepisów odpowiednio skonstruowane reguły kontrolne

⁴ Agata Glinkowska, *Inteligentne metody wspomagania projektowania architektonicznego – kontrola ograniczeń techniczno-prawnych*, promotorzy: dr hab. inż. arch. Joanna Olenderek, prof. PŁ, dr hab. inż. Marek Lefik, prof. PŁ. Wydział Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska Politechniki Łódzkiej, Łódź 2015.

i zastosować je w silniku powiązanim z systemem eksperckim, wykrywającym kolizje modelu z przepisami. Uzyskany w ten sposób zbiór reguł realizowałby podstawowe zadania systemu „interaktywny asystent projektanta”.

System ekspercki do działania potrzebuje danych wejściowych w postaci faktów i reguł. Najważniejsze z nich, w odniesieniu do początkowej fazy procesu projektowego, można pogrupować następująco:

Fakty

- Oczekiwania, wymagania inwestora
- Warunki terenowe, lokalizacyjne
- Rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne

Reguły

- Przepisy prawa
- Normy, standardy
- Dobre praktyki
- Wewnętrzne przepisy firm projektowych

W kontekście podanego wcześniej przypadku z oknem:

- **Fakty** to „pomieszczenie dla niepełnosprawnych” oraz „okno”,
- **Reguły** to m.in. przepisy pochodzące z rozporządzenia dotyczącego warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie⁵.

Czy możliwe jest uzyskanie reguł z przepisów stworzonych w języku naturalnym?

Jest to możliwe, lecz stopień skomplikowania procesu zależy od typu regulacji, do którego dany przepis należy.

Na świecie od wielu lat prowadzone są badania nad automatyzacją ekstrakcji reguł bezpośrednio z tekstu przepisów. Przykładem niech będą prace nor-

weskiego naukowca Eilifa Hjelsetha⁶. Zgodnie z jego publikacjami [1, 2, 3] regulacje (przepisy prawa) pod względem ich konstrukcji można podzielić na dwa główne typy:

- **Regulacje metody** (ang. *Prescriptive based regulations*) – podające „przepis” i odpowiadające na pytania „jak?” i „czym?”.
- **Regulacje celu** (ang. *Performance based regulations*) – określające „efekt końcowy” i odpowiadające na pytania „co?” i „dlaczego?”.

Regulacja metody oznacza, że prawodawca ściśle definiuje sposób projektowania danego elementu. Na przykład w przytoczonym wcześniej przykładzie okna podana została konkretna *wysokość urządzenia przeznaczonego do otwierania okna*. Tego typu zapisy dają się łatwo zastosować jako reguły w rozumieniu informatycznym.

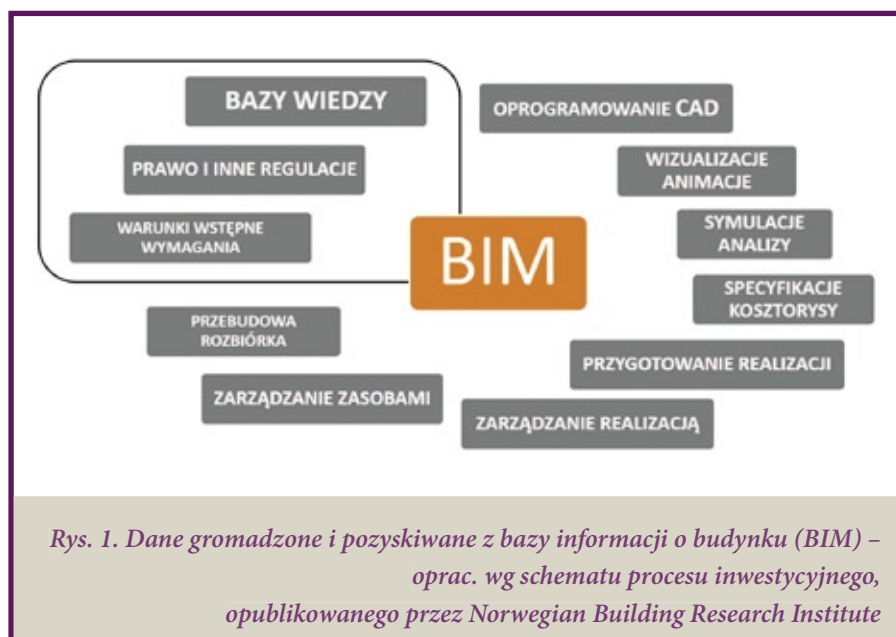
Regulacja celu pozostawia projektantowi wybór metody, którą przyjmie, by osiągnąć postawiony przez prawodawcę cel. W powyższym przykładzie celem jest *łatwe otwieranie skrzydła okna*. Tak sformułowany przepis jest trudny do przetłumaczenia na informatyczny język reguł.

E. Hjelseth i N. Nisbet dowiedli, iż możliwe jest automatyczne pozyskiwanie reguł bezpośrednio z tekstu. W tym celu stworzyli tzw. rozwiązanie „RASE” [4], które *normatywizuje*⁷, czyli oznacza i dzieli tekst dokumentów na funkcjonalne części. Dzięki temu owe części są łatwo rozpoznawalne dla oprogramowania tworzącego reguły. Powyższe rozwiązanie autorzy przetestowali na wybranych przykładach regulacji, napisanych w języku angielskim. RASE przewiduje również ręczne oznaczanie przez eksperta spornych fragmentów tekstu.

Ze względu na duże skomplikowanie gramatyki naszego języka, w polskich

⁶ Eilif Hjelseth – pracownik Wydziału Nauk i Technologii Matematycznych Norweskiego Uniwersytetu Przyrodniczego w Aas w Norwegii.

⁷ Autorzy nadali temu procesowi nazwę *normative-isation* (ang.)

dokumentach będzie to proces bardziej złożony. Dodatkowo, polskie prawo budowlane w wielu wypadkach pozostawia miejsce na interpretację, czyli stosuje reguły celu dużo częściej niż np. prawo amerykańskie, co także utrudnia ekstrakcję reguł z tekstu. Ogólnie rzecz biorąc, proces ten jest jednak wykonalny, nawet w sposób częściowo zautomatyzowany.

Kto i kiedy może (i powinien) tworzyć zestawy reguł?

- **Twórcy aplikacji** – w trakcie tworzenia i badania mechanizmów stosujących reguły. Ze względu na liczną grupę aplikacji typu BIM istnieje tu jednak niebezpieczeństwo wystąpienia różnic w interpretacji przepisów.
- **Prawodawcy** – w sposób systematyczny, zgodnie ze zmianami przepisów prawa i innych regulacji. Ich rola w procesie tworzenia zestawów reguł jest rolą nadrzędną, kontrolną, zapewniającą wspólną wykładnię dla reguł.
- **Użytkownicy** – podczas korzystania z aplikacji. Przykładem może być potrzeba tworzenia reguł w oparciu o wewnętrzne procedury firmy.

Wspomniane zestawy reguł to nic innego jak ograniczenia techniczno-prawne, które są podstawą decyzji do-

tyczących budynku, podejmowanych na każdym etapie procesu inwestycyjnego – od idei, przez tworzenie modelu BIM, po realizację i użytkowanie wybudowanego obiektu. W ich skład wchodzi m.in. przepisy prawa lokalnego, prawa budowlanego, normy, standardy – dotyczące danej lokalizacji, danego typu obiektu i sposobu jego użytkowania. Zbiór ograniczeń techniczno-prawnych, zebranych w fazie przygotowawczej, powinien zatem stanowić element zbioru danych, gromadzonych w całym cyklu życia projektu i przechowywanych w bazie informacji o budynku (rys. 1).

Zgromadzenie takich danych w sposób odpowiednio ustrukturalizowany pozwoliłoby stworzyć zestawy reguł kontrolnych, których weryfikacji poddawany byłby powstający w następnej kolejności model BIM. Oczywiście powinien temu towarzyszyć zestaw list kontrolnych, wspomagających wykonywanie kwerend podczas zbierania danych wejściowych. Dokumenty prawne także musiałyby zostać oznaczone odpowiednimi znacznikami (metajęzyk), tak by można je było w prosty sposób przeszukiwać kontekstowo, w odniesieniu do obiektu danego typu.

Już w końcu XX w. na świecie rozpoczął się rozwój narzędzi wspomagających wymianę elektronicznej dokumentacji budowlanej i weryfikację jej zgodności z przepisami. Są nimi

np.: projekt CORENET w Singapurze, DesignCheck w Australii czy projekty HITOS, ByggSøk, ByggNett w Norwegii. Najbardziej zaawansowanym z nich, w kontekście poruszanej tu tematyki, wydaje się być projekt AutoCodes, prowadzony od 2011 r. w Stanach Zjednoczonych⁸. Jest on „spadkobiercą” projektu SmartCodes, zainicjowanego przez stowarzyszenie Fiatech⁹ w 2007 r. W pracach nad AutoCodes uczestniczy także ICC¹⁰ oraz zainteresowane jednostki administracji państwowej.

W pierwszej fazie projektu, zakończony w styczniu 2012 r., skupiono się na analizie wykonalności projektu w oparciu o przepisy ICC IBC¹¹ z 2009 r., w części związanej z dostępnością obiektów i drogami ewakuacyjnymi. Testy zostały wykonane w oprogramowaniu SMC¹².

Jak proces weryfikacji zgodności projektu z przepisami IBC wygląda w praktyce?

Działanie SMC, wyposażonego we wzorcowe zestawy reguł, pochodzących z projektu AutoCodes¹³, przetestowano m.in. na przykładzie projektu kliniki.

Każdej klasie obiektów BIM, użytych w zaprojektowanym budynku (np. poszczególnym typom pomieszczeń), przypisano odpowiednie zestawy przepisów w postaci informatycznych reguł oraz tekstu jako źródła. Następnie, dzięki analizie modelu przy pomocy danego zestawu reguł, wykryto niezgodności

⁸ AutoCodes – ang. *Automated Code Checking* – <http://fiatech.org/the-autocodes-project>

⁹ Fiatech – globalna społeczność interesariuszy kapitałowych, współpracujących w celu poprawy wydajności i efektywności poprzez rozwijanie technologii i innowacyjnych rozwiązań.

¹⁰ ICC – ang. *International Code Council*

¹¹ IBC – ang. *International Building Code*

¹² SMC – ang. *Solibri Model Checker* – fińskie oprogramowanie do wykrywania kolizji w modelu BIM; obecnie część niemieckiej grupy Nemetschek.

¹³ SMC + Autocodes <https://www.youtube.com/watch?v=WbTdaXYFGVg>

projektu z przepisami (np. pozostawienie zbyt małej przestrzeni manewrowej w toaletach dla niepełnosprawnych).

Wykrywanie kolizji modelu BIM z przepisami odbywa się tu jednak niejako *post factum*, czyli budynek musi najpierw zostać zaprojektowany w oprogramowaniu typu BIM, a następnie przesłany po konwersji do SMC. Nie jest to zatem pomoc interaktywna, nie ułatwia projektantowi pracy na bieżąco podczas tworzenia projektu.

W drugiej fazie projektu AutoCodes, ukończonej w połowie 2015 r., opracowano przede wszystkim wzorcowe wytyczne dla tworzenia modelu BIM (M3)¹⁴, umożliwiające sprawdzanie zgodności modelu z przepisami, oraz przewidziano powiązanie AutoCodes z bazą przepisów i standardów w chmurze¹⁵. Obecnie trwa faza trzecia, mająca na celu stworzenie pełnego zestawu reguł na podstawie ICC IBC 2009¹⁶.

Długoterminowym celem projektu jest opracowanie rozszerzalnej, otwartej biblioteki zestawów reguł do automatycznego sprawdzania modeli BIM, które zostaną zaakceptowane i zaadaptowane przez przemysł oraz ciała prawodawcze. Przewidziano także włączenie ePlan¹⁷ – mechanizmów umożliwiających zdalne przekazywanie dokumentacji do urzędu oraz jej recenzję.

Projekt AutoCodes pozostaje jednak ciągle w fazie „studium wykonalności”. Nie znalazłam informacji, by był dostępny dla szerszej grupy projektantów.

Jakie wnioski płyną z analizy możliwości rozwijanych na świecie mechanizmów automatyzacji kontroli zgodności z przepisami?

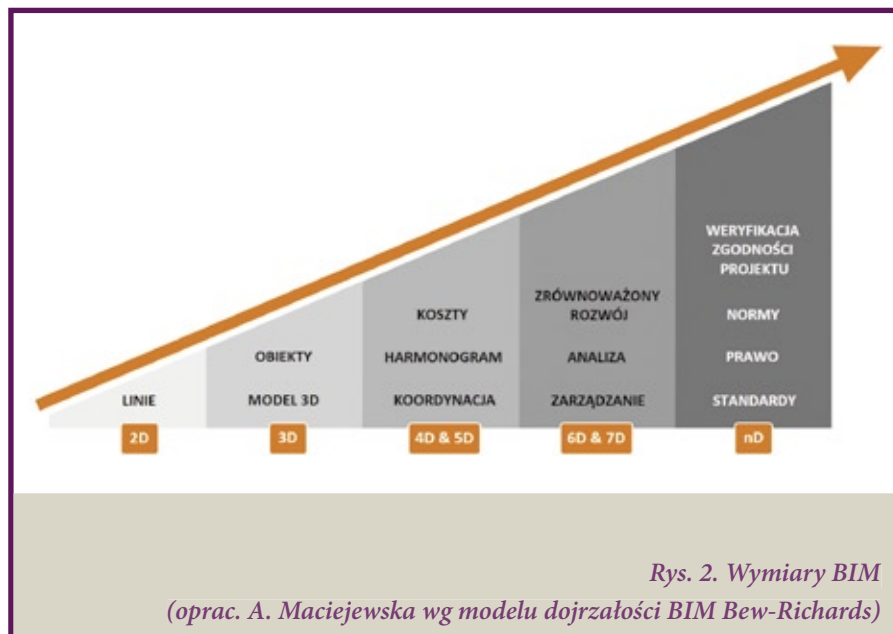
- Wspomaganie realizowane jest głównie w końcowej fazie procesu

¹⁴ M3 – ang. *Minimum Modeling Matrix*

¹⁵ <http://www.fiotech.org/images/stories/projects/FiotechAutoCodesPh2-Report-Sept2015.pdf>

¹⁶ <http://www.fiotech.org/projects/active-projects>

¹⁷ ePlan – ang. *Electronic Plan*

Rys. 2. Wymiary BIM
(oprac. A. Maciejewska wg modelu dojrzałości BIM Bew-Richards)

- projektowego, a nawet dopiero po przekazaniu dokumentacji do urzędu – za późno z punktu widzenia projektanta.
- W celu wykonania pełnego cyklu weryfikacji zgodności projektu z przepisami zachodzi konieczność skorzystania z kilku niezależnych programów, co wymaga konwersji modelu BIM do różnych formatów i powoduje częściową utratę danych.
- Brakuje wspólnego standardu dla reguł stosowanych w oprogramowaniu BIM, przez co zestawy reguł nie mogą być uniwersalne i trudno jest uniknąć różnic w ich interpretacji.
- Skomplikowanie mechanizmów budowy reguł praktycznie uniemożliwia ich tworzenie przez przeciętnego użytkownika systemów BIM, w większości przypadków wymaga to bowiem wiedzy programistycznej.
- Możliwe, że w przyszłości mechanizmy weryfikacji modelu pod kątem jego zgodności z przepisami będą po prostu rozszerzeniem narzędzi analitycznych, wykrywających kolizje w modelu. Możliwe jednak, że staną się kolejnym „wymiarom” BIM (rys. 2).
- Zaangażowanie prawodawców w proces tworzenia reguł.
- Standaryzacja mechanizmów obsługujących reguły.
- Możliwość implementacji reguł z zewnętrznych źródeł.
- Niezależność od kraju, języka.
- Stała aktualizacja reguł.
- Standaryzacja procesów BIM.
- Klasyfikacja obiektów budowlanych dla BIM.
- Tworzenie i udostępnianie bibliotek obiektów BIM.
- Ścisłe przestrzeganie standardów tworzenia modeli BIM.

Jak do powyższych warunków ma się stan prawa budowlanego w Polsce?

W naszym kraju od 2011 r. trwają prace nad Kodeksem urbanistyczno-budowlanym, w założeniu wszechstronnym aktem prawnym, mającym uporządkować, ujednolicić i dostosować polskie prawo budowlane do postępu technologicznego. W moim odczuciu etap tworzenia Kodeksu był dobrą okazją, by zaplanować taką konstrukcję przepisów budowlanych, która pozwoliłaby w przyszłości zaimplementować je do programów testujących zgodność projektu z przepisami.

We wrześniu 2016 r. konsultacjom społecznym poddana została kolejna

wersja Kodeksu. W opublikowanej treści projektu znalazły się zapisy, przewidujące tworzenie dokumentacji projektowej, zarówno planistycznej, jak i budowlanej, w formie cyfrowej.

W odniesieniu do aktów planowania przestrzennego wyraźnie mówi się o wymogu tworzenia „planistycznej bazy danych”¹⁸:

Art. 56. § 2. Przystępując do sporządzenia aktu lub jego zmiany zakłada się lub aktualizuje, a następnie prowadzi i utrzymuje planistyczną bazę danych (...).

§6. Akt planowania przestrzennego jest uchwalany w formie dokumentu elektronicznego.

Art. 57. Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa określi, w drodze rozporządzenia, wymagania w zakresie planistycznej bazy danych (...).

Zapisy dotyczące dokumentacji budowlanej są jednakże zdecydowanie mniej konkretne¹⁹:

Art. 324. Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres i formę projektu budowlanego (...), umożliwiając opracowywanie i wnoszenie do organów administracji inwestycyjnej tych dokumentów w postaci elektronicznej.

Czyli mogą to być na przykład pliki pdf.

Przepisy odnoszące się do dokumentów planistycznych odpowiadają ustawie IIP²⁰, wymagającej tworzenia baz danych przestrzennych dla Polski. Wspomniana ustawa wprowadza także standardy dla gromadzonych danych, zgodnie z przepisami implementacyj-

nymi unijnej dyrektywy INSPIRE²¹. Nie określono natomiast podobnych wymogów, dotyczących dokumentacji budowlanej. Zmieniona w czerwcu 2016 r. ustawa Pzp²² dopuszcza jedynie możliwość umieszczania w SIWZ dla zamówień publicznych wymogu stworzenia wirtualnego modelu obiektu, nie definiując jednoznacznie jego formy, np. jako „budowlanej bazy danych”:

Art. 10e. W przypadku zamówień na roboty budowlane lub konkursów zamawiający może wymagać użycia narzędzi elektronicznego modelowania danych budowlanych lub podobnych narzędzi. W takim przypadku zamawiający udostępni środki dostępu do tych narzędzi (...) do czasu, gdy takie narzędzia staną się ogólnie dostępne.

Powyższy artykuł ustawy Pzp stanowi odzwierciedlenie zapisów dyrektywy w sprawie zamówień publicznych z 2014 r.²³, które starały się uwzględnić podjęte wcześniej decyzje niektórych krajów Unii Europejskiej, wśród nich Wielkiej Brytanii i Danii²⁴, nie narzucając jednocześnie innym państwom wyboru technologii.

Polski rząd jest obecnie w trakcie przeprowadzania cyklu spotkań eksperckich, dotyczących możliwości wdrożenia metodyki BIM w Polsce²⁵. Skoro na razie jedynie się nad tym zastanawiamy, tym bardziej nie jesteśmy

jeszcze w stanie podjąć wiążących decyzji dotyczących standaryzacji procesów, tworzenia bibliotek obiektów BIM czy metod ich klasyfikacji. Mamy zatem przed sobą długą drogę, by BIM mógł zostać wdrożony do polskiej praktyki projektowej, a jeszcze dłuższą, by mogły znaleźć w niej zastosowanie systemy interaktywnie czuwające nad zgodnością projektu z przepisami i w ten sposób wspierające proces podejmowania decyzji projektowych.

Podsumowanie – co „interaktywny asystent projektanta” oznaczałoby w praktyce projektowej?

W przyszłości wdrożenie proponowanego rozwiązania do codziennej praktyki umożliwiłoby projektantom m.in.:

Poszerzenie zakresu wykonywanych projektów i oferowanych usług. Obecnie grupy projektantów specjalizują się w projektowaniu obiektów danego typu, np. szpitali, aptek czy gastronomii, ze względu na ich specyficzne wymagania prawne i funkcjonalne. „Asystent” dostarczałby ekspercką wiedzę i umożliwił realizację nietypowych projektów również tym, którzy nie są ekspertami w danej dziedzinie. Na trudnym rynku budowlanym dawałoby to projektantom większą elastyczność.

Szybsze wejście na rynek pracy. Proponowane rozwiązanie, dzięki ułatwianiu orientacji w meandrach przepisów, pozwalałoby młodym projektantom szybciej odnaleźć i ugruntować swoje miejsce na rynku budowlanym.

Łatwiejszą aktualizację wiedzy w przypadku zmian przepisów. Dostęp za pośrednictwem „asystenta projektanta” do aktualizowanej na bieżąco bazy wiedzy z zakresu prawa budowlanego i innych regulacji usprawniłby proces pozyskiwania przez projektantów informacji o zmianach przepisów.

Automatyzację weryfikacji projektu przez rzeczoznawców branżowych i organy administracji publicznej w procesie inwestycyjnym. Efektem byłoby skróce-

¹⁸ Tamże, Dział III. Przepisy wspólne dla aktów planowania przestrzennego, Rozdział 4. Wymagania techniczne.

¹⁹ Tamże, Dział V. Przygotowanie inwestycji, Rozdział 1. Projektowanie inwestycji.

²⁰ Ustawa z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej (Dz.U. 2010 nr 76 poz. 489).

²¹ Dyrektywa 2007/2/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 marca 2007 r. ustanawiająca infrastrukturę informacji przestrzennej we Wspólnocie Europejskiej (INSPIRE) – ang. Infrastructure for Spatial Information in the European Community.

²² Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. 2004 nr 19 poz. 177).

²³ Dyrektywa 2014/24/UE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych

²⁴ Państwa te dla zamówień publicznych przyjęły wymóg przygotowania dokumentacji projektowej w postaci modelu BIM

²⁵ Harmonogram spotkań eksperckich, dotyczących metodyki Building Information Modeling <http://mib.gov.pl/files/0/1797311/SchematspotkawsBIM609162.pdf>

nie czasu potrzebnego na uzyskanie opinii, pozwoleń, decyzji, a wydane dokumenty mogłyby w precyzyjniejszy sposób wskazywać problemy i zapewniać większą obiektywność oceny.

Szersze otwarcie zagranicznych rynków budowlanych dla polskich projektantów. „Asystent projektanta”, dzięki możliwości operowania na dowolnych zestawach reguł, w tym w różnych językach i dotyczących prawa różnych krajów, niwelowałby barierę w postaci zagranicznych przepisów, obecnie trudną do przekroczenia dla polskich projektantów. W efekcie mogliby oni stawać do przetargów w innych państwach Unii czy świata w dużo większym zakresie niż dzieje się to aktualnie.

Wydaje się, że korzyści ze stworzenia „interaktywnego asystenta projektanta” mogą być znaczące, jest to zatem wysiłek wart podjęcia – im szybciej, tym lepiej.

dr inż. arch.

Agata Glinkowska-Musiałek

Bibliografia

- [1] Hjelseth Eilif, *Foundation for development of computable rules*. [Red.] Attila Dikbas, Esin Ergen and Heyecan Giritli. Istanbul, Turkey : Taylor & Francis Group, London, UK, 2009. 26th CIB-W78 Conference „Managing IT in Construction/Managing Construction for Tomorrow”. strony 257-266 / 868. Dostępny w: http://itc.scix.net/cgi-bin/works/Show?_id=w78-2009-1-25&sort=DEFAULT&search=hjelseth&hits=6. ISBN 978-0-415-56744-2 (hbk), ISBN 978-0-203-85978-0 (eBook).
- [2] Hjelseth Eilif, *Converting performance based regulations into computable rules in BIM based model checking software*. [Red.] Gudni Gudnason and Raimar Scherer, *eWork and eBusiness in Architecture, Engineering and Construction: ECPPM 2012*. 2012, s. 461-469. Dostępny w: <http://books.google.pl/books?id=z1z83fcH4zMC&pg=PA461>.
- [3] Hjelseth Eilif, *Experiences on converting interpretative regulations into computable rules*. Beirut, Lebanon: CIB, 2012. 29th CIB-W078 International Conference on Applications of IT in the AEC Industry. s. 4-13. Dostępny w: <http://itc.scix.net/data/works/att/w78-2012-Paper-2.pdf>.
- [4] Hjelseth Eilif and Nisbet Nick, *Capturing Normative Constraints by Use of the Semantic*

U W A G A !

KONKURS FOTOGRAFICZNY!

Zapraszamy członków ŁOIBB
do udziału w konkursie

Fotografujemy budownictwo województwa łódzkiego 2014-2017

w kategorii
**budynki i budowle, mała architektura,
rewitalizacje województwa łódzkiego**

W konkursie może wziąć udział każdy członek ŁOIBB, który ma opłacone na bieżąco składki.

Każdy uczestnik może dokonać zgłoszenia maksymalnie dwóch zdjęć. Niedozwolony jest fotomontaż zdjęć.

W konkursie zostaną wybrane i nagrodzone najlepsze zdjęcia. Przewidziane są nagrody wraz z dyplomami. Wszystkie nagrodzone prace zostaną opublikowane.

Prace wraz z formularzem zgłoszenia (dostępnym na www.lod.piib.org.pl) należy nadsyłać w terminie **od 16 czerwca do 5 września 2017 r.**

Szczegółowe informacje i zasady udziału w konkursie opublikujemy w następnym numerze „Kwartalnika Łódzkiego” i na stronie internetowej ŁOIBB

Mark-up RASE Methodology. [Red.] Alain Zarli, et al. Sophia Antipolis, France: International Council for Research and Innovation in Building and Construction (CIB), 2012. Proceedings of the CIB W078-

W102 Conference: Computer, Knowledge, Building. s. 303-312. Dostępny w: http://cibworld.xs4all.nl/dl/publications/W078_W102_pub365.pdf. ISBN 978-90-6363-068-3.

Kolejna nowelizacja ustawy Prawo budowlane

Ustawa z dnia 16 grudnia 2016 r. o zmianie niektórych ustaw w celu poprawy otoczenia prawnego przedsiębiorców wprowadza zmiany w ustawie Prawo budowlane oraz w ustawie o drogach publicznych. Obok licznych zmian redakcyjnych, znajdujemy tam zmiany bardzo istotne zarówno dla inwestorów, jak również dla organów administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego. Po obszernej nowelizacji ustawą z dnia 20 lutego 2015 roku, jest to kolejny krok ku uproszczeniu i skróceniu czasu trwania procedur uzyskiwania zgody na realizację budowy lub robót budowlanych, szczególnie tych o niewielkim stopniu skomplikowania.

Zmiany redakcyjne w ustawie – Prawo budowlane to głównie zastępowanie słów „właściwy organ” i „organ” słowami jednoznacznie wskazującymi organy administracji architektoniczno-budowlanej (a-b) lub nadzoru budowlanego, co niewątpliwie ułatwi, zwłaszcza mniej doświadczonym inwestorom, właściwe adresowanie spraw.

Zmiany merytoryczne w zakresie właściwości organów administracji a-b dotyczą zwolnienia niektórych robót budowlanych z obowiązku pozwolenia na budowę lub zgłoszenia, skrócenia terminu rozpatrywania zgłoszeń i wydawania zaświadczeń o niewniesieniu sprzeciwu, doprecyzowują przepisy dotyczące istotnego odstępstwa od zatwierdzonego projektu budowlanego i zmieniają regulacje dotyczące tymczasowych obiektów budowlanych. W zakresie właściwości organów nadzoru budowlanego zmiany dotyczą prowadzenia postępowań legalizacyjnych, kwestii przekazywania protokołów z obowiązkowych kontroli w postaci elektronicznej oraz wprowadzenia możliwości wspólnego postępowania dla obiektów uszkodzonych w wyniku jednej katastrofy budowlanej.

Zwolnienie niektórych robót z obowiązku pozwolenia na budowę lub zgłoszenia

Zmiany wprowadzone w art. 29 i 30 ustawy – Prawo budowlane noszą konieczność uzyskania pozwolenia na budowę wiat o powierzchni zabudowy do 35 m² (nie więcej niż dwie na każde 500 m² działki), a także zjazdów z dróg krajowych oraz zatok parkingowych na tych drogach, wprowadzając wymóg zgłoszenia. Zauważyć należy, że w odniesieniu do wiat usytuowanych na działkach z istniejącym budynkiem mieszkalnym lub przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe pozostaje w mocy przepis zwalniający także takie obiekty (o pow. zabudowy do 50 m² w liczbie nie większej niż 2 na każde 1000 m²), z obowiązku zgłoszenia. Zniesiono również obowiązek zgłoszenia budowy wolno stojących altan o powierzchni zabudowy do 35 m², w liczbie nie większej niż dwie na każde 500 m² powierzchni działki, podobnie jak budowy zjazdów z dróg powiatowych i gminnych

oraz zatok parkingowych na tych drogach, a także przepustów o średnicy do 100 cm.

Zwiększono do 7 m wysokość silosów na materiały sypkie o pojemności do 30 m³, pozwalającą na zgłoszenie budowy. Przedłużono okres użytkowania tymczasowych obiektów do 180 dni od dnia rozpoczęcia budowy określonego w zgłoszeniu.

Inwestor będzie mógł, przed upływem 180 dni od dnia rozpoczęcia budowy, określonego w zgłoszeniu tymczasowego obiektu, złożyć wnioski o wydanie decyzji o pozwoleniu na budowę. Do czasu zakończenia postępowania będzie mógł powstrzymać się od rozbiórki lub przeniesienia w inne miejsce tego obiektu.

W odniesieniu do instalacji elektroenergetycznych, wodociągowych, kanalizacyjnych, ciepłych, klimatyzacyjnych i telekomunikacyjnych rozwiano wcześniejsze wątpliwości interpretacyjne przez jednoznaczne zapisy, że zwolnione z obowiązku zgłoszenia są instalacje wewnątrz użytkowanego budynku.

Wykonywanie remontu będzie wymagało zgłoszenia, jeżeli dotyczy budowli wymagającej pozwolenia na budowę oraz przegród zewnętrznych lub elementów konstrukcyjnych budynków, które wymagają pozwolenia na budowę. Zrezygnowano z wymogu zgłoszenia przebudów obiektów wymienionych w art. 29 ust. 1 pkt 1 lit a, pkt 1a i 17 (obiekty gospodarcze związane z produkcją rolną, wolno stojące budynki jednorodzinne o oddziaływaniu ograniczonym do działki, na której są projektowane oraz opaski brzegowe i inne umocnienia).

Skrócono do 21 dni termin dla organu administracji a-b do wniesienia sprzeciwu do zgłoszenia. Przed upływem tego terminu organ, działając z urzędu, może wydać zaświadczenie o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu, zaś wydanie takiego zaświadczenia wyłącza możliwość wniesienia sprzeciwu i uprawnia inwestora do rozpoczęcia robót budowlanych.

Istotne odstępstwa od zatwierdzonego projektu budowlanego

Zmieniona została treść art. 36a przez określenie, co stanowi (zamiast „o ile nie dotyczy” w poprzedniej redakcji) istotne

odstąpienie od zatwierdzonego projektu budowlanego. Przepis rozszerzono o punkt szósty dotyczący sytuacji, gdy odstąpienie wymaga uzyskania lub zmiany opinii, uzgodnień i pozwoleń, które są wymagane do uzyskania pozwolenia na budowę lub dokonania zgłoszenia:

- budowy wolno stojących domów jednorodzinnych na zgłoszenie,
- budowy wolno stojących budynków trafostacji i trafostacji kontenerowych o powierzchni zabudowy do 35 m²,
- budowy sieci infrastruktury,
- przebudowy przegród zewnętrznych lub elementów konstrukcyjnych budynków mieszkalnych jednorodzinnych, o ile nie prowadzi do zwiększenia dotychczasowego obszaru oddziaływania tych budynków.

Dodany w art. 36a nowy ustęp 5a stanowi, że nie będzie istotnym odstąpieniem zmiana w granicach 2% wysokości, szerokości lub długości obiektu budowlanego, niebędącego obiektem liniowym, przy jednoczesnym spełnieniu następujących warunków:

- niezwiększenia obszaru oddziaływania obiektu,
- niemieszczenia się w zakresie odstępstw w zakresie opisanym w pkt 3-6 poprzedzającego ustępu 5, z wyjątkiem odstępstwa od projektowanych warunków ochrony przeciwpożarowej, jeżeli odstępstwo zostało uzgodnione z rzeczoznawcą ppoż.,
- nienaruszania przepisów techniczno-budowlanych.

Projektant będzie zobowiązany zamieścić na rysunkach i opisać informacje dotyczące odstąpienia od zatwierdzonego projektu budowlanego, o ile uzna, że jest ono nieistotne.

Zmiany w prowadzeniu postępowań legalizacyjnych

Z art. 48 ust. 2 i art. 49b ust. 2 usunięto zapisy stanowiące, że jedną z przesłanek wstrzymania robót budowlanych jest brak zgodności z decyzją o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, jeśli nie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Pozostają jednak w mocy zawarte w obu artykułach przepisy wymagające składania w postępowaniach legalizacyjnych odpowiednich zaświadczeń wójta (burmistrza, prezydenta).

Do art. 49b dodano przepis o możliwości zażalenia na postanowienie o wstrzymaniu robót i nałożeniu na inwestora obowiązków, a także usunięto z wyszczególnienia obiektów podlegających opłatom legalizacyjnym te, które zwolniono z obowiązku zgłoszenia.

Artykuł 54 uzupełniono o ust. 2 upoważniający organ nadzoru budowlanego do wydania przed upływem 14 dni od zawiadomienia o zakończeniu budowy zaświadczenia o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu. Wydanie zaświadczenia wyklucza możliwość wniesienia sprzeciwu i uprawnia inwestora do rozpoczęcia użytkowania obiektu. Podobne zmiany dotyczą zmiany sposobu użytkowania obiektu (art. 71).

W przypadku katastrofy budowlanej kilku obiektów, przy prawdopodobieństwie wystąpienia wspólnej przyczyny, organ nadzoru budowlanego będzie mógł prowadzić jedno postępowanie wyjaśniające dla wszystkich obiektów.

Zmiany ustawy o drogach publicznych

Uległa zmianie treść art. 29 ust. 3 dotyczącego zezwolenia na lokalizację zjazdu. W zezwoleniu należy zamieścić pouczenie inwestora o obowiązku dokonania przed rozpoczęciem robót budowlanych czynności wymaganych ustawą – Prawo budowlane, uzyskania zezwolenia zarządcy drogi na prowadzenie robót w pasie drogowym oraz uzgodnienia z zarządcą drogi projektu budowlanego zjazdu – o ile projekt budowlany jest wymagany.

Budowa lub przebudowa zjazdu na podstawie zezwolenia zarządcy drogi na lokalizację lub przebudowę w formie decyzji administracyjnej zarządcy drogi nie będzie wymagała decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Mówi o tym dodany do art. 29 ustęp 6, który ma zastosowanie także do postępowań w sprawie wydania decyzji lokalizacyjnych wszczętych i niezakończonych przed dniem 1 stycznia 2017 r. Nadmienić należy, że organy administracji architektoniczno-budowlanej będą sprawdzały zgodność zamierzenia inwestycyjnego z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.

Zmieniono zapis dotyczący jednej z przesłanek wymierzania przez zarządcę drogi kary: zgodność z zezwoleniem wymagana będzie nie tylko odnośnie do szerokości, ale też innych parametrów drogi.

Przepisy przejściowe

Zawarte w art. 26 omawianej ustawy przepisy przejściowe, dotyczące zmienianej ustawy – Prawo budowlane, wskazują sposób procedowania w sprawach wszczętych i niezakończonych do dnia wejścia w życie ustawy zmieniającej.

W sprawach zgłoszeń i zawiadomień, w stosunku do których nie upłynął termin do wniesienia sprzeciwu, stosuje się przepisy dotychczasowe.

W sprawach dotyczących istotnych odstępstw od zatwierdzonego projektu budowlanego (art. 36a) oraz samowoli budowlanych (art. 48 i 49b) stosuje się te przepisy w zmienionym brzmieniu.

Inwestor, który w trybie dodanego art. 37a złożył wniosek o wydanie pozwolenia na budowę tymczasowego obiektu budowlanego, jeśli budowa została rozpoczęta przed 1 stycznia 2017 r., może przed upływem dotychczas obowiązującego terminu rozbiórki lub przeniesienia (120 dni) powstrzymać się od tego obowiązku do czasu zakończenia postępowania o pozwolenie na budowę.

Odbiory techniczne w trakcie procesu inwestycyjnego w branży elektrycznej

Cz. 5. Odbiory instalacji elektrycznych ppoż.

Do wykrywania pożarów, alarmowania i powiadamiania straży pożarnej służą specjalne systemy. Przez lata nazewnictwo tych systemów ewoluowało i można spotkać się z różnymi formami nazewnictwa (w tym czasami niepoprawnymi). Obecnie dominują dwie nazwy: System Sygnalizacji Pożaru (SSP) i System Alarmu Pożaru (SAP). Niezależnie od nazewnictwa jest to system sygnalizujący wystąpienie dymu (pożaru). Ze względu na restrykcyjne przepisy musi on być wykonywany w nieco inny sposób niż typowe układy elektryczne. Odbiorom takich instalacji należy poświęcić szczególną uwagę.

1. Współpraca pomiędzy systemami

Systemy SSP mogą być lokalne, alarmujące tylko administratora i mieszkańców o pożarze, lub też zintegrowane z najbliższą jednostką straży pożarnej. Bardzo często muszą one współpracować w odpowiedni sposób z innymi systemami

elektrycznymi, takimi jak na przykład: • DSO – dźwiękowy system ostrzegawczy; • SSW – system sygnalizacji włamania; • KD – kontrola dostępu; • SP – system przyzywowy; • CCTV – system monitorowania kamerami przemysłowymi; • system zasilania podstawowego i rezerwowego; • główny wyłącznik prądu; • oświetlenie awaryjne i ewakuacyjne; • wentylacja bytowa i pożarowa; • systemy napowietrzania; • zasilanie pomp pożarowych; • napędy wind, dźwigów, ruchomych schodów itp.; • systemy blokad drzwi i bram; • systemy domofonowe; • systemy detekcji gazów.

Najważniejszym elementem procesu inwestycyjnego jest sporządzenie projektu, który obejmowałby swoim zakresem współdziałanie wszystkich powyższych systemów (o ile występują w obiekcie). Ważna jest również, na każdym etapie, kontrola wykonawstwa i współdziałania powyższych układów.

2. Projekt wykonania instalacji SSP (SAP)

Jak to już wcześniej napisano, najważniejszym elementem procesu inwestycyjnego jest prawidłowo sporządzony projekt, który obejmowałby swoim zakresem współdziałanie wszystkich systemów występujących w obiekcie. Projekt jest pierwszym etapem w procesie sprawowania nadzoru nad inwestycją i stosownych, związanych z tym odbiorów.

Punktem wyjścia do projektowania w tej branży jest sporządzenie odpowiedniego scenariusza pożarowego (zwanego też scenariuszem rozwoju zdarzeń na wypadek pożaru). Jest to najważniejszy dokument w procesie inwestycyjnym związany z instalacjami pożarowymi. Musi on między innymi dokładnie przewidywać sposoby bezpiecznej ewakuacji ludzi i dostosować do nich odpowiednie instalacje elektryczne i ich właściwości.

fot. Paweł Gąsiorowicz

Fot. 1. Montaż oprzewodowania na etapie wykonawstwa

W oparciu o scenariusz pożarowy powinny powstawać projekty wszystkich innych instalacji elektrycznych. Bardzo dobrze muszą też być zaprojektowane elementy innych branż (np. sanitarnej) współpracujące z systemem SSP (SAP). Praktyka pokazuje, że ta międzybranżowa współpraca różnych systemów jest najczęstszym źródłem błędów i nieporozumień.

Samo projektowanie systemu SAP powinno być poprzedzone sporządzeniem tak zwanej matrycy zdarzeń (zwanej także matrycą sterowań). Dokument ten dobiera odpowiednią liczbę elementów do wysterowania, przewiduje ich zachowanie w zależności od zaistniałego zdarzenia i przewiduje sygnał, na jaki mają reagować w odpowiedni sposób. Najczęściej jest to forma tabeli, gdzie w kolumnach i rzędach wyspecyfikowane są urządzenia i odpowiednio do nich dobrane sygnały. Końcowy odbiór instalacji zawsze musi być skonfrontowany z matrycą zdarzeń i musi być z nią zgodny.

Ostatnim elementem procesu jest sporządzenie samego projektu instalacji i sprawdzenie jego poprawności współdziałania z innymi projektami branży elektrycznej i sanitarnej. Elementy występujące na styku różnych projektów powinny być jednoznacznie zaznaczone w obu dokumentach. Z doświadczenia wiadomo, że bardzo często brak jest tych uzgodnień międzybranżowych, a projektanci bardzo często używają stwierżeń typu „poza zakresem niniejszego projektu”, lub „element wykonać zgodnie z projektem”. Jest to bardzo zła praktyka.

3. Dobór kabli i przewodów

Dobór odpowiedniego okablowania i oprzewodowania w systemach SSP stanowi od lat dość istotny problem dla wielu projektantów i instalatorów tych systemów. Z jednej strony istnieją konkretne zapisy prawne wskazujące odpowiedni rodzaj okablowania w odpowiednim miejscu systemu oraz warunkach środowiskowych pracy całego układu bezpieczeństwa. Z drugiej strony jednak, pewna luka w tych zapisach powoduje konieczność zastosowania przez projektantów lub instalatorów wiedzy technicznej oraz zdrowego rozsądku i dokonania wyboru innego niż wskazany w przepisach (również wybrania takiego okablowania, o którym nie ma tam mowy). Projektanci powinni też mieć na uwadze fakt, że kable należy odpowiednio dobrać nie tylko dla samego systemu SAP, ale też zasilania wielu innych elementów, takich jak np.:

- systemy wentylacji pożarowej (wentylatory muszą działać podczas pożaru);
- system zasilania pomp pożarowych (pompy muszą działać w czasie pożaru);
- system zasilania dźwigów i wind (muszą one umożliwić ewakuację osób znajdujących się w windach);
- system otwierania drzwi i okien uczestniczących w „napowietrzaniu”;
- system zwalniania blokad drzwi na drodze ewakuacji ludzi;

fot. Emanuel Gąsiorowicz

Fot. 2. Główny wyłącznik prądu

- inne temu podobne systemy.

Kable zasilające powyższe układy powinny mieć odpowiedni wymagany czas zachowania swoich funkcji i pracy danego urządzenia.

Wszystkie dostępne na rynku systemy SAP różnią się między sobą parametrami pracy. Dlatego też konieczne są różne sposoby okablowania. Punktem wyjścia do projektowania okablowania o odpowiednich parametrach technicznych powinien być przyjęty dla danego obiektu scenariusz pożarowy. Obok warunków technicznych samego systemu i jego indywidualnych wymagań w tym zakresie, jest to najważniejsze wskazanie, jaki rodzaj okablowania powinien zostać zastosowany w danym przypadku. Wynikiem analizy przyjętego scenariusza jest matryca sterowań (zdarzeń), w której winny być uwzględnione wzajemne interakcje i relacje między poszczególnymi urządzeniami i systemami bezpieczeństwa pożarowego oraz automatyki budynkowej. Kluczem jest zachowanie się tych urządzeń w sytuacji wykrycia pożaru (początkowe stadium rozwoju pożaru), a także dalsze czynności podejmowane automatycznie przez te urządzenia w związku z możliwością rozwoju pożaru i prowadzoną ewakuacją ludzi. Najlepiej jest kierować się następującymi zasadami:

- Kable pętlowych linii dozorowych, do których podłączone są różne elementy peryferyjne systemu – zwykle stosuje się

- tu okablowanie uniepalnione (na przykład YnTKSY ekw $1 \times 2 \times 0,8$);
- Jeżeli na stosowanych pętłach dozorowych znajdują się elementy wykonawcze tuż obok elementów detekcyjnych (pętle mieszane), w takich przypadkach należy stosować kable niepalne (np. HTKSH ekw PH90 $1 \times 2 \times 0,8$);
 - Kable pętlowych linii specjalnych, w których wykorzystywane są np. wyłącznie moduły I/O (wejścia/wyjścia) oraz inne elementy wykonawcze (pętlowe sygnalizatory itp.). Linie specjalne to także linie, które prowadzone są przez obszary nienadzorowane. Tu zastosowanie mają powszechnie stosowane kable niepalne opisane wyżej;
 - Pętlowe linie komunikacji między centralami (sieci), powinny być łączone kablami niepalnymi (np. $2 \times$ HTKSHekw PH90 $1 \times 2 \times 0,8$);
 - Kable służące do podłączenia zewnętrznych paneli obsługi powinny być wykonane w wersji niepalnej.
- Dokonując odbiorów instalacji pożarowych, należy zwrócić szczególną uwagę, czy powyższe zasady zostały zastosowane.

4. Układanie przewodów i mocowanie urządzeń

Przy dokonywaniu odbiorów powyższych prac należy szczególnie uwagę zwracać na:

- Zgodność z dokumentacją tras prowadzonych przewodów i miejsc zainstalowania urządzeń;
- Zgodność z dokumentacją zastosowanych materiałów. Główną uwagę należy zwrócić na klasę odporności ogniowej;
- Wszystkie zainstalowane przewody i urządzenia muszą mieć odpowiednią do wymagań deklarację właściwości użytkowych i aprobaty techniczne CNBOP (Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwpożarowej);
- Sprawdzenie, czy przewody i rurki układane są w odpowiednich strefach na ścianie i czy są prowadzone prostopadle i równoległe do odpowiednich naroży;
- Sprawdzenie sposobu mocowania, czy elementy mocujące są rozwiązaniami systemowymi i czy zastosowano prawidłowe odstępy;
- Sprawdzenie poprawności wykonania przejść przez ściany i miejsc skrzyżowań z innymi instalacjami elektrycznymi. Obowiązuje zasada, że przewody instalacji ppoż. powinny być tak zamocowane, aby awaria innych przewodów nie spowodowała ich uszkodzenia;
- Sprawdzenie podłoża, do jakiego mocowane są urządzenia i przewody. Obowiązuje zasada, że podłoże nie może mieć gorszej odporności ogniowej niż instalacje ppoż. i elementy mocujące przewody.

Po wykonaniu całej instalacji (przed jej rozruchem) wskazane jest wykonanie wstępnych pomiarów, takich jak:

- sprawdzenie rezystancji izolacji (małym napięciem probierczym);
- sprawdzenie ciągłości żył.

Po sprawdzeniu wszystkich powyższych elementów należy sporządzić odpowiedni protokół. Na życzenie inwestora można też sporządzić odpowiednią dokumentację fotograficzną oraz dokonać odpowiednich wpisów do dziennika budowy.

5. Wyłącznik pożarowy

Zgodnie z rozporządzeniem ministra infrastruktury w sprawie warunków, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, wszystkie budynki o kubaturze przekraczającej 1000 m^3 lub zawierające strefy zagrożone wybuchem muszą być wyposażone w przeciwpożarowy wyłącznik prądu. Powinien on odcinać dopływ prądu do wszystkich odbiorników, z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje i urządzenia, które muszą funkcjonować podczas pożaru. Zaliczyć do nich można:

- pompy pożarowe;
- dźwiękowy system ostrzegania (DSO);
- oświetlenie awaryjne i ewakuacyjne (jeżeli oprawy nie mają własnych akumulatorów);
- windy i dźwigi, jeżeli mają z nich korzystać ekipy ratunkowe;
- system alarmu pożarowego;
- system wentylacji pożarowej;

fot. Paweł Gąsiorowicz

Fot. 3. Centralka SAP

- system otwierania drzwi i okien uczestniczących w „napowietrzaniu” (jeżeli wymaga on ciągłego zasilania);
- system zwalniania blokad drzwi na drodze ewakuacji ludzi (jeżeli wymaga on ciągłego zasilania);
- systemy zasilania drzwi i bram oddzielających strefy pożarowe;
- inne systemy technicznych zabezpieczeń pożarowych.

Wyłącznik ten powinien być instalowany przy głównym wejściu lub w złączu i odpowiednio oznakowany. Odcięcie dopływu prądu tym wyłącznikiem nie może powodować samoczynnego załączenia się zasilania rezerwowego (na przykład zespołu prądotwórczego). Jako wyłącznik należy stosować aparat wyposażony w cewkę wyzwalacza wzrostowego z możliwością sterowania z przełącznika faz, który to w przypadku zaniku napięcia w jednej lub dwu fazach automatycznie przełączy cewki na fazę aktywną.

Wszystkie połączenia urządzeń wymagających zasilania w czasie pożaru powinny być wykonane kablami i przewodami niepalnymi.

Przy dokonywaniu odbioru należy sprawdzić:

- poprawność wykonania wszystkich połączeń na zgodność z projektem;
- zastosowanie odpowiednich kabli na obwodach zasilających;
- rezystancję izolacji;
- ciągłość żył;
- czy obwody pozostające pod napięciem są zgodne ze scenariuszem pożarowym.

Można też sporządzić odpowiednią dokumentację zdjęciową. Ponadto przeprowadzone odbiory robót ulegających zakryciu powinny być wpisywane do dziennika budowy.

6. Elementy podlegające odbiorom końcowym

Po wykonaniu wszystkich elementów instalacji pożarowej należy dokonać ich szczegółowego końcowego odbioru. Szczególną uwagę należy zwrócić na:

- Zgodność wykonania instalacji z projektem;
- Zgodność wykonania instalacji z przewidywanym scenariuszem pożarowym;
- Prawdliwość współdziałania wszystkich elementów (zarówno z branży elektrycznej, jak i innych);
- Prawdliwość podawanych komunikatów dźwiękowych (szczególnie, czy odpowiednie komunikaty podawane są w odpowiednich strefach pożarowych);
- Prawdliwość reakcji wszystkich urządzeń na sygnały sterowania z centrali pożarowej (zgodnie z matrycą sterowań);
- Prawdliwość komunikatów spływających do centrali pożarowej;
- Prawdliwość oznakowania wszystkich urządzeń (w tym naniesienia symboli na moduły znajdujące się w pętach

fot. Paweł Gąsiorowicz

Fot. 4. Konwencjonalna optyczna czujka dymu

SAP). Oznakowanie powinno być zgodne z oznakowaniem zastosowanym w projekcie.

Po dokonaniu wszystkich powyższych sprawdzeń należy sporządzić i skompletować dokumenty, do których zaliczymy:

- odpowiednie protokoły pomiarowe;
- odpowiednie protokoły z uruchomień i sprawdzeń poszczególnych elementów systemu;
- protokoły o prawidłowym współdziałaniu różnych systemów współpracujących z SAP;
- protokoły z wcześniej przeprowadzonych czynności;
- aprobaty techniczne, certyfikaty, deklaracje zgodności urządzeń przeciwpożarowych zamontowanych w obiekcie;
- oświadczenie wykonawcy o prawidłowym współdziałaniu wszystkich systemów i urządzeń oraz wykonaniu ich zgodnie z dokumentacją.

Ponadto do dokumentacji powykonawczej można załączyć: zdjęcia, wstępne protokoły pomiarowe, atesty, instrukcje, gwarancje itp., rysunki i opisy.

Całość procesu inwestycyjnego kończy się odbiorem PSP.

7. Odbiór realizowany przez Państwową Straż Pożarną

Na zakończenie procesu inwestycyjnego należy dokonać odbioru obiektu przez Państwową Straż Pożarną. Powinno to nastąpić po pomyślnym dokonaniu odbioru przez inspektora nadzoru budowlanego. Zgłoszenie gotowości do odbioru do odpowiedniej jednostki PSP powinno być zgodne z zapisami Prawa budowlanego. Należy skompletować odpowiednie dokumenty w kolejności zgodnej z wymaganymi przepisami. Najczęściej na stronach internetowych odpowiednich jednostek PSP znajdują się wykazy ułatwiające tę czynność.

Kolejną czynnością jest dokonanie odbioru na budowie przez wskazaną osobę wyznaczoną do tego celu przez komendanta

odpowiedniej jednostki PSP. Po zapoznaniu się ze złożoną dokumentacją, dokonaniu oględzin i sprawdzeń Państwowa Straż Pożarna zajmuje stosowne stanowisko w zakresie stwierdzenia, czy w oddawanym do użytku obiekcie zostały spełnione wymagania przeciwpożarowe oraz czy sprzęt, środki gaśnicze, instalacje i systemy zapewniają skuteczną ochronę przeciwpożarową.

Po tych czynnościach można zgłosić inwestycję do odpowiedniego (terenowego) Państwowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego, by otrzymać stosowne pozwolenie na użytkowanie.

Paweł Gąsiorowicz

Literatura

1. Ustawa z dnia 10 kwietnia 1977 r. – Prawo energetyczne (Dz.U. 2012 poz. 1059) z późn. zm.
2. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz.U. 2013 poz. 1409) z późn. zm.
3. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (tekst jednolity [dalej: t.j.] Dz.U. 2009 nr 178 poz. 1380) z późn. zm.
4. Ustawa z dnia 19 lutego 2010 r. o zmianie ustawy o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. 2010 nr 57 poz. 353).
5. Ustawa z dnia 15 grudnia 2011 r. zmieniająca ustawę o zmianie ustawy o ochronie przeciwpożarowej oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2011 nr 288 poz. 1688).
6. Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 15 października 2009 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. 2009 nr 178 poz. 1380).
7. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. 2010 nr 109 poz. 719).
8. Ustawa z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorcze technicznym (Dz.U. 2000 nr 122 poz. 1321) z późn. zm.
9. Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (t.j. Dz.U. 1998 nr 21 poz. 94) z późn. zm.
10. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 28 marca 2013 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy urządzeniach energetycznych (Dz.U. 2013 nr 0 poz. 492) – data wejścia w życie: 24.10.2013 r.
11. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 grudnia 2012 r. w sprawie rodzajów urządzeń technicznych podlegających dozorowi technicznemu (Dz.U. 2012 nr 0 poz. 1468).
12. Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (t.j. Dz.U. 2010 nr 138 poz. 935).
13. Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy Dz.U. 2007 nr 89 poz. 589 (t.j. Dz.U. 2012 poz. 404) z późn. zm.
14. Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych Dz.U. 2004 nr 19 poz. 177 (t.j. Dz.U. 2013 poz. 907) z późn. zm.
15. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. 2002 nr 75 poz. 690) z późn. zm.
16. Rozporządzenie Ministra Łączności z dnia 21 kwietnia 1995 r. w sprawie warunków technicznych zasilania energią elektryczną obiektów budowlanych łączności (Dz.U. 1995 nr 50 poz. 271).
17. Wytyczne Instytutu Techniki Budowlanej – Warunki Techniczne Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych.
18. PN-HD 60364 Instalacje elektryczne niskiego napięcia (seria norm).
19. PN-EN 61936-1 Instalacje elektroenergetyczne prądu przemiennego o napięciu wyższym od 1 kV.
20. PN-B-0285 Ochrona przeciwpożarowa budynków – Obliczanie gęstości obciążenia i ogniowego oraz wyznaczanie względnego czasu trwania pożaru.
21. PN-B-02855:1988 Ochrona przeciwpożarowa budynków – Metoda badania wydzielania toksycznych produktów rozkładu i spalania materiałów.
22. PN-B-2867:1990 Ochrona przeciwpożarowa budynków – Metoda badania stopnia rozprzestrzeniania ognia przez ściany (w zakresie części dotyczącej ścian zewnętrznych przy działaniu ognia od strony elewacji).
23. PN-EN 13501-1+A1: 2010 Klasyfikacja ogniowa wyrobów budowlanych i elementów budynków – Część 1: Klasyfikacja na podstawie badań reakcji na ogień.
24. PN-EN 13501-2+A1: 2010 Klasyfikacja ogniowa wyrobów budowlanych i elementów budynków – Część 2: Klasyfikacja na podstawie badań odporności ogniowej, z wyłączeniem instalacji wentylacyjnej.
25. PN-EN 13501-3+A1: 2010 Klasyfikacja ogniowa wyrobów budowlanych i elementów budynków – Część 3: Klasyfikacja na podstawie badań odporności ogniowej wyrobów i elementów stosowanych w instalacjach użytkowych w budynkach: ognioodpornych przewodów wentylacyjnych i przeciwpożarowych klap odcinających.
26. PN-EN 13501-4+A1: 2010 Klasyfikacja ogniowa wyrobów budowlanych i elementów budynków – Część 4: Klasyfikacja na podstawie wyników badań odporności ogniowej elementów systemów kontroli rozprzestrzeniania dymu.
27. PN-N-01256-02:1992 Znaki bezpieczeństwa – Ewakuacja.
28. PN-N-01256-5:1998 Znaki bezpieczeństwa – Zasady umieszczania znaków bezpieczeństwa na drogach ewakuacyjnych i drogach pożarowych.

Sukcesy naszych kolegów

9 grudnia 2016 r. odbyło się uroczyste wręczenie nagród i wyróżnień laureatom 44. edycji **Ogólnopolskiego Konkursu Poprawy Warunków Pracy**. Celem konkursu było wyróżnianie tych rozwiązań technicznych i organizacyjnych, a także opracowań naukowych, których zastosowanie przyczyniło się do poprawy warunków pracy. Konkurs promuje także projekty edukacyjne i popularyzujące tematykę bezpieczeństwa oraz ochrony człowieka w środowisku pracy. W tym roku do konkursu wpłynęły 63 zgłoszenia. Przyznano 11 nagród i 16 wyróżnień oraz dodatkowo 2 nagrody KRUS. W kategorii A – Rozwiązania techniczne i technologiczne – wyróżnienie otrzymał m.in. pomysł „**Nowy sposób rozwiązania konstrukcyjnego rusztowania wewnątrz kotła na blokach nr 3,4,5,6 podczas wdrażania projektu instalacji mocznika dla układu SNCR**” autorstwa **Krzysztofa Lesiakowskiego i Przemysława Płuciennika** (członkowie ŁOIIB) oraz **Mirosława Adamusa i Krzysztofa Mariankowskiego**. Gratulujemy!

Wielka płyta

Wielkie nadzieje, niespełnione oczekiwania

Od największej nawet brzydoty i bałaganu gorszy jest fałszywy ład, wprowadzany bez poszanowania lub kosztem prawdziwego porządku miasta, które walczy o przetrwanie i poszanowanie.¹

Prefabrykacja była od dawna marzeniem modernistycznych architektów, zwłaszcza w Europie, a amerykańscy projektanci i budowniczowie już od początku lat dwudziestych XX wieku pragnęli wykorzystać standaryzowane metody produkcji modelu T. Forda w budownictwie mieszkaniowym.

Za „ojca” idei prefabrykacji betonowej można uznać Le Corbusiera i przedstawioną przez niego w 1914 roku koncepcję budynku Dom-ino. Wprawdzie na podstawie tego projektu nigdy nie powstała żadna realizacja, lecz idea wykorzystania powtarzalnych elementów żelbetowych stała się inspiracją dla wielu projektantów.

Prototypowe, wykonane z prefabrykatów domy powstały po pierwszej wojnie światowej w Holandii. Eksperymentalne budynki wzniesiono w 1923 w berlińskiej dzielnicy Lichtenberg, we Francji i Szwecji. Na masową skalę prefabrykację w budownictwie stosowano w ZSRR, skąd po II wojnie światowej technologia ta została przeniesiona do krajów bloku wschodniego.

W Polsce pierwsza wytwórnia produkująca na skalę przemysłową elementy prefabrykowane powstała w 1897 w Białych Błotach. Co ciekawe, zakład ten jest czynny i produkuje elementy z betonu sprężonego do dnia dzisiejszego!

Wszystkie te eksperymenty i poszukiwania tańszych sposobów budowania miały na celu zaspokojenie elementarnych potrzeb mieszkaniowych mniej zamożnych lub uboższych warstw spo-

łecznych. Paradoksalnie udało się to po części w powojennej Polsce, której rząd, złożony głównie z prostych ludzi, podjął działania, by ulżyć losowi prostych ludzi. Jednym z nich było zapewnienie im dachu nad głową i ludzkie, cywilizowane warunki mieszkaniowe. W celu przyspieszenia tempa odbudowy w zrujnowanej i wyniszczonej II wojną Polsce ówczesne władze postanowiły zastąpić tradycyjne budownictwo wznoszeniem budynków, głównie mieszkalnych, z prefabrykatów – tzw. wielkiej płyty, nie przywiązując zbytniej uwagi do jakości. I choć kadry zarządzające powojennej Polski mentalnie nie były przygotowane na nowoczesność, a ich wykształcenie często pozostawiało wiele do życzenia, kolejny „plan pięcioletni” musiał się udać.

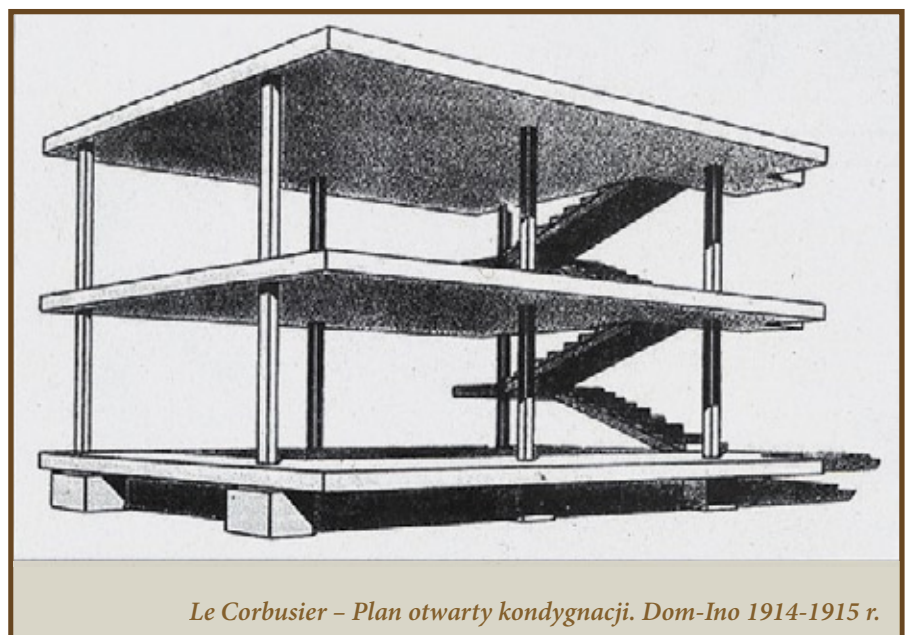
W roku 1980 udział budownictwa wielkopłytkowego wynosił 78,3% (sic!), ale już od roku 1983 zaczął następować spadek (71,5%), co nie zmieniło faktu, że budownictwo mieszkaniowe – głównie spółdzielcze – w Łodzi było do roku 1989 realizowane wyłącznie metodą wielkopłytkową. Od roku 1945 do 1989

wybudowano w naszym mieście 600 tysięcy izb, co stanowiło około 200 tysięcy mieszkań. W okresie największego szczytu budowlanego oddawano do użytku 10 tysięcy mieszkań! Dzisiaj wynik nie do osiągnięcia.

Wielka płyta w Łodzi

W Łodzi dominowały dwa systemy budownictwa wielkopłytkowego: założony w 1961 roku zakład „Dąbrowa 78”, który w opinii ówczesnego Architekta Miasta pod względem prostoty rozwiązań i czystości funkcji dorównywał najlepszym rozwiązaniom w skali kraju – pełna rozkładowość mieszkań, doświetlenie kuchni (sic!), od M-3 osobna łazienka i WC. Wysokość kondygnacji nadziemnych – 2,8 m, piwnic – 2,5 m. Wybudowane osiedla to Dąbrowa, Zarzew, Czerwony Rynek, Chojny-Zatorze oraz Widzew-Wschód.

Zakład Dąbrowa miał produkować 4600 izb rocznie. Żeby to osiągnąć, przyspieszano dojrzewanie betonu w temperaturze 80-98°C w czasie od

Le Corbusier – Plan otwarty kondygnacji. Dom-ino 1914-1915 r.

8,5 do 13,5 godziny. Niejednokrotnie na budowy wyjeżdżały jeszcze gorące elementy. System Dąbrowa został uznany za bardziej ekonomiczny i bardziej efektywny, charakteryzujący się niższym stopniem uprzemysłowienia, wykorzystującym elementy prefabrykowane z wytwórni poligonowej. Były to jednak elementy dostarczane na plac budowy w stanie surowym (niewykończonym).

Drugi to system „szczeciński” – importowana z dawnego ZSRR technologia zaprojektowana w Instytucie GIPROMASZ, stacjonarna fabryka o wysokim jak na tamte czasy stopniu uprzemysłowienia, adaptowana na polskie potrzeby przez szczeciński Miastoprojekt.

W Łodzi, w Łódzkim Kombinacie Budowy Domów, później – Łódzkim Kombinacie Budowlanym Zachód, z elementów wyprodukowanych w tej technologii wybudowano osiedla Retkinia (80 tysięcy mieszkańców) i Radogoszcz. Dla tego systemu charakterystyczne były prekursorskie w skali kraju rozwiązania kabin sanitarnych, jako przestrzenne elementy prefabrykowane w całości i całkowicie wykończone i wyposażone. Również elementy zewnętrzne – ściany – były dostarczane na budowę w stanie wykończonym. Wysokość mieszkań była identyczna jak w systemie Dąbrowa – 2,8 i 2,5 m.

Systemy te były porównywalne pod względem pracochłonności. W zakresie walorów użytkowych mieszkań po wprowadzeniu najnowszej mutacji systemu „Dąbrowa 78” oba rozwiązania prezentowały się w miarę jednakowo. Można więc przypuszczać, że decydującym kryterium był w tym przypadku wysoki stopień uprzemysłowienia systemu, pozwalający na ograniczenie pracochłonności robót na placu budowy i tym samym skrócenie czasu ich trwania, dzięki przeniesieniu szeregu procesów technologicznych do stacjonarnego zakładu prefabrykacji. Niestety nie przyniosło to wysokiej ekonomicznej efektywności tego systemu.

Przyczyny upadku idei

Żeby pójść naprzód i rozważyć, czym może być miasto, musimy przyjrzyć się wielu jego wizjom od początku masowej urbanizacji, która cechuje nasze stulecie. Jakie wysuwano propozycje? Czy zostały sprawdzone w praktyce, a jeśli tak, jakie wyciągnęliśmy wnioski? Jakimi wartościami kierowali się ich autorzy i w jakim stopniu zmieniło się samo społeczeństwo w toku sagi dwudziestowiecznej urbanistyki? Moshe Safdie, 1997²

Po wielu latach stosowania technologii wielkopłytywnej, opartej na produkcji elementów w fabrykach domów – kombinatach, okazało się, że technologia ta nie jest jednoznacznie konkurencyjna w stosunku do innych technologii (metod) uprzemysłowionych – wielkoblokowej, monolitycznej, szkieletowej, a nawet do tradycyjnej! Ogromne wydatki poniesione na stworzenie kombinatów budowlanych dla budownictwa wielkopłytyowego – sto sześćdziesiąt dużych wytwórni prefabrykatów na terenie kraju – nie przyniosły efektu w postaci rozwiązania najpilniejszych problemów mieszkaniowych.

Spowodował to między innymi kryzys ekonomiczny początku lat osiemdziesiątych, którego następstwem było zmniejszenie rozmiarów budownictwa mieszkaniowego w porównaniu do końca poprzedniej dekady. W Łodzi najlepsze efekty osiągnięto w latach 1976-1980.

Podjęcie na początku lat siedemdziesiątych decyzji o intensyfikacji uprzemysłowienia budownictwa mieszkaniowego w oparciu o fabryki domów podyktowane było ówczesną sytuacją społeczno-gospodarczą, wskazującą na konieczność szybkiego rozwiązania nabrzmiałego problemu zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych.

W wyborze dróg prowadzących do tego celu popełniono jednak szereg błędów, które doprowadziły do ukształtowania się niekorzystnej monokultury wielkopłytywnej. Wylimitowano lub znacznie ograniczono udział innych technologii budownictwa, a właściwego efektu w postaci

zaspokojenia choćby najpilniejszych potrzeb społecznych nie osiągnięto. Trzeba przyznać, że zastosowanie systemów wielkopłytowych, bazujących na fabrykach domów, pozwoliło na znaczne skrócenie cykli realizacji robót na placu budowy. Efekt ten został jednak okupiony ogromnym wysiłkiem inwestycyjnym, powodując jednocześnie nieproporcjonalnie duży wzrost zużycia czynników produkcji budowlanej. Na przykład w zakresie materiałochłonności nadmierne zużycie cementu w celu uzyskania odpowiedniej wytrzymałości betonu wynikało z jego niskiej jakości i dużej zawartości piasku w kruszywie. Duża materiałochłonność systemów wielkopłytowych wynikała także z tego, że technologia ta niejako w założeniach charakteryzowała się marnotrawstwem betonu i stali, ponieważ w konstrukcji budynków mieszkalnych ich wytrzymałość wykorzystywana była średnio w 20-30%. Z wymienionych powodów, jak również z powodu złej jakości używanych materiałów – cement z domieszkami pyłów z elektrociepłowni, niskiej jakości stal oraz kruszywo, a tym samym wyprodukowane coraz gorsze prefabrykaty – stopniowo rezygnowano z tego sposobu budowania. Fabryki-kombinaty produkujące elementy coraz gorszej jakości upadły i powrócono do wznoszenia ścian metodami tradycyjnymi lub w technologii żelbetu.

Innym powodem był fakt, że wyczerpała się formuła osiedli molochów – w Łodzi Retkinia, Teofilów, Widzew, a w Warszawie na przykład Ursynów. To ostatnie osiedle w założeniach projektowych było na owe czasy nowatorskie i nowoczesne. Przedstawiano je na wydziałach architektury jako wzór godny naśladowania. Jednak efekt końcowy we wszystkich wymienionych przypadkach pozostawia wiele do życzenia.

Kiedy sny o architekturze się spełniają, zawsze pojawiają się nieprzewidziane konsekwencje.³ W rezultacie budownictwo mieszkaniowe stało się w obliczu wielu problemów limitujących rozmiary możliwych do uzyskania efektów użytkowych – głównie materiałowych, trans-

portowych i energetycznych. Problem zatrudnienia był pozorny, gdyż wynikał przede wszystkim z ogólnie niskiej wydajności pracy, jaką notowano wówczas w budownictwie mieszkaniowym, niższą w porównaniu z drugą połową lat siedemdziesiątych. Brakowało chętnych do pracy w budownictwie. Aby zapełnić tę lukę, na łódzkie budowy dowożono tak zwanych chłoporobotników z okolicznych wsi i miast. W większości bez przygotowania zawodowego.

Inżynierowie zaczęli dostrzegać konieczność powrotu do technologii, których stosowanie w tych latach zostało ograniczone jako niezgodnych z obowiązującą doktryną. Dotyczyło to nowoczesnego, uprzemysłowionego budownictwa szkieletowego oraz technologii monolitycznej. Zaczęto zwracać uwagę na fakt, że w ośrodkach o niewielkim nasyceniu budownictwa mieszkaniowego ma uzasadnienie stosowanie udoskonalonej technologii tradycyjnej o wyższym stopniu uprzemysłowienia, która pozwalała na szerokie stosowanie surowców i materiałów lokalnych. Ostatnio zaczyna to być znów modne. Mówi się o tym i pisze, choćby w kontekście ekologicznego ich wykorzystywania.

Jednak ze względu na rozbudowaną bazę prefabrykacji, a także w związku z ogromnymi, wciąż niezaspokojonymi potrzebami mieszkaniowymi, pilną sprawą stało się również doskonalenie systemów wielkopłytowych. Przeprowadzane analizy zaczęły podawać w wątpliwość celowość rozwijania systemów o najwyższym stopniu uprzemysłowienia, bowiem te okazały się najbardziej materiałochłonne, kapitałochłonne oraz energochłonne, a co za tym idzie – wiązały się z wysokimi kosztami realizacji.

Udowodniano, że nie jest racjonalne rozbudowywanie kosztownej bazy prefabrykacji jedynie po to, by produkować elementy konstrukcyjne o prostych przekrojach i niewysokich parametrach jakościowych. Efektywna prefabrykacja może mieć uzasadnienie jedynie wówczas, gdy zostają jednocześnie zapewnione: zmniejszenie ciężaru konstrukcji, pełne

wykorzystanie właściwości użytych materiałów, wprowadzenie złożonych i racjonalnych form elementów.

Łódzcy inżynierowie zadawali sobie pytanie, dlaczego uznano za wiodący system szczeciński, charakteryzujący się dużą rozrzutnością materiałową, kapitałochłonnością i wysokimi kosztami produkcji, skoro

lokalny system „Dąbrowa” dawał o wiele większe efekty produkcyjne.

Co dalej?

Co ciekawe, gdy w Polsce zabierano się do zabudowywania blokami przedmieść czy nawet wsi, w Stanach Zjednoczonych

Burzenie osiedla

Wielka płyta z wykończeniem
fabrycznym i mieszkańców

dały się słyszeć pierwsze głosy nawołujące do protestu przeciwko takim formom budowania.

Rewaloryzacja zabudowy miejskiej i przenoszenie budownictwa mieszkaniowego na peryferia miast (szczególnie według pomysłu Le Corbusiera) okazała się szalenie kosztownym fiaskiem. Najśłynniejsze osiedla zostały zburzone – w najbardziej spektakularny sposób Pruitt-Igoe (33 dziesięciopiętrowe bloki w Saint Louis zaprojektowane w latach 1950-1956 przez Minoru Yamasaki) wysadzone w powietrze w 1972 roku,

a także Robert Taylor Homes w Chicago w 1998 roku⁴.

W naszych realiach jest to nieuzasadnione, ba! – wręcz niemożliwe, ze względu na fakt, iż *W Polsce deficyt mieszkań jest wciąż ogromny. Mamy niemal najmniejszą liczbę lokali na tysiąc mieszkańców UE, a dokładnie plasujemy się na przedostatnim miejscu. Średnia europejska to jest ok. 425 mieszkań na 1000 mieszkańców. My mamy ich zaledwie 360. Gdybyśmy chcieli dziś osiągnąć europejską średnią to musielibyśmy mieć dodatkowo 3 mln mieszkań. Tymczasem rocznie produkujemy ich 150 tys. sztuk we wszystkich segmentach. NPM⁵ zakłada, że w Polsce osiągniemy średnią europejską w 2030 roku. Aby móc to zrealizować, musielibyśmy przez najbliższe 14 lat produkować po 214 tys. mieszkań rocznie. To wzrost o blisko 70 tys. w stosunku do obecnej podaży zarówno budownictwa indywidualnego jednorodzinnego, jak i realizowanego przez pozostałych graczy rynku mieszkaniowego (deweloperów, spółdzielnie, TBS itp.). Tyle, ile dzisiaj produkuje cała branża deweloperska w Polsce. Aby w ogóle marzyć o tym tempie, rząd musi zakładać istotne zwiększenie produkcji przez wolny rynek – w tym deweloperów. Samo państwo chce zaś budować mieszkania w segmencie wspomaganym, choć trudno bę-*

dzie osiągnąć tam – przy zaplanowanych na ten cel środkach – jakieś spektakularne liczby. Na to wszystko potrzebne jest przecież finansowanie⁶.

W Łodzi, w Polsce nie chcemy rozbić blokowisk, ani tym bardziej ich wysadzać przy pomocy materiałów wybuchowych. Mieszkańcy osiedli na ogół je lubią, a marzenia o własnym domu z ogródkiem realizują na miejskich lub podmiejskich działkach. Wielu, mimo możliwości finansowych, nie chce z tych miejsc uciec, wyprowadzić się. Mają tu przyjaciół, najgorszą infrastrukturę, sklepy lekarzy etc. I mimo że same mieszkania często urągają współczesnym standardom technicznym, termicznym, niedostatkami wyposażenia (brak wind, przestarzałe instalacje, małe otwory okienne) na rynku wtórnym utrzymują stabilną, często wysoką ze względu na lokalizację cenę.

Eksperymentu z wielką płytą na skalę lat 70. i początku 80. nie da się powtórzyć – w czterech milionach mieszkań w kraju mieszka około 12 milionów Polaków. I ze względu na bylejakość, niski standard wykonania i ciasnotę na pewno nie warto. Choć trzeba przyznać, że liczba oddawanych do użytku lokali w prefabrykowanych budynkach była imponująca.

Z tego też powodu, przy tak znaczącym deficycie mieszkań może warto zastanowić się nad przywróceniem do łask, choćby częściowym, i oczywiście dostosowanym do współczesnych wymogów i parametrów technicznych, systemu prefabrykacji elementów, które mogłyby zostać wykorzystane do szybkiego i ekologicznego wznoszenia budynków.

Mariusz Gaworczyk

KONKURS

imienia profesora Władysława Kuczyńskiego

EDYCJA 2017

na najlepszą pracę dyplomową inżynierską i magisterską wykonaną na Wydziale Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska PŁ.

Organizatorzy: Oddział Łódzki Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa, Wydział Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska Politechniki Łódzkiej, Łódzka Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa

Nagrody: I stopnia, II stopnia, III stopnia, wyróżnienie

Do konkursu mogą być zgłoszone prace dyplomowe obronione do 31 marca 2017 r.

Termin składania prac: do 30 kwietnia 2017 r.

Zgłoszenie można wystać na adres: marek.sitnicki@p.lodz.pl

Pracę należy złożyć do: dr. inż. Marka Sitnickiego – przewodniczącego Koła PZITB przy PŁ (pok. 249)

Regulamin konkursu i szczegółowe informacje na: www.pzitb.lodz.pl

¹ Wade Graham, *Miasta wyśnione. Siedem wizji urbanistycznych, które kształtują nasz świat*, Karakter, Kraków 2016, s. 185.

² Tamże, s. 5.

³ Tamże, s. 7.

⁴ Tamże, s. 134.

⁵ Narodowy Program Mieszkaniowy.

⁶ *Kongresowy dialog o rozwoju mieszkalnictwa*, [w:] „Zawód: Architekt” Nr 52 wrzesień/październik 2016, str. 67.

Budowniczości Łodzi

Dawid Landé – nestor architektury łódzkiej

Urodził się w kwietniu 1868 roku w Łodzi. Jak większość dzieci ówczesnych elit łódzkich ukończył Wyższą Szkołę Rzemieślniczą. Nie wiadomo czy wybraną specjalizacją Landégo było tkactwo, farbiarstwo czy inne rzemiosło związane z Łodzią, czy już wtedy miał zamiłowanie do budownictwa i architektury. Niewątpliwie, zdobyte wykształcenie pozwoliło mu kontynuować naukę w petersburskim Instytucie Inżynierów Cywilnych (1886-1891). Podczas studiów chorował na „ostry katar” – przypadłość wywołaną wilgotnym klimatem panującym nad Zatoką Fińską.

Po studiach odbył dwuletnią praktykę zawodową w berlińskim biurze architektonicznym „Kayser & Grossheim”. W roku 1893 wrócił na stałe do Łodzi i rozpoczął działalność zawodową. Zdobyte wykształcenie i praktyka przyniosły mu szybko uznanie u inwestorów i w środowisku zawodowym.

W roku 1898 uzyskał wyróżnienie w międzynarodowym konkursie na projekt łódzkiej archikatedry. Rok później przedstawił projekt nowego łódzkiego ratusza. Projekt archikatedry i ratusza pozostały „na papierze”, ale kolejne – pocztę przy ul. Tuwima (adaptacja rosyjskiego projektu) i Bank Państwa przy al. Kościuszki – zrealizowano. Oba budynki do dziś są ozdobą Łodzi.

Landé przyczynił się do wprowadzenia nowych technologii w budownictwie. W roku 1899 według jego projektu zrealizowany został strop żelbetowy w fabryce Kunitzera. Ten system budowania zaprezentował w ramach wykładu w Łódzkim Stowarzyszeniu Techników.

Niestety, nie zachowały się żadne informacje dotyczące życia prywatnego architekta. Z zachowanego zdjęcia spogląda na nas dojrzały mężczyzna z lekko przeczczonymi włosami, i „pod wążem”.

Wydaje się, że się uśmiecha. Sądząc po zamiłowaniu do barokowych form w architekturze można sądzić, że Dawid Landé lubił rozmach i bogactwo form. Z pewnością miał i cenił rodzinę i przyjaciół.

Po blisko 25-letniej praktyce zawodowej pozostawił po sobie trwały ślad w postaci licznych i znaczących budynków, które powstały w Łodzi i Warszawie. W Łodzi m.in.: kamienicę Mieczysława Pinkusa i Jakuba Lende przy al. Kościuszki 1, luksusową neorokokową kamienicę przy al. Kościuszki 21 (Kamienica Nissena Rosenbluma), budowle przy ul. Piotrkowskiej pod numerami: 12 (róg Rewolucji 1905, dawniej Południowej – kamienicę Dawida Sendrowicza) oraz 35, 53, 56, 85, 123, 126; Grand Hotel przy ul. Piotrkowskiej 72, według projektu Hilarego Majewskiego i Dawida Landego, Bank Gospodarstwa Krajowego w Łodzi przy al. Kościuszki 63. W Warszawie m.in.: luksusową kamienicę Maurycego Spokornego zlokalizowaną u zbiegu Alej Ujazdowskich i ul. Fryderyka Chopina (nie istnieje) z kanalizacją, wodociągami i ogrodem na dachu, która uznana została

za jedną z najważniejszych budowli secesyjnych w Polsce.

Po odzyskaniu niepodległości Landemu, jako uznanemu autorytetowi w dziedzinie architektury, powierzono udział w pracach jury konkursu na projekt Domu Ludowego w Łodzi (1925 r.), rozstrzygał w konkursie na szpital Czerwonego Krzyża w Łodzi (1927 r.) i w konkursie na rozwiązanie urbanistyczne osiedla na Polesiu Konstantynowskim – Osiedle im. Józefa Montwiłła-Mireckiego (1928 r.).

Zmarł 10 września 1928 r. w Karłowych Warach. Pochowany został na cmentarzu żydowskim w Łodzi przy ul. Brackiej.

Wojciech Walter, architekt IARP

Na podstawie: Krzysztof Stefański, *Ludzie, którzy zbudowali Łódź*, Łódź 2009.

Dawny Bank Państwa w Łodzi (al. Kościuszki 14)

foto. Jacek Szabela

Jubileusz 60-lecia Wydziału

Na mocy Zarządzenia Ministra Szkolnictwa Wyższego z 18 grudnia 1956 r. w sprawie zmian organizacyjnych w Politechnice Łódzkiej 1 października 1956 r. został utworzony Wydział Budownictwa Lądowego. Na pierwszym semestrze studiowały wówczas 73 osoby (279 w trybie wieczorowym), a pierwszym dziekanem Wydziału był prof. Władysław Kuczyński. 60 lat później, 2 grudnia 2016 r. w Audytorium B11 przy al. Politechniki 6 w Łodzi odbyły się uroczyste obchody jubileuszu Wydziału Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska Politechniki Łódzkiej (WBAIŚ).

Uroczystość rozpoczęła się od nadania Bibliotece Wydziałowej imienia doc. dr. hab. inż. arch. Jerzego Samujłły, twórcy kierunku architektura i urbanistyka na PŁ. Ten punkt programu obchodów uświetniła swoją obecnością żona zmarłego profesora, dr inż. Hanna Samujłło, a jego sylwetkę przybliżyła doc. dr inż. arch. Elżbieta Muszyńska.

Dalszą część uroczystości poprowadził dziekan WBAIŚ dr hab. inż. Marek Lefik, prof. PŁ, który przedstawił rys historyczny Wydziału i sylwetki kolejnych dziekanów. O historii Wydziału i jego osiągnięciach opowiadał też film zaprezentowany w trakcie uroczystości, przygotowany przez Centrum Multimedialne PŁ.

Ważnym punktem programu uroczystości było wręczenie przez prof. Stanisława Bieleckiego – rektora PŁ w minionych dwóch kadencjach, Medalii Honorowych osobom zasłużonym dla Wydziału. Wśród uhonorowanych medalami znaleźli się: dziekani Wydziału; zasłużeni pracownicy; działacze organizacji inżynierskich i gospodarczych wspierających Wydział, w tym: Jacek Szer – Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego, Andrzej Roch Dobrucki – prezes KR PIIB, Zbigniew Grabowski – były prezes KR PIIB, Barbara Malec – przewodnicząca Rady ŁOIIB i Jadwiga Kaczorowska – prezes Regionalnej Izby Budownictwa w Łodzi; przedstawiciele przedsiębiorstw wspierających Wydział oraz pracownicy administracji Wydziału, a także absol-

wenci pierwszych lat Wydziału, w tym przewodnicząca Rady Programowej Wydawnictw ŁOIIB dr inż. Danuta Ulańska.

Obchody Jubileuszu uświetnił okolicznościowym wykładem prof. Wojciech Radomski, mostowiec związany z ośrodkami naukowymi w Warszawie i Łodzi, który w interesujący i dowcipny sposób zarysował historię Wydziału.

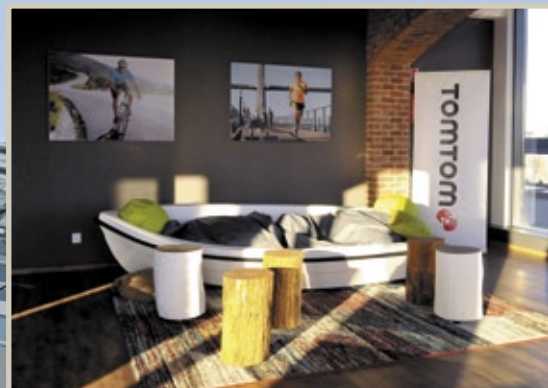
Na koniec uczestnicy wysłuchali koncertu Akademickiego Chóru Politechniki Łódzkiej, który zakończył swój występ humorystycznym akcentem w postaci utworu „Bob budowniczy”, a także wysłuchali fragmentów listów gratulacyjnych, po czym udali się na poczęstunek i wspomnieniowe rozmowy.

W spotkaniu wzięli udział znamienici goście, w tym przedstawiciele władz miasta i województwa oraz władz uczelni, dotychczasowi dziekani Wydziału, pracownicy naukowo-dydaktyczni, administracyjni i techniczni, dziekani wydziałów budownictwa innych uczelni technicznych, przedstawiciele samorządów zawodowych, stowarzyszeń naukowo-technicznych, organizacji inżynierskich i gospodarczych, firm budowlanych oraz pierwsi absolwenci Wydziału. Nasz samorząd zawodowy podczas obchodów reprezentowali m.in.: Danuta Gawęcka – sekretarz Krajowej Rady PIIB oraz przedstawiciele Rady ŁOIIB – Barbara Malec, Agnieszka Jońca, Cezary Wójcik i Jan Wójt.

Monika Grabarczyk

foto. Jacek Szabela

AGRAF

Łódź, ul. Żeromskiego 94b/94c

Budynek biurowo-usługowy (AGRAF) z garażem podziemnym to siedziba firmy TomTom – Łódź jest strategicznym ośrodkiem tworzenia map oraz technologii geolokalizacyjnych tej firmy.

Budowa gmachu rozpoczęła się w pierwszym kwartale 2015 r., a zakończyła się w drugim półroczu 2016 r. Inwestycja obejmowała budowę 6-kondygnacyjnego biurowca klasy A, który jest kolejnym etapem centrum biurowego, do którego należy zaadaptowana na biura zabytkowa fabryka zbudowana w latach 1911-1912. Powierzchnia całkowita budynku to 3600 m².

Elewacja budynku nawiązuje do architektury łódzkich fabryk, pokryta jest m.in. czerwoną cegłą i czarnymi przeszkleniami.

Inwestorem budynku jest firma ABX Sp. z o.o. Generalnym projektantem była firma AGHAYEV Pracownia Projektowa

Farid Agajew, a generalnym wykonawcą robót budowlanych Zakład Ogólnobudowlany Dariusz Więckowski. Instalacje ciepła i klimatyzacji oraz elektryczne i sieci strukturalne wykonało Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe ELSAN Sp. z o.o. Łódź ul. Wersalska 47/75, natomiast instalację wentylacji – Ventra-Clima sp. z o.o. Kierownikiem budowy był Piotr Szaćłowski.

Autorami projektów branżowych byli: AGHAYEV Pracownia Projektowa Farid Agajew (architektura), Zdzisław Jaźwiec Usługi Projektowe i Nadzór Budowlany (konstrukcja), Pracownia Projektowa LUKSAN Łukasz Grzymcki (instalacje wod-kan), Pracownia Projektowa „GOOD-PROJECT” – Paweł Czyżyk (instalacja wentylacji i klimatyzacji), SQ-PROJEKT Tomasz Wójcikiewicz (instalacja CO), ELPRO Usługi Projektowe Jacek Frydrysiak (instalacje elektryczne), inż. Wiesława Ptaszek (projekt drogowy i terenów utwardzonych).

Dworzec Łódź Fabryczna

Założenia i realizacja

Jak już wszystkim wiadomo, największa budowa w Łodzi dobiegła końca. Dworzec Łódź Fabryczna oddano w grudniu do użytkowania. Przez prasę fachową i mniej fachową przewinęło się wiele opinii za i przeciw. Wiele razy dworzec chwalono, ale też wytykano wiele błędów. Wydaje się jednak, że oceny krytyczne wynikały głównie z niezajomości założeń, jakie stały się fundamentem dla rozpoczęcia tej inwestycji.

Jakie są więc te założenia? Po pierwsze, dworzec miał umożliwić bezpośredni transport pasażerów do ścisłego centrum Łodzi. Po drugie, dworzec i związana z nim kompletna przebudowa infrastruktury miały stać się zaczynem do odnowy centrum Łodzi. A po trzecie, dworzec ma być docelowo stacją przelotową na trasie kolei aglomeracyjnej, ale przede wszystkim na trasie Kolei Dużych Prędkości w relacji Warszawa-Poznań. Czy więc, znając te założenia, ocena ta powinna być krytyczna?

1. Umożliwienie bezpośredniego transportu pasażerów do ścisłego centrum Łodzi

Oczywiście pojawiają się jeszcze drobne problemy związane z komunikacją drogową. Należy jednak pamiętać, że rewolucja trwa, a inwestycje drogowe dopełniające są nadal w toku.

2. Dworzec i związana z nim kompletna przebudowa infrastruktury miały stać się zaczynem do odnowy centrum Łodzi

Już podczas realizacji dworca dookoła placu budowy zaczęły powstawać zupełnie nowe inwestycje typu biurowego. Ułatwieniem dla ich wykonawców było nawet prowadzone w tamtym czasie odwodnienie wykopu dla dworca. Dzięki niemu, inwestorzy mogli realizować wykopy, nie przejmując się zupełnie poziomem wody gruntowej. Niektóre z tych inwestycji są już prawie zrealizowane, a kilka z nich zostało już całkowicie zaprojektowanych i czeka na swoją niedaleką przyszłość. Widać wyraźnie, że łatwość komunikacji z Warszawą zachęca do inwestowania w tym obszarze. Nowe inwestycje wprowadzają zupełnie nową jakość, której do tej pory w Łodzi nie by-

O przebiegu budowy nowego dworca Łódź Fabryczna powstało wiele artykułów. My także informowaliśmy Państwa o postępach w realizacji na łamach „Kwartalnika Łódzkiego” regularnie od 2011 r. Szczegółowe informacje i materiały filmowe na ten temat można także znaleźć na stronie poświęconej budowie nowego dworca: <http://www.nlf-b2.pl/>

Zachęcamy Państwa do dyskusji i wyrażania opinii na temat tej największej inwestycji łódzkiej ostatnich lat – zarówno na łamach „Kwartalnika Łódzkiego”, jak i na Facebooku.

ło. Należy ten trend obserwować, a rolę władz miasta z całą pewnością jest temu sprzyjać. Wydaje się, że w tym przypadku planiści Nowej Łodzi Fabrycznej i rewitalizacji Łodzi wykazali się dużą dalekowzrocznością. Z całą pewnością dali nową szansę tej części miasta. Jak zostanie ona wykorzystana – czas pokaże.

3. Dworzec ma być docelowo stacją przelotową na trasie kolei aglomeracyjnej, ale przede wszystkim na trasie Kolei Dużych Prędkości w relacji Warszawa-Poznań

Oceniając stację jako obiekt infrastruktury transportowej, należy pamiętać, że jest on jeszcze nieskończoną inwestycją. Zrealizowano dopiero pierwszy etap. Choć jest on najbardziej efektywną częścią, to sam w sobie nie stanowi takiej wartości, jaką uzyska po wykonaniu tuneli. Uzyskanie pełnej operacyjności poprzez połączenia ze Stacją Żabieniec oraz Łódź Kaliska planowane jest na około 2020 r. Przetarg publiczny na wykonanie tej części infrastruktury został już ogłoszony.

Stary budynek Dworca Łódź Fabryczna (2010 r.)

fot. Jacek Szabeha

fot. Jacek Szabeha

szony. W ramach tego zadania zostaną zrealizowane dwa przystanki kolejowe w okolicy skrzyżowania ul. Zielonej i Kościuszki oraz przy ul. Ogrodowej. Dzięki temu nowego znaczenia nabiorą Wojewódzkie Koleje Aglomeracyjne. Komunikacja Centrum Łodzi z regionem na pewno będzie miała ożywczy wpływ dla gmin, których będzie dotyczyć. Zastanawiające jest, w jaki sposób zmieni to sposób postrzegania kolei jako środka komunikacji lokalnej wewnątrz naszego regionu.

Prawdziwą rewolucję może przynieść wpięcie Dworca Łódź Fabryczna w sieć kolei dużych prędkości. Wymagać to będzie budowy kolejnego tunelu pod miastem. Miejmy nadzieję, że i ta część

inwestycji nastąpi równie szybko jak ogłoszenie przetargu na tunel średnicowy kolei aglomeracyjnej.

Podsumowując, należy zaznaczyć, że oceny dworca jako inwestycji nie możemy jeszcze w pełni dokonać. Cele, które mogły zostać spełnione na tym etapie, są na najlepszej drodze do zrealizowania. Miejmy nadzieję, że kolejne etapy tej potężnej inwestycji przyniosą równe szybkie i konkretne efekty. Pozostaje nam mieć nadzieję, że ten nowy obiekt i wszystko, co w związku z nim się w Łodzi dzieje, przyniesie nam nowe atrakcyjne miejsca pracy oraz ożywczą energię do centrum stolicy naszego regionu.

Pozostaje jeszcze ocena Dworca Łódź Fabryczna jako obiektu architek-

tonicznego. Ilość i różnorodność opinii na temat formy obiektu nie pozostawia złudzeń co do jednego – obiekt zwraca uwagę i stanowi dobry punkt zaczepienia do dyskusji o jakości otaczającej nas przestrzeni. Nie wiem, czy tak krótko po oddaniu do użytkowania potrafimy już ocenić w pełni jego walor estetyczny. Myślę, że i odpowiedź na to pytanie przyniesie czas. Nie ulega jednak wątpliwości, że jako mieszkańcy województwa łódzkiego nie mamy się czego wstydzić. Pozostaje mieć nadzieję, że czas obroni formę tego obiektu, a Nowa Łódź Fabryczna stanie się jednym z symboli stolicy naszego regionu.

Łukasz Majchrzak

fot. Jacek Szabeha

fot. Jacek Szabeha

Ubezpieczenie członków PIIB

Każdy członek Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa wykonujący samodzielne funkcje techniczne w budownictwie jest ubezpieczony, a obowiązkowym ubezpieczeniem OC objęta jest odpowiedzialność cywilna inżynierów budownictwa. W związku z szeregiem pytań odnośnie do tematyki ubezpieczeń, jakie otrzymujemy, poniżej prezentujemy odpowiedzi Ubezpieczyciela. Szczegółowe informacje na temat ubezpieczeń można uzyskać na www.ubezpieczeniendlainzynierow.pl oraz pisząc na adres: inzynierowie@ag.ergohestia.pl

Wszyscy członkowie Izby płacą składkę OC, ale nie wszyscy mogą korzystać z ubezpieczenia. Jak wygląda odpowiedzialność Ergo Hestii z tytułu ubezpieczenia osób pełniących samodzielne funkcje techniczne w budownictwie, które są zatrudnione na umowę o pracę?

Z ubezpieczenia OC mogą korzystać wszyscy inżynierowie budownictwa, bez względu na formę zatrudnienia. Potwierdzają to zapisy Umowy Generalnej: „Dla ochrony ubezpieczeniowej nie będzie miał znaczenia fakt, że Ubezpieczony wykonuje samodzielne funkcje techniczne w budownictwie w ramach prowadzonej działalności gospodarczej albo umowy o pracę bądź umowy prawa cywilnego”.

Ergo Hestia jako strona Umowy Generalnej nie różnicuje ochrony ubezpieczeniowej ze względu na formę zatrudnienia, jednakże sytuacja prawna ubezpieczonej osoby wykonującej samodzielne techniczne funkcje w budownictwie jest różna w zależności od formy zatrudnienia.

Jaka jest sytuacja prawna Ubezpieczonego zatrudnionego na umowę o pracę i odpowiedzialność Ubezpieczyciela wynikająca z umowy ubezpieczenia?

W przypadku zgłoszenia roszczenia do Ubezpieczonego zatrudnionego na umowę o pracę przez pracodawcę – Ubezpieczyciel po ocenie odpowiedzialności Ubezpieczonego za powstałą szkodę i ocenie ochrony ubezpieczeniowej wypłaca odszkodowanie w wysokości szkody poniesionej przez pracodawcę, nie wyższej niż kwota trzymiesięcznego wynagrodzenia przysługującego pracownikowi w dniu wyrządzenia szkody. Wysokość trzymiesięcznego wynagrodzenia oblicza się wg metody przyjętej dla wyliczenia ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy.

W przypadku zgłoszenia roszczenia do ubezpieczonego zatrudnionego na umowę o pracę przez inną osobę niż pracodawca – Ubezpieczyciel odmawia wypłaty odszkodowania ze względu na zasady odpowiedzialności cywilnej pracownika wyrażonej w art. 120 Kodeksu pracy. Wypłata odszkodowania z polisy osoby pełniącej samodzielne funkcje techniczne w budownictwie zatrudnionej na podstawie umowy o pracę może nastąpić wyłącznie na wniosek pracodawcy.

W przypadku powództwa pracodawcy przeciwko pracownikowi o wynagrodzenie szkody w wysokości wyższej niż trzy-

krotność wynagrodzenia, Ergo Hestia świadczy pomoc prawną ubezpieczonemu w postaci:

- przystąpienia z interwencją uboczną do sporu sądowego;
- pokrycia kosztów sądowych;
- pokrycia kosztów pełnomocnika powołanego za zgodą Ergo Hestii.

W przypadku powództwa innej osoby niż pracodawca przeciwko pracownikowi o wynagrodzenie szkody, Ergo Hestia świadczy pomoc prawną ubezpieczonemu w postaci:

- przystąpienia z interwencją uboczną do sporu sądowego;
- pokrycia kosztów sądowych;
- pokrycia kosztów pełnomocnika powołanego za zgodą Ergo Hestii.

Reasumując, Ergo Hestia, ubezpieczając odpowiedzialność cywilną inżyniera budownictwa, „wstępuje” w sytuację prawną ubezpieczonego, a tym samym wypłaca odszkodowanie w granicach odpowiedzialności cywilnej ubezpieczonej osoby. Ubezpieczyciel nie ma żadnych prawnych możliwości dokonania wypłaty odszkodowania z tytułu szkód wyrządzonych przez osoby zatrudnione na umowę o pracę innym osobom niż pracodawca albo dokonania wypłaty odszkodowania powyżej odpowiedzialności cywilnej osoby ubezpieczonej. Takie postępowanie byłoby niezgodne z przepisami prawa cywilnego, administracyjnego oraz podatkowego.

Pracodawca, aby mieć zagwarantowaną wypłatę odszkodowania, na skutek błędu pracownika, w pełnej wysokości, powinien dodatkowo ubezpieczyć się od odpowiedzialności cywilnej.

Jakimi kryteriami kieruje się Ergo Hestia, podejmując decyzję o wypłacie odszkodowania bądź decyzję o odmowie wypłaty?

Kryteria, jakimi kieruje się Ergo Hestia, podejmując decyzję o wypłacie odszkodowania, dotyczą ustalenia odpowiedzialności cywilnej za powstałą szkodę i ochrony ubezpieczeniowej. Dla oceny takich elementów jak zawinione działanie lub zaniechanie, związek przyczynowy, wysokość szkody powoływani są eksperci na następujących zasadach:

- a) zawinionego działania lub zaniechania Ubezpieczonego – rozpatrywanego, w świetle art. 415 Kodeksu cywilnego oraz art. 355 Kodeksu cywilnego, jako zawinione działanie lub

- zaniechanie niezgodne z przepisami prawa, sztuką budowlaną, obowiązującym przepisami technicznymi, normami, zasadami współżycia społecznego;
- b) powstałej szkody u poszkodowanego – rozpatrywanej, w świetle art. 361 §2 Kodeksu cywilnego, jako straty, jaką poszkodowany poniósł oraz utraconych korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono;
 - c) związku przyczynowego pomiędzy działaniem lub zaniechaniem Ubezpieczonego a powstałą szkodą – rozpatrywanego w świetle art. 361 Kodeksu cywilnego jako odpowiedzialności za normalne następstwa, z którego szkoda wynikła;
 - d) przedawnienia roszczenia poszkodowanego do ubezpieczonego – rozpatrywanego w świetle przepisów Kodeksu cywilnego o przedawnieniu roszczeń;
 - e) ograniczenia odpowiedzialności Ubezpieczonego z tytułu umowy o pracę – rozpatrywanego w świetle przepisów Kodeksu pracy o odpowiedzialności materialnej pracownika za szkodę wyrządzoną pracodawcy.

Czy w sytuacjach prowadzenia postępowania, np. przed Okręgowym Sądem Dyscyplinarnym, wyrok ma wpływ na decyzję o wypłacie odszkodowania?

Nasze Towarzystwo jest zobowiązane, zgodnie z ustawą o działalności ubezpieczeniowej, podjąć działania mające na celu ustalenie stanu faktycznego zdarzenia losowego, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości świadczenia. Podejmujemy szereg działań mających na celu ustalenie odpowiedzialności, m.in. występujemy o dokumentację do Ubezpieczonego, angażujemy ekspertów.

Zakład ubezpieczeń jest prawnie zobowiązany do przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego we własnym zakresie i oczekiwanie z likwidacją szkody na orzeczenie sądu karnego bądź cywilnego jest możliwe jedynie w szczególnych przypadkach.

Stanowisko jest wydawane w oparciu o analizę całości zgromadzonego materiału. Stanowisko Sądu Dyscyplinarnego samorządu zawodowego ma znaczenie posiłkowe.

Ustawa o działalności ubezpieczeniowej narzuca graniczny termin (90 dni) na rozpatrzenie szkody i podjęcie decyzji o wypłacie odszkodowania lub odmowie jego wypłaty. Jeżeli orzeczenie Sądu Dyscyplinarnego zostanie dostarczone w tym terminie, to może być potraktowane jako dokument dowodowy.

Jakich rzeczoznawców powołuje Ergo Hestia do oceny stanu faktycznego? Czy osoba, z której ubezpieczenia ma być wypłacone odszkodowanie, może powołać własnych rzeczoznawców?

Ergo Hestia powołuje własnych rzeczoznawców dla oceny:

- a) przyczyny powstania szkody,
- b) winy ubezpieczonego wg kryteriów wskazanych w punkcie II,

- c) związku przyczynowego pomiędzy działaniem lub zaniechaniem ubezpieczonego,
- d) rozmiarów szkody lub wielkości kosztów niezbędnych do naprawy szkody.

Ergo Hestia powołuje własnych rzeczoznawców w sytuacji wątpliwości istniejących po zgromadzeniu dokumentów od Ubezpieczonego i poszkodowanego. Są to rzeczoznawcy w specjalnościach uprawnień budowlanych odpowiednich ze względu na stan faktyczny, których wiedza, doświadczenie, dorobek naukowy mają zapewnić rzetelność, kompletność i bezstronność ustaleń i opinii. Nie ma przeszkód, aby każda ze stron – zarówno ubezpieczony jak i poszkodowany – dostarczyli opinie powołanych przez siebie rzeczoznawców. Opinie te będą brane pod uwagę przez Ergo Hestię w ocenie odpowiedzialności Ubezpieczonego za powstałą szkodę lub w ocenie ochrony ubezpieczeniowej. Również nie ma przeszkód, aby wszystkie strony – Ubezpieczyciel, poszkodowany, ubezpieczony – ustalili porozumieniem jednego rzeczoznawcę, z zastrzeżeniem, że żadna ze stron nie będzie kwestionować ustaleń tej osoby.

Kto jest stroną postępowania w sprawach o odszkodowanie? Czy osoba, z której ubezpieczenia ma być wypłacone odszkodowanie, jest informowana o przebiegu postępowania? Czy PIIB jako sygnatariusz umowy jest stroną?

Stronami w postępowaniu o odszkodowanie są: ubezpieczony (każdy z inżynierów budownictwa, członków PIIB), ubezpieczający (PIIB), poszkodowany, ubezpieczyciel (Ergo Hestia). Prawa i obowiązki stron umowy ubezpieczenia są uregulowane przepisami Kodeksu cywilnego, ustawy o działalności ubezpieczeniowej, ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, ustawy o rozpatrywaniu reklamacji. Ubezpieczyciela obowiązuje tajemnica ubezpieczeniowa i przepisy o ochronie danych osobowych.

Zgodnie z przyjętymi zasadami, po otrzymaniu zawiadomienia o zajściu wypadku objętego ochroną ubezpieczeniową, Ergo Hestia w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia informuje o tym fakcie na piśmie Ubezpieczonego i Poszkodowanego oraz wskazuje, również na piśmie Ubezpieczonemu i Poszkodowanemu, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności Ubezpieczyciela i wysokości odszkodowania. W razie nienadesłania żądanych informacji w ciągu 30 dni od dnia zawiadomienia o wypadku, Ubezpieczyciel wysyła do Ubezpieczonego i Poszkodowanego decyzję o braku możliwości zajęcia stanowiska oraz o zakończeniu procedury rozpatrzenia roszczeń. Jeżeli Ubezpieczony lub Poszkodowany po otrzymaniu decyzji, o której mowa powyżej, nadesłanie niezbędną dokumentację, Ergo Hestia wznowi procedurę rozpatrzenia roszczeń. Ponadto należy pamiętać, że na każdym etapie postępowania Ubezpieczyciel, na wniosek Ubezpieczonego lub Poszkodowanego, ma obowiązek udostępnić mu dokumentację zgromadzoną w aktach szkody, która

miała wpływ na ustalenie odpowiedzialności Ubezpieczyciela i wysokości należnego świadczenia. Osoby te mogą żądać pisemnego potwierdzenia przez Ubezpieczyciela przekazanych informacji bądź umożliwienia wykonania i potwierdzenia przez Ubezpieczyciela kopii dostępnych dokumentów, przy czym koszty dokonania wyżej wymienionych czynności obciążają osobę, która żąda tych czynności.

Jakie są procedury odwoławcze? Czy fakt wniesienia odwołania wstrzymuje wypłatę odszkodowania?

Zgodnie z Umową Generalną Ubezpieczyciel jest zobowiązany do rozpatrzenia odwołania w terminie 30 dni od dnia otrzymania odwołania. Jeżeli odwołanie zostanie uwzględnione, wypłata nastąpi w terminie 14 dni od dnia rozpatrzenia odwołania.

Szczegółowy tryb rozpatrzenia reklamacji przewiduje ustawa z o rozpatrywaniu reklamacji tak:

- a) reklamacja może być złożona w każdej jednostce Ubezpieczyciela;
- b) za reklamację uważa się wystąpienie skierowane do Ubezpieczyciela przez jego klienta lub osobę trzecią, w którym osoba ta zgłasza zastrzeżenia dotyczące usług świadczonych przez Ubezpieczyciela;
- c) reklamacja może być złożona:
 - w formie pisemnej – osobiście,
 - ustnie – telefonicznie albo osobiście do protokołu podczas wizyty klienta,
 - w formie elektronicznej;
- d) w odniesieniu do poszkodowanych informacje o których mowa w punkcie a i b, są dostarczone w ciągu 7 dni od dnia, w którym nastąpiło zgłoszenie roszczeń;
- e) po złożeniu reklamacji Ubezpieczyciel rozpatruje reklamację i udziela odpowiedzi w postaci papierowej lub za pomocą innego trwałego nośnika informacji. Ubezpieczyciel może dostarczyć odpowiedź pocztą elektroniczną wyłącznie na wniosek klienta;
- f) odpowiedzi należy udzielić bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania reklamacji. Do zachowania terminu wystarczy wysłanie odpowiedzi przed jego upływem;
- g) w szczególnie skomplikowanych przypadkach, uniemożliwiających rozpatrzenie reklamacji i udzielenie odpowiedzi w terminie, w informacji przekazywanej klientowi, który wystąpił z reklamacją:
 - wyjaśnia przyczynę opóźnienia,
 - wskazuje okoliczności, które muszą zostać ustalone dla rozpatrzenia sprawy,
 - określa przewidywany termin rozpatrzenia reklamacji i udzielenia odpowiedzi, który nie może przekroczyć 60 dni od dnia otrzymania reklamacji;
- h) odpowiedź powinna zawierać w szczególności:
 - uzasadnienie faktyczne i prawne, chyba że reklamacja została rozpatrzona zgodnie z wolą klienta,

- wyczerpującą informację na temat stanowiska Ubezpieczyciela w sprawie skierowanych zastrzeżeń, w tym wskazanie odpowiednich fragmentów wzorca umowy lub umowy,
- imię i nazwisko osoby udzielającej odpowiedzi ze wskazaniem jej stanowiska służbowego,
- określenie terminu, w którym roszczenie podniesione w reklamacji rozpatrzonej zgodnie z wolą klienta zostanie zrealizowane, nie dłuższego niż 30 dni od dnia sporządzenia odpowiedzi;

i) w przypadku nieuwzględnienia roszczeń wynikających z reklamacji klienta treść odpowiedzi powinna zawierać również pouczenie o możliwości:

- wystąpienia z wnioskiem o rozpatrzenie sprawy do Rzecznika Finansowego,
- wystąpienia z powództwem do sądu powszechnego ze wskazaniem podmiotu, który powinien być pozwany i sądu miejscowo właściwego do rozpoznania sprawy.

Wniesienie odwołania lub skargi nie wstrzymuje wypłaty odszkodowania.

Dlaczego zdarza się odmowa wypłaty odszkodowania, pomimo iż osoba, z której ubezpieczenia ma być wypłacone odszkodowanie, przyznaje się do błędu w sztuce i poczuwa do winy?

Odmowa wypłaty odszkodowania może wynikać z dwóch przyczyn:

- a) Odszkodowanie jest nienależne w świetle zawartej umowy ubezpieczenia, po ocenie dokonanej przez Ubezpieczyciela;
- b) Ubezpieczony nie ponosi odpowiedzialności cywilnej za powstałą szkodę, po ocenie dokonanej przez Ubezpieczyciela.

W pierwszym przypadku Ubezpieczyciel nie analizuje odpowiedzialności Ubezpieczonego za szkodę, a jedynie odmawia wypłaty odszkodowania ze względu na brak ochrony ubezpieczeniowej. W drugim przypadku Ubezpieczyciel bierze pod uwagę stanowisko ubezpieczonego co do jego własnej odpowiedzialności (błąd, uchybienia, zaniechania). Zgodnie z przepisami ustawy o działalności ubezpieczeniowej Ubezpieczyciel samodzielnie podejmuje postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości świadczenia. Przyznanie się do błędu i poczuwanie się do winy nie może być traktowane jako stanowisko wiążące Ergo Hestię, a jedynie jako jeden z elementów branych pod uwagę przy ocenie odpowiedzialności Ubezpieczonego.

Ergo Hestia, ubezpieczając odpowiedzialność cywilną inżyniera budownictwa, jest zobowiązana do zbadania tego faktu jako rzeczywiście istniejącego, w świetle przepisów:

- a) Kodeksu cywilnego,
- b) Prawa budowlanego i przepisów wykonawczych,

c) pozostałych przepisów, których regulacja ma wpływ na przesądzenie odpowiedzialności cywilnej.

Związanie Ergo Hestii stanowiskiem Ubezpieczonego o popełnionym błędzie i poczuwaniu się do winy bez wskazywania podstaw faktycznych i prawnych naraziłoby strony umowy na nienależne wypłaty odszkodowania. W przypadku rozbieżnych stanowisk stron (Ubezpieczonego lub poszkodowanego i Ergo Hestii) ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przewiduje ścieżkę reklamacji, która została omówiona w punkcie VI.

Dlaczego następuje wypłata odszkodowania, pomimo że osoba, z której ubezpieczenia jest ono wypłacane, nie poczuwa się do winy? Kto rozstrzyga spór? Jak członek Izby może ratować się w takiej sytuacji?

Zgodnie z Kodeksem cywilnym uprawniony do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczenia bezpośrednio od Ubezpieczyciela. Zgodnie z ustawą o działalności ubezpieczeniowej Ubezpieczyciel samodzielnie podejmuje postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości świadczenia.

Fakt zaprzeczania swojej odpowiedzialności nie może być traktowany jako stanowisko wiążące Ergo Hestię, a jedynie jako jeden z elementów branych pod uwagę przy ocenie odpowiedzialności Ubezpieczonego. Ergo Hestia, ubezpieczając odpowiedzialność cywilną inżyniera budownictwa, jest zobowiązana do zbadania tego faktu jako rzeczywiście istniejącego, w świetle przepisów:

- Kodeksu cywilnego,
- Prawa budowlanego,
- Rozporządzenia,
- pozostałych przepisów, których regulacja ma wpływ na przesądzenie odpowiedzialności cywilnej.

Zaden z aktów prawnych nie wskazuje, że brak uznania własnej odpowiedzialności Ubezpieczonego za powstałą szkodę jest przesłanką umożliwiającą odmowę wypłaty odszkodowania przez Ubezpieczyciela poszkodowanemu. Związanie Ergo Hestii stanowiskiem Ubezpieczonego o braku odpowiedzialności bez wskazywania podstaw faktycznych i prawnych naraziłoby Ergo Hestię na zarzut naruszenia ustawy o działalności ubezpieczeniowej, ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Kodeksu cywilnego.

W przypadku rozbieżnych stanowisk stron (ubezpieczonego i Ergo Hestii) ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym przewiduje ścieżkę reklamacji, która została omówiona w punkcie VI.

W jakiej wysokości i ile było wypłat odszkodowań?

Liczba zgłoszonych roszczeń oraz ilość i wartość wypłaconych odszkodowań Ergo Hestia raportuje do Polskiej Izby Inżynierów

Budownictwa co kwartał. Polska Izba Inżynierów Budownictwa publikuje te informacje w corocznym sprawozdaniu przygotowanym z okazji Krajowego Zjazdu Sprawozdawczego oraz corocznie w 6. numerze czasopisma „Inżynier Budownictwa” dystrybuowanego do wszystkich członków Izby.

Czy są jakieś typowe sprawy, powtarzające się, wypłat odszkodowań w zakresie projektowania i wykonawstwa? Czy są sprawy powtarzające się w stosunku do Ubezpieczonego i pokrzywdzonego?

Powtarzające się roszczenia do projektantów wynikają z błędów:

- a) w obliczeniach,
- b) w przyjętych rozwiązaniach,
- c) w zastosowaniu norm,
- d) podczas sprawdzania projektów (czynności projektanta sprawdzającego).

Powtarzające się roszczenia w stosunku do kierowników budowy wynikają z:

- a) realizowania prac niezgodnie z projektem,
- b) naruszenia obowiązków w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy skutkujących wypadkiem przy pracy,
- c) uchybień w przyjętych rozwiązaniach,
- d) błędów co do sposobu pracy.

Powtarzające się roszczenia w stosunku do inspektorów nadzoru wynikają z:

- a) braku weryfikacji wykonanych robót,
- b) braku nadzoru nad wykonywanymi robotami,
- c) błędnego potwierdzania prawidłowości wykonanych robót.

Natomiast najczęstsze przyczyny odmów to:

- brak ochrony ubezpieczeniowej np. ze względu na:
 - a) odpowiedzialność poprzedniego towarzystwa ubezpieczeniowego,
 - b) szkoda niezwiązana z pełnieniem samodzielnych funkcji technicznych,
 - c) wykroczenie poza zakres posiadanych uprawnień budowlanych,
 - d) w dniu zdarzenia ubezpieczony nie był członkiem PIIB;
- brak odpowiedzialności Ubezpieczonego za powstałą szkodę ze względu na:
 - a) wyrządzenie szkody przez inżyniera zatrudnionego na umowę o pracę,
 - b) brak winy ubezpieczonego,
 - c) brak szkody u poszkodowanego (np. nie są szkodą koszty, które od początku powinny zostać uwzględnione w kosztorysie, a nie zostały – to nie jest szkoda, lecz odwleczenie kosztów w czasie),
 - d) brak dokumentów koniecznych – niewykazanie odpowiedzialności Ubezpieczonego.

Data	Miejsce	Temat
13 marca 2017 r. godz. 12.00-16.00	Łódź siedziba ŁOIIB ul. Północna 39	Twórcze rozwiązywanie problemów dla inżyniera budownictwa Tomasz Furgalski – psycholog, coach, trener
15 marca 2017 r. godz. 16.30-20.00	Bełchatów siedziba SITG ul. Kolejowa 41	Specyfikacje techniczne wykonania i odbioru robót budowlanych – znaczenie specyfikacji w procesie inwestycyjnym, powiązanie specyfikacji z dokumentami przetargowymi, najczęściej popełniane błędy Maciej Sikorski Orgbud
17 marca 2017 r. godz. 16.00-20.00 18-19 marca 2017 r. godz. 9.00-17.00	Łódź siedziba ŁOIIB ul. Północna 39	Warsztaty komputerowe dla projektantów AutoCAD stopień II
21 marca 2017 r. godz. 12.00-16.00	Łódź siedziba ŁOIIB ul. Północna 39	Badania szczelności powietrznej kanałów wentylacji mechanicznej dr inż. Zenon Spik – Wydział Inżynierii Środowiska Politechniki Warszawskiej Antoni Boniński – B&L International Sp.z o.o.
24 marca 2017 r. godz. 15.00-20.00 25-26 marca 2017 r. godz. 9.00-17.00	Łódź siedziba ŁOIIB ul. Północna 39	Warsztaty komputerowe dla projektantów AutoCAD Civil stopień I
24 marca 2017 r. godz. 16.00-20.00 25-26 marca 2017 r. godz. 9.00-17.00	Łódź siedziba ŁOIIB ul. Północna 39	Warsztaty komputerowe dla projektantów Revit Structure
29 marca 2017 r. godz. 15.00-17.00	Łódź	Szkolenie na terenie Centrum Dydaktyczno-Sportowego Politechniki Łódzkiej mgr inż. Witold Nykiel
30 marca 2017 r. godz. 12.00-16.00	Łódź siedziba ŁOIIB ul. Północna 39	Dokumentowanie i rozpoznawanie gruntów na potrzeby inwestycji. Zakresy i sposoby. Obowiązujące akty prawne. Ćwiczenia praktyczne na przygotowanych próbkach gruntów mgr inż. Piotr Jeremołowicz
3 kwietnia 2017 r. godz. 12.00-16.00	Łódź siedziba ŁOIIB ul. Północna 39	Zarządzanie projektem – czyli wyprzedź wyobraźnię przyszłość Tomasz Furgalski – psycholog, coach, trener
6 kwietnia 2017 r. godz. 12.00-16.00	Łódź siedziba ŁOIIB ul. Północna 39	Służebność przesyłu i dostęp do urządzeń elektroenergetycznych mgr Hubert Zadroźniak z Urzędu Regulacji Energetyki w Łodzi
kwiecień 2017 r.	Łódź siedziba ŁOIIB ul. Północna 39	Wzmacnianie konstrukcji żelbetowych metodami tradycyjnymi dr hab. inż. Tadeusz Urban, prof. PŁ
11 kwietnia 2017 r.	Kłodawa	Wyjazd szkoleniowy do Kopalni Soli Kłodawa
20 kwietnia 2017 r. godz. 12.00-16.00	Łódź siedziba ŁOIIB ul. Północna 39	Język angielski w umowach i przetargach – cz. I Agnieszka Borek (Studium Języków Obcych MLC)
27 kwietnia 2017 r. godz. 12.00-16.00	Łódź siedziba ŁOIIB ul. Północna 39	Język angielski w umowach i przetargach – cz. II Agnieszka Borek (Studium Języków Obcych MLC)
kwiecień-maj 2017 r.	Łódź siedziba ŁOIIB ul. Północna 39	Pompy ciepła – zastosowanie, rodzaje, zasady montażu i działania

Data	Miejsce	Temat
kwiecień-maj 2017 r.	Łódź siedziba ŁOIIB ul. Północna 39	Prawo wodne, pozwolenia wodno-prawne
I połowa maja 2017 r.	Łódź	Szkolenie w podziemnej trasie turystycznej – Kanał Dętka pod Placem Wolności
9 maja 2017 r. godz. 12.00-16.00	Łódź siedziba ŁOIIB ul. Północna 39	Omówienie wybranych zagadnień znowelizowanej ustawy – Prawo zamówień publicznych: – badanie rażąco niskiej ceny – określenie stawki robocizny w 2017 roku – zatrudnienie na podstawie umowy o pracę – wymóg ustawy PZP – podział zamówienia na części – nowe podejście – zamówienia IN-HOUSE Maciej Sikorski (Orgbud-Serwis sp. z o.o.)
12 maja 2017 r. godz. 12.00-16.00	Łódź siedziba ŁOIIB ul. Północna 39	Najistotniejsze zmiany w ustawie o wyrobach budowlanych mgr inż. Dariusz Zgorzalski
17 maja 2017 r. godz. 8.00-15.00	Łódź siedziba ŁOIIB ul. Północna 39	BIM w budownictwie – efektywne projektowanie – warsztaty Construsoft Sp. z o.o. Poznań
24 maja 2017 r. godz. 12.00-16.00	Łódź siedziba ŁOIIB ul. Północna 39	Woda gruntowa – zjawiska filtracji, przesiąków i sufozji w budownictwie. Skuteczne systemy zabezpieczeń stateczności i odwodnienia obiektów mgr inż. Piotr Jermołowicz
29 maja 2017 r. godz. 12.00-16.00	Łódź siedziba ŁOIIB ul. Północna 39	Książka obiektu budowlanego – prowadzenie, protokoły, wskazówki praktyczne dr inż. Jerzy Dylewski
23 czerwca 2017 r. godz. 12.00-16.00	Łódź siedziba ŁOIIB ul. Północna 39	Warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie a projektowanie, wykonawstwo i odbiór obiektów budowlanych – zmiany, komentarze, omówienia dr inż. Jerzy Dylewski
28 czerwca 2017 r. godz. 16.00-20.00	Bełchatów siedziba SITG ul. Kolejowa 41	Książka obiektu budowlanego – prowadzenie, protokoły, wskazówki praktyczne dr inż. Jerzy Dylewski

Ze względów organizacyjnych prosimy uczestników szkoleń o wcześniejsze zapisy, których można dokonywać osobiście w biurze ŁOIIB (pok. 25), telefonicznie (42 632 97 39 wew. 2), mailowo (szkolenia@lod.piib.org.pl) lub przez Portal członkowski (<http://portal.loiib.pl>).

Oprócz prezentowanego powyżej harmonogramu szkoleń, zachęcamy do zapoznawania się z ofertą szkoleniową zamieszczaną na naszej stronie internetowej (www.lod.piib.org.pl), na której zamieszczamy informacje o dodatkowych szkoleniach i kursach oraz ewentualnych zmianach w harmonogramie. Strona jest na bieżąco aktualizowana i uzupełniana.

Informacje o planowanych na bieżąco nowych szkoleniach rozsyłane są także mailem do członków Izby. Dlatego zachęcamy Państwa do podawania i aktualizowania adresów mailowych, co umożliwi otrzymywanie aktualnych informacji o wszystkich planowanych szkoleniach.

Udział w szkoleniach organizowanych przez ŁOIIB dla członków Izby jest bezpłatny. W przypadku przedsięwzięć płatnych, można skorzystać z dofinansowania, zgodnie z Regulaminem dofinansowania doskonalenia zawodowego dla członków Łódzkiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa.

Przypominamy, że **członkowie ŁOIIB mają możliwość uzyskania dofinansowania** do szkoleń, kursów, konferencji, zakupu publikacji naukowo-technicznych oraz programów komputerowych – związanych z pełnieniem samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie. Szczegółowe informacje na stronie internetowej ŁOIIB w zakładce „Doskonalenie zawodowe”.

Informacje o składkach

Członkowie Izby zobowiązani są do uiszczania w 2017 r. następujących składek:

- 1) na konto okręgowej izby:
 - a) opłata wpisowa w wysokości 100 zł wpłacana jednorazowo przy rejestracji wniosku o wpis na listę członków lub przy wznawianiu członkostwa po zawieszeniu odgórnym,
 - b) miesięczna składka członkowska na okręgową izbę (29 zł), wnoszona z góry za 12 miesięcy (348 zł) lub 6 miesięcy (174 zł);
- 2) na konto Krajowej Izby PIIB:
 - a) miesięczna składka członkowska na Krajową Izbę (6 zł), wnoszona z góry za 12 mies. w wysokości 72 zł,
 - b) opłata roczna na ubezpieczenie OC w wysokości 70 zł.

Łączna składka na Krajową Izbę to **142 zł** płacone jednorazowo za 12 miesięcy.

Informujemy, że członkowie prowadzący własną działalność gospodarczą

w zakresie dotyczącym szeroko rozumianego budownictwa mogą zapłacone składki wliczyć w koszty uzyskania przychodów z tej działalności.

Indywidualne konta

Każdy członek Łódzkiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa ma przypisa-

ne indywidualne konto: do wpłaty składki na ŁOIIB i do wpłaty składki na KIIB oraz ubezpieczenie OC.

Numery kont indywidualnych można sprawdzić: na stronie internetowej ŁOIIB (www.lod.piib.org.pl) w zakładce „lista członków” oraz na stronie internetowej PIIB (www.piib.org.pl).

Zawieszenie i skreślenie z listy członków ŁOIIB

Przypominamy, że jeżeli przez jakiś czas ktoś nie będzie pełnił samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie, to może odpowiednio wcześniej **zawiesić członkostwo w Izbie na własny wniosek**. Nie będzie się to wtedy wiązać z dodatkowymi obciążeniami finansowymi (por. *Regulamin postępowania przy ustaniu, zawieszeniu i wznawianiu członkostwa* dostępny na stronie www.lod.piib.org.pl w zakładce „Sprawy członkowskie”).

Członkowie ŁOIIB, którzy otrzymali przypomnienie informujące, że nie opłacili składek członkowskich przez ponad 6 miesięcy, proszeni są o niezwłoczne uiszczenie zaległych opłat. W przeciwnym wypadku zostaną **zawieszeni odgórnie** w prawach członka Izby, a w przypadku nieuiszczenia składek członkowskich przez okres 1 roku – zostaną **skreśleni** z listy członków okręgowej izby. Zawieszenie powoduje m.in. utratę czynnego i biernego prawa wyborczego, a w szczególności wygaśnięcie mandatu delegata na okręgowe i krajowe zjazdy oraz mandatu do pełnienia wszelkich funkcji w organach Izby.

Zaświadczenia w formie elektronicznej

Łódzka Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa przypomina, że wszystkie zaświadczenia o przynależności do izby od początku 2014 r. wydawane są w wersji elektronicznej.

Każda składka członkowska wniesiona na okresy przynależności do samorządu, począwszy od 1 stycznia 2014 r., powoduje wystawienie zaświadczenia w wersji elektronicznej w formie pliku PDF za pomocą serwisu internetowego Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa.

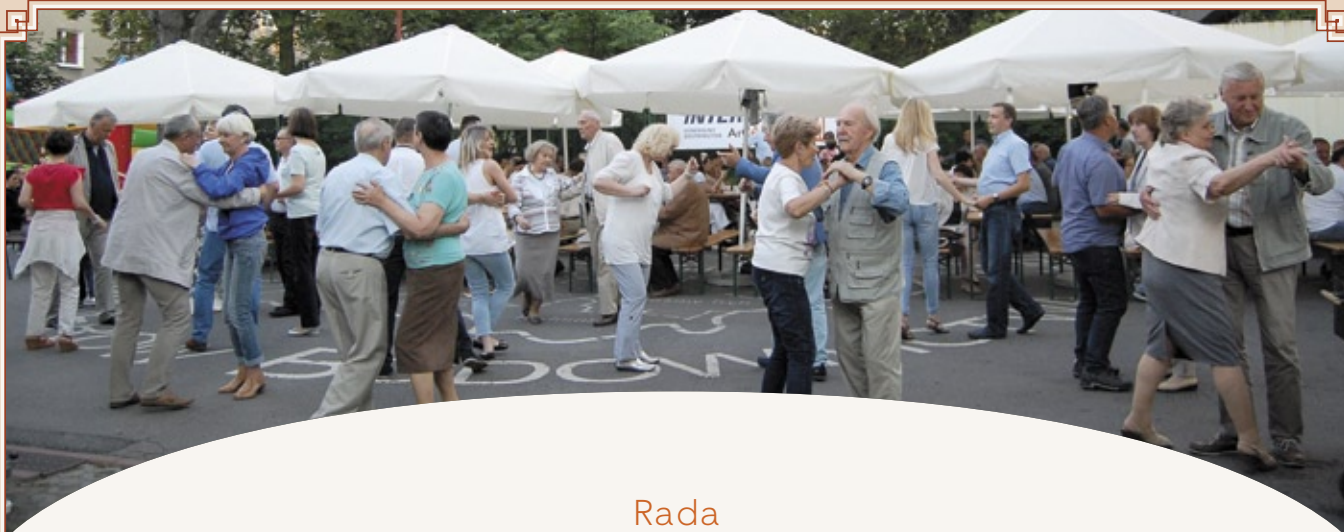
Zaświadczenie wygenerowane elektronicznie jest opatrzone bezpiecznym podpisem elektronicznym Przewodniczącej Rady ŁOIIB, równoważnym pod względem skutków prawnych z dokumentem opatrzonym podpisem własnoręcznym.

Członkowie, którzy wcześniej zalogowali się i aktywowali swoje konto w portalu Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa, mają już dostęp do zaświadczeń w postaci elektronicznej oraz możliwość otrzymywania zaświadczeń bezpośrednio na własny adres e-mail. Warunkiem otrzymywania tej formy za-

świadczenia jest wyrażenie w portalu PIIB zgody na wysyłkę dokumentu pocztą elektroniczną – po zalogowaniu się w portalu należy wejść w zakładkę „Zmień ustawienia” i zaznaczyć opcję dotyczącą wysyłki. Natomiast członkowie, którzy jeszcze nie zalogowali się do portalu PIIB, w celu uzyskania kolejnego zaświadczenia już w formie elektronicznej, winni zarejestrować się w portalu na www.piib.org.pl.

Przypominamy, że potrzebne do zarejestrowania się w portalu PIIB indywidualne login i hasło, umożliwiające pobranie elektronicznego zaświadczenia, znajdują Państwo przy blankiecie opłat składek wysyłanym wraz z „Inżynierem Budownictwa”. Informację tę można uzyskać również w Biurze ŁOIIB.

Osoby, które nie mają możliwości skorzystania z bezpośredniego dostępu do zaświadczeń elektronicznych, prosimy o kontakt z Działem Członkowskim Biura Łódzkiej OIIB (tel. 42 632 97 39 wew. 1) w celu złożenia deklaracji dotyczącej wysyłki pocztą lub odbioru osobistego. Wtedy zaświadczenia elektroniczne w wersji wydrukowanej przekazane zostaną zainteresowanym zgodnie z wybraną dyspozycją.

Rada
Łódzkiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa
serdecznie zaprasza Koleżanki i Kolegów
na

XI PIKNIK INŻYNIERSKI

który odbędzie się

na terenie nieruchomości ŁOIIB
w Łodzi przy ul. Północnej 39

10 czerwca 2017 r. (sobota)

w godzinach 17.00-22.00

Gwarantujemy miły nastrój oraz wiele wrażeń i dobrą zabawę.
Zapraszamy najbliższą rodzinę. Dla dzieci – kącik zabaw.

Opłatę organizacyjną w kwocie 10 zł od osoby
należy przekazać w terminie do 2 czerwca br.
na konto Izby

Nr 81 1440 1231 0000 0000 0222 7622

z dopiskiem:
„za potwierdzenie uczestnictwa w pikniku”

